

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/17-01/85

URBROJ: 65-17-02

Zagreb, 8. lipnja 2017.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog strategije nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 8. lipnja 2017. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Andreja Plenkovića, predsjednika Vlade Republike Hrvatske, Damira Krstičevića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane, Tomislava Ivića i mr. sc. Zdravka Jakopa, državne tajnike u Ministarstvu obrane, te dr. sc. Petra Mihatova, pomoćnika ministra obrane.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/17-14/08

Urbroj: 50301-29/09-17-2

Zagreb, 8. lipnja 2017.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog strategije nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske

Na temelju članka 172. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog strategije nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila mr. sc. Andreja Plenkovića, predsjednika Vlade Republike Hrvatske, Damira Krstičevića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane, Tomislava Ivića i mr. sc. Zdravka Jakopa, državne tajnike u Ministarstvu obrane te dr. sc. Petra Mihatova, pomoćnika ministra obrane.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG STRATEGIJE NACIONALNE
SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE**

Zagreb, lipanj 2017.

PRIJEDLOG STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE STRATEGIJE

Ustavna osnova za donošenje ove Strategije sadržana je u članku 80. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI STRATEGIJOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM STRATEGIJE PROISTEĆI

Jedna od najvažnijih odgovornosti svake države demokratskog političkog poretka je osiguranje vlastite sigurnosti, teritorijalnog integriteta i opstojnosti, uključujući izgradnju i zaštitu institucija koje jamče povjerenje, dobru vladavinu i razvoj države.

Kako bi te svoje obveze država sustavno provodila, mora organizirati sustav nacionalne sigurnosti koji će biti pravilno vođen, strateški usredotočen na ključne izazove, dobro koordiniran, priuštiv, učinkovit i odgovoran, pripremljen za upravljanje rizicima i spreman odgovoriti na sve izazove s kojima se država suočava ili bi se mogla suočiti u budućnosti.

Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi mijenjaju se kontinuirano i brzo, složeni su, međusobno povezani i nepredvidivi čime se stvaraju potrebe za stalnim razvojem nacionalne sigurnosne politike i sposobnosti za odgovor na promjene.

S obzirom na visoku složenost međunarodnog okružja, kao i složenost i nelinearnu pojavnost suvremenih prijetnji, izazova i kriza, posebno je važno organizirati sustav koji će biti sposoban provoditi funkciju sigurnosti na način koji će donijeti najveće moguće koristi državi i stvoriti stanje sigurnosti u kojemu će biti osigurani svi uvjeti za nesmetan razvoj države i njezinih građana.

Važeća Strategija nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske usvojena je 2002. godine te s obzirom na današnje uvjete unutarnjeg i vanjskog okružja više ne ispunjava svoju ulogu ishodišnog strateškog dokumenta kojim se određuju politike i instrumenti za ostvarivanje vizije i nacionalnih interesa odnosno postizanje sigurnosnih uvjeta koji će omogućiti uravnotežen i kontinuiran razvoj države i društva.

Danas je paradigma sigurnosti značajno promijenjena, tako da je mala vjerojatnost izravne vojne ugroze dok se povećava vjerojatnost asimetričnih ugroza, kao i hibridnih, gospodarskih i drugih prijetnji. Stoga se, uz trajnu brigu za opstojnost države, usredotočenje djelovanja pojačano usmjerava i na sigurnost i prosperitet pojedinca, odnosno ljudsku sigurnost.

Republika Hrvatska u skupini je malih država Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO) i Europske unije te nema velikih mogućnosti iz kojih bi mogla neograničeno crpiti materijalne, financijske i ljudske resurse za održavanje potrebne razine sigurnosti.

Strategija nacionalne sigurnosti razvija sveobuhvatni nacionalni koncept sigurnosti koji osigurava bolju koordinaciju, strateško planiranje, udruživanje resursa te ujednačeni razvoj sposobnosti s ciljem razvoja sigurnosnih politika koje će na nacionalnoj razini jamčiti građanima visoku razinu sigurnosti, u suradnji sa saveznicima i partnerima.

Taj je koncept u Strategiji definiran kao koncept domovinske sigurnosti, kao jedan od odgovora na sigurnosne ugroze i rizike kroz njihovo prepoznavanje, određivanje potrebnih resursa i razvojnih prioriteta, upravljanje odgovorima i stvaranje sigurnosne kulture za očuvanje nacionalnog identiteta i ustavnih vrednota te osiguravanje razvoja nacionalne odgovornosti za našu sadašnjost i budućnost.

Strategijom nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske izgrađivat će se nacionalne sigurnosne politike, strukture i sposobnosti za djelovanje unutar i izvan nacionalnog teritorija, sveobuhvatnim pristupom u ostvarivanju sigurnosnih ciljeva, uključivanjem svih državnih tijela, te aktivnim sudjelovanjem građana i cjelokupnog društva.

Strategijom nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske određuju se vizija nacionalne sigurnosti i sigurnosni koncept Republike Hrvatske, utvrđuju se nacionalni interesi, opisuje se sigurnosno okružje te se konkretiziraju politike nacionalne sigurnosti u području svakog nacionalnog interesa kroz strateške ciljeve, instrumente i mehanizme njihova ostvarivanja. Njome se utvrđuje da je razvoj strategije trajan proces u kojem Vlada Republike Hrvatske, u suradnji s Predsjednikom Republike Hrvatske na početku svoga mandata ažurira postojeću ili izrađuje novu Strategiju nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske, ovisno o promjenama međunarodnog i nacionalnog strateškog okružja te jednom godišnje izvješćuje Hrvatski sabor o njezinoj provedbi.

Strategija nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske obvezuje sva državna tijela da donesu svoje strateške i druge dokumente kojima će, u okvirima svojih nadležnosti, određivati konkretne ciljeve, mjere, postupke i sposobnosti zaštite nacionalne sigurnosti.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU STRATEGIJE

Za provedbu ove Strategije zahtijevat će se postupno povećanje financijskih sredstava za obranu u državnom proračunu Republike Hrvatske prema ciljanih 2% BDP-a, uvažavajući fiskalne i ekonomske mogućnosti Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE

I. Uvod, vizija i sigurnosni koncept

Republika Hrvatska je suverena srednjoeuropska, podunavska, jadranska i sredozemna država koja samostalno oblikuje svoje strategije i politike s namjerom ostvarivanja nacionalnih interesa i ciljeva, gospodarskog, političkog i društvenog razvoja, sigurnosti građana, zaštite nacionalnog identiteta te temeljnih vrednota određenih Ustavom. Od postizanja samostalnosti, obrane i oslobođenja državnog teritorija u Domovinskom ratu, Republika Hrvatska se razvila u slobodnu, demokratsku i odgovornu državu. Članstvom u Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora (u daljnjem tekstu: NATO) i Europskoj uniji ostvareni su važni vanjskopolitički i sigurnosni ciljevi te stvoreni uvjeti koji Republici Hrvatskoj omogućuju dodatne gospodarske, političke i sigurnosne razvojne prilike.

Vlastitim djelovanjem, u interakciji s brojnim međunarodnim procesima, postignuta je visoka razina sigurnosti koja Republici Hrvatskoj omogućuje uravnoteženi razvoj. Međutim, vanjske i unutarnje prijetnje, rizici i izazovi mijenjaju se kontinuirano i brzo, vrlo su složeni, povezani i često nepredvidivi, čime se stvara potreba za stalnim razvojem nacionalne sigurnosne politike i sposobnosti odgovora na promjene.

Nacionalna sigurnost u Republici Hrvatskoj ostvaruje se usklađenim djelovanjem na svim područjima razvoja, a ne samo sigurnosnim instrumentima i aktivnostima. Potrebno je razvijati nacionalne sigurnosne politike, strukturu i sposobnosti koji će osigurati djelovanje unutar nacionalnog teritorija, ali i izvan njega, samostalno i zajedničkim međunarodnim naporima u postizanju mira, rješavanju sukoba i izgradnji povjerenja.

Vizija Republike Hrvatske je sveobuhvatnim i koordiniranim djelovanjem razvijati se kao demokratska i slobodna država sposobna štititi svoje stanovništvo, teritorij i suverenitet, nacionalni identitet, najviše vrednote ustavnog poretka, ljudska prava i slobode. Republika Hrvatska će osiguravati gospodarski i društveni prosperitet, koji će omogućiti demografsku obnovu i revitalizaciju. Trajno će se skrbiti o pripadnicima hrvatskoga naroda u drugim državama, razvijati svoj ugled i utjecaj u međunarodnom okružju, sudjelovati u oblikovanju međunarodne stabilnosti i mira kao članica Ujedinjenih naroda, Europske unije, NATO-a i drugih međunarodnih i regionalnih organizacija.

Strategija nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Strategija nacionalne sigurnosti) ishodišni je strateški dokument kojim se određuju politike i instrumenti za ostvarivanje vizije i nacionalnih interesa te postizanje sigurnosnih uvjeta koji će omogućiti uravnotežen i kontinuiran razvoj države i društva. Ova strategija uvodi novu paradigmatu sigurnosti koja se temelji na modelu ljudske sigurnosti, odnosno sigurnosti pojedinca – svakoga građanina Republike Hrvatske.

U današnjem svijetu unutarnji i vanjski aspekti sigurnosti snažno su povezani, što utječe na naše opredjeljenje za sveobuhvatnim pristupom ostvarivanju sigurnosnih ciljeva.

Republika Hrvatska i njezini građani imaju iskustvo i poznaju koncept sveobuhvatnog djelovanja koji je izravno primijenjen u Domovinskom ratu, u kojemu su usklađeno djelovali

civilni, vojni, diplomatski, gospodarski i politički potencijali, s ciljem ostvarivanja slobode, neovisnosti te pune suverenosti Republike Hrvatske. Ovakvim pristupom omogućuje se razvoj sustava koji će koordinirati djelovanje svih državnih tijela, kao i uključivanje građana i cjelokupnog društva u oblikovanje i provođenje sigurnosnih politika. Sveobuhvatan i uključiv pristup preduvjet je održivoga društveno-gospodarskog razvoja i jačanja otpornosti u svim uvjetima te međunarodnog djelovanja utemeljenog na solidarnosti i povjerenju među partnerima.

Republika Hrvatska razvijat će održive sigurnosne politike i instrumente te organizirati sustav koji će biti usmjeren na ključne izazove, proaktivan, koordiniran, financijski održiv, učinkovit, odgovoran i pripremljen za upravljanje rizicima.

Razvoj strategije nacionalne sigurnosti trajan je proces unutar kojeg svaka Vlada Republike Hrvatske, na početku mandata i u suradnji s Predsjednikom Republike Hrvatske predlaže novu ili izmjenu važeće Strategije nacionalne sigurnosti. Na taj će se način strategije nacionalne sigurnosti redovito prilagođavati strateškom okružju.

Republika Hrvatska će za ostvarivanje i zaštitu nacionalnih interesa te provedbu strateških ciljeva upotrijebiti sva raspoloživa sredstva, razmjerno prijetnjama i rizicima kojima je izložena.

II. Nacionalni interesi

Republika Hrvatska izvodi svoje nacionalne interese iz temeljnih vrednota definiranih Ustavom i vizije, polazeći od vlastitoga geostrateškog i geopolitičkog položaja te stanja i trendova u međunarodnom okružju:

- **Sigurnost** stanovništva te teritorijalni integritet i suverenitet Republike Hrvatske temeljni su preduvjeti opstojnosti države u svim njezinim funkcijama.
- **Dobrobit i prosperitet** građana najvažniji su pokazatelj kvalitete i uspješnosti države, demokratskog političkog sustava i stabilnog društva.
- **Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj** omogućuju Republici Hrvatskoj sudjelovanje u međunarodnim procesima i u oblikovanju povoljnoga međunarodnog okružja.
- **Ravnopravan položaj, suverenitet i opstanak** hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini, položaj hrvatske nacionalne manjine u drugim državama te Hrvati u iseljeništvu uživaju osobitu skrb i zaštitu Republike Hrvatske.

III. Sigurnosno okružje

Globalna razina

Povezan i međuovisan svijet nudi brojne prilike za postizanje dobrobiti i sigurnosti, ali istodobno postaje sve složeniji i nesigurniji, izložen brzim promjenama i novim izazovima. Tomu pridonose i trendovi povezani s klimatskim promjenama, demografskim kretanjima i migracijama stanovništva, razvojem novih tehnologija i globalizacijom gospodarstva kao i sve važnijom ulogom interneta u kreiranju društvenih i sigurnosnih procesa.

Geopolitička nadmetanja velikih sila utječu na slabljenje multilateralizma te izbijanje međudržavnih i unutardržavnih sukoba. Jačanje moći nadržavnih aktera pritom dodatno usložnjava sigurnosne prilike u svijetu. Promjene globalnih središta moći utjecat će na brojne

regionalne i lokalne događaje te procese koji mogu bitno utjecati na ispunjavanje ciljeva određenih ovom Strategijom.

Nove tehnologije mijenjaju sve aspekte života, dok su broj stanovnika, posebno u siromašnim i nerazvijenim državama, kao i potrebe za resursima i dalje u značajnom porastu. Nejednakost između razvijenih i nerazvijenih država jedan su od uzroka velikih migracijskih kretanja. Pojavom novih virusa i bakterija otpornih na lijekove povećavaju se prijetnje zdravlju stanovništva, čemu pogoduju klimatske promjene, onečišćenje okoliša, porast svih oblika međunarodnog prometa i masovne migracije stanovništva.

Razvoj informacijskih i komunikacijskih tehnologija omogućio je procese koji povezuju svijet i olakšavaju život, ali je stvorio i nove prijetnje i rizike. Ovisnost društava i pojedinaca o internetu i informacijskoj tehnologiji predstavlja posebnu osjetljivost. Napadi u kibernetičkom prostoru, bez obzira na motive, sve više ugrožavaju pojedince, organizacije i države. Istodobno, organizacijska fluidnost, geografska rasprostranjenost, tehnološka difuznost i neograničena mogućnost komunikacije otežavaju identifikaciju napadača, njihovih namjera i sposobnosti. Kibernetički kriminal je u porastu, a kibernetički prostor sve se više koristi za nezakonito djelovanje. Osim moguće povrede sigurnosti klasificiranih, osobnih i osjetljivih podataka, prijetnju predstavlja i korištenje kibernetičkog prostora za izazivanje žrtava i šteta u materijalnom svijetu. Radikalne ideje i pokreti, koji prerastaju u ekstremizam i terorizam, multipliciraju se i šire na internetu i društvenim mrežama, čime poprimaju doseg i utjecaj kakav ranije nisu imali.

Dinamika i kompleksnost promjena otežavaju pouzdano prepoznavanje trendova i predviđanje događaja i to ne samo dugoročno, već i u bliskoj budućnosti. Sigurnosni interesi država sve će se više voditi potrebom za pristupom hrani, vodi, energiji i komunikacijama, a budući će se sukobi odvijati u nejasnoj i teško razlučivoj situaciji između rata i mira.

Europa i europsko susjedstvo

Europsku uniju okružuje pojas nestabilnosti koji se proteže od sjeverne Afrike, preko Bliskog istoka do Kavkaza i srednje Azije. Ovaj je pojas dugoročno izvorište sigurnosnih izazova, od terorizma, nezakonitih migracija, ekstremizma, organiziranog kriminala i hibridnog djelovanja, do otvorenih regionalnih oružanih sukoba.

Terorizam je stalna prijetnja međunarodnoj i nacionalnoj sigurnosti, a bitno se povećala spremnost i sposobnost terorista za izazivanjem većeg broja žrtava i razaranja većih razmjera. Terorističke skupine koriste se suvremenom tehnologijom za širenje svoje ideologije, obuku, novačenje boraca i terorističke napade. Terorističkim skupinama koje sudjeluju u sukobima u Siriji i Iraku pridružilo se tisuće Europljana, čiji je povratak u matične države dugoročni sigurnosni rizik.

Masovna migracijska kretanja prema Europi su socijalni, razvojni, gospodarski, politički, kulturološki, zdravstveni, integracijski i sigurnosni izazov za europska društva. Migracije su posljedica brojnih čimbenika, poput ratnih sukoba, slabih država, siromaštva, nezaposlenosti i klimatskih promjena, zbog čega se očekuje da će se priljev migranata prema Europi dugoročno nastaviti. Jedan od izazova vezan uz migracijska kretanja je i daljnja primjena međunarodnoga prava prema migrantima i izbjeglicama.

Istodobno, brojne europske države suočene su s padom nataliteta i starenjem stanovništva te demografski deficit mogu nadomjestiti jedino useljavanjem, pri čemu je upravljanje i kontrola tog procesa velik izazov za te države.

Europska unija suočena je i s izazovom uspostavljanja i provedbe zajedničkih europskih politika u pojedinim područjima, kao što su, primjerice, financije, migrantska politika, odnos prema nekim državama izvan Europske unije te uključivanje u rješavanje kriza. Izazov su i procesi političke radikalizacije i populizma u pojedinim državama. Vidljivo je kako europski kontinent sve više osjeća posljedice geopolitičkih napetosti i prijetnje europskoj sigurnosti, posebice nakon izbijanja krize u Ukrajini.

Vjerojatnost velikoga konvencionalnog sukoba u koji bi bile uključene članice NATO-a i Europske unije je niska zbog potencijalno katastrofalnih posljedica, ali se takav sukob ne smije u potpunosti isključiti.

Energetska sigurnost i osiguravanje stabilne opskrbe energentima po prihvatljivim cijenama jedan je od temeljnih preduvjeta razvoja suvremenih država. Članice Europske unije u značajnoj su mjeri ovisne o uvozu energenata, posebice nafte i prirodnog plina, pri čemu ovisnost o samo jednom dobavljaču može postati instrument za postizanje vanjskopolitičkih ciljeva.

Područja geopolitičkih nadmetanja i preklapanja interesa velikih sila izložena su opasnosti od destabilizacije vanjskim djelovanjima i utjecajima koji mogu uključivati i različite oblike hibridnih prijetnji.

Jugoistočno susjedstvo

Okružje Republike Hrvatske izvor je potencijalnih izazova, ali i prilika za promicanje i zaštitu nacionalnih interesa. Politička nestabilnost, nedovoljno izgrađene državne institucije, korupcija, visoka stopa nezaposlenosti te socijalne i etničke, odnosno međunacionalne napetosti čine sigurnosnu situaciju u našem jugoistočnom susjedstvu krhkom, što se odražava i na hrvatske interese. Aktivna prisutnost Europske unije i NATO-a u tom prostoru i dalje je važan čimbenik stabilnosti.

Države jugoistočne Europe koje nisu članice NATO-a i Europske unije imaju različite vanjskopolitičke ciljeve i aspiracije, ali svaka od njih vidi Europsku uniju i/ili NATO kao vlastiti cilj i nalazi se u različitim fazama procesa pristupanja euroatlantskim integracijama.

Iako je u jugoistočnom susjedstvu i dalje dominantan euroatlantski utjecaj, otvoren je prostor utjecaju drugih globalnih i regionalnih aktera, a geopolitička nadmetanja i različiti destabilizirajući vanjski utjecaji preslikavaju se i na ovo područje.

Hrvatsko susjedstvo pokazuje trendove jačanja netolerancije, radikalizama i ekstremizama, posebice islamističkog radikalizma. Nije izgledno da bi u srednjoročnom razdoblju uzroci radikalizacije i novačenja ekstremnih islamista mogli biti uklonjeni ili u većoj mjeri ublaženi. Od početka sukoba u Siriji i Iraku više stotina osoba s područja jugoistočne Europe priključilo se terorističkim organizacijama koje su aktivne u područjima ratnih sukoba. Njihov povratak u matične države povećava rizik od terorizma i za Republiku Hrvatsku. Prijetnju predstavljaju i samoradikalizirani pojedinci koji nisu u izravnom kontaktu

s terorističkim organizacijama, ali bi, pod utjecajem terorističke propagande, mogli izvesti pojedinačne terorističke napade.

Jačanje radikalnog nacionalizma utemeljenog na velikodržavnim ideologijama, koje uključuju ideje o promjenama međunarodno priznatih granica, kao i aktivnosti usmjerene na narušavanje vjerodostojnosti Republike Hrvatske, su prijetnja sigurnosti, interesima i ugledu Republike Hrvatske te ugrožavaju opstanak i položaj Hrvata u jugoistočnom susjedstvu.

U nekim državama godinama je vidljiva difamacijska kampanja usmjerena protiv Republike Hrvatske sa svim obilježjima hibridnog i specijalnog djelovanja, odnosno planske, trajne i sustavne aktivnosti koje podržavaju državna tijela.

Republika Hrvatska nalazi se na jednoj od ruta kojom se organizirane kriminalne skupine koriste za krijumčarenje oružja, ljudi, droge i ostalih opasnih sredstava. Nestabilnost u različitim kriznim područjima dovela je do povećane potražnje ilegalnog oružja i vojne opreme, što dovodi do porasta organiziranog kriminala. Uz to, područje jugoistočne Europe postalo je jedno od najfrekventnijih migracijskih tranzitnih pravaca. Sigurnosna prijetnja za Republiku Hrvatsku je i opasnost od proliferacije oružja za masovno uništavanje te sredstava i tehnologija dvojne namjene, posebno korištenjem teritorija Republike Hrvatske za njihov transport u druge države.

Uz sve navedene sigurnosne izazove i rizike, područje jugoistočne Europe, kao i ukupno hrvatsko susjedstvo, ujedno je i prilika za širenje političke, gospodarske, sigurnosne, prometne, energetske i druge suradnje.

Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku

Republika Hrvatska, kao članica Europske unije, pripada skupini država razvijene demokracije, s kojima dijeli zajedničke europske vrijednosti. Uz prednosti koje proizlaze iz članstva, Republika Hrvatska s partnerskim državama dijeli i sigurnosne izazove. Republika Hrvatska, zahvaljujući položaju srednjoeuropske, podunavske, jadranske i sredozemne države, posjeduje brojne resurse, kao što su Jadransko more i podmorje, čiste vode, šume i poljoprivredna zemljišta, nacionalni parkovi kao i bogata kulturna baština, što joj otvara brojne prirodne, prometne, energetske i gospodarske prilike.

Bez obzira na složenost sigurnosno-političke situacije, slijedom postojećih i sagledivih političkih i sigurnosnih okolnosti te uz jamstva nacionalne i kolektivne obrane, vjerojatnost izravne konvencionalne vojne prijetnje hrvatskom teritoriju je niska, ali se ne smije zanemariti zbog mogućih velikih posljedica.

Neriješena pitanja o razgraničenju s pojedinim susjednim državama mogla bi imati negativne utjecaje na učinkovitu kontrolu državnih granica i nadzor državnog područja Republike Hrvatske.

Republika Hrvatska je zbog svojega geopolitičkog položaja i članstva u Europskoj uniji i NATO-u zahvaćena geopolitičkim sučeljavanjima. Stoga je izložena političkom i obavještajnom djelovanju država i nedržavnih čimbenika koji Europsku uniju i NATO doživljavaju kao sigurnosnu prijetnju ili izazov. Unutarnjopolitičke, gospodarske, sigurnosne i obrambene prilike mogu biti predmetom političkog i obavještajnog djelovanja država i drugih čimbenika čiji se interesi, aktivnosti i stavovi ne podudaraju s hrvatskima.

Republika Hrvatska je, samostalno ili kao dio euroatlantskih integracija, izložena i oblicima hibridnog djelovanja koje sadrži elemente nekonvencionalnog, asimetričnog i kibernetičkog djelovanja s ciljem iskorištavanja ranjivosti, slabljenja hrvatskog suvereniteta i neovisnosti, potkopavanje demokratskih vrijednosti i sloboda, destabilizacije državnih institucija te narušavanja ugleda i utjecaja Republike Hrvatske.

Vjerojatnost terorističkog napada u Republici Hrvatskoj je niska, ali su potencijalne posljedice visoke, posebice u kontekstu razvijenoga turističkog i prometnog sektora. Jedna od sigurnosnih prijetnji s kojom je Republika Hrvatska suočena je i tranzit pripadnika terorističkih organizacija preko hrvatskoga teritorija, za što se koriste i nezakonite migracije.

Ekstremističko djelovanje pojedinaca i skupina na teritoriju Republike Hrvatske je sporadično, bez pokretačkog potencijala i šire potpore građana i nema potencijal ugrožavanja javne sigurnosti. Ekstremizam je vidljiv i kod pojedinaca unutar navijačkih skupina. Nasilje, ekstremistička retorika i simbolika kojom se koriste pojedinci unutar navijačkih i drugih skupina narušavaju sigurnosnu situaciju u Republici Hrvatskoj i njezin međunarodni ugled.

Korupcija u javnom sektoru jedan je od važnih izazova za Republiku Hrvatsku koji utječe na funkcioniranje slobodnog tržišta, gospodarski rast, neovisnost, djelotvornost i učinkovitost javnih i državnih funkcija te stvara gubitak povjerenja u javne institucije. Korupcija smanjuje investicijski potencijal u Republici Hrvatskoj, a odražava se i na međunarodni ugled i aktivnosti hrvatskih tvrtki na međunarodnom tržištu. Najčešći oblici korupcije vezani su uz postupke javne nabave te pri izdavanju raznih dozvola i suglasnosti na državnoj i lokalnoj razini.

Organizirani kriminal je prijetnja nacionalnoj sigurnosti jer ugrožava institucionalni sustav, gospodarsku i financijsku stabilnost te javnu sigurnost. Prijetnji od transnacionalnog organiziranog kriminala pogoduje hrvatski prometni, gospodarski i geografski položaj.

Informatizacijom hrvatskog društva, digitalizacijom javnih usluga poput e-zdravstva i e-uprave te širenjem međusobno povezane komunikacijske infrastrukture povećava se osjetljivost na kibernetičke prijetnje.

Međuovisnost svjetskoga gospodarstva čini nacionalna gospodarstva ranjivima na vanjske utjecaje. Republika Hrvatska je, zbog značajnog udjela turističkog i prometnog sektora u BDP-u, posebno osjetljiva na globalne gospodarske i sigurnosne trendove. Hrvatsko gospodarstvo suočava se s izazovima povećanja konkurentnosti, veće učinkovitosti javnog sektora, većih ulaganja u istraživanje i razvoj, smanjivanja dugova te upravljanja javnim tvrtkama i državnom imovinom. Poljoprivreda je područje u kojem Republika Hrvatska ima brojne neiskorištene kapacitete, uz neobrađene površine, velik uvoz i male površine koje se navodnjavaju te velike površine nezaštićene od poplava. Socijalne prilike obilježene su porastom siromaštva, društvenom nejednakošću, financijskom zaduženošću građana i strukturnom nezaposlenošću.

Republika Hrvatska ima negativnu demografsku strukturu i trendove čiji će se nastavak odraziti na društveno-gospodarski razvoj zemlje. Nizak natalitet, depopulacija, negativan saldo migracija i poremećaj dobne strukture stanovništva značajno će povećavati izazove s kojima se suočava hrvatsko društvo, kao što su nedostatak radne snage, neravnomjerna naseljenost te socijalni i ekonomski pritisci na državne i javne funkcije.

Jačanjem hrvatskoga gospodarstva povećavat će se i potrebe za energentima i njihovim uvozom, što će povećavati osjetljivost Republike Hrvatske na poremećaje u opskrbi energentima. Istodobno, postoje mogućnosti za daljnju diversifikaciju izvora energenata, izgradnje alternativnih i obnovljivih izvora te jačanje energetske učinkovitosti.

Klimatske promjene se u Republici Hrvatskoj očituju kao ekstremne vrućine, suše i oborine. Jadransko more osjetljivo je na klimatske promjene, a već se uočavaju promjene u jadranskoj flori i fauni. Dugoročno će klimatske promjene utjecati na podizanje razine mora, pojavu dugotrajnih suša te smanjenje izvora pitke vode. Ovakvi uvjeti izravno će utjecati na zdravlje građana, uz pojave bolesti koje nisu tipične za hrvatsko podneblje. Gospodarske grane, poput turizma, poljoprivrede, ribarstva i energetike, osjetit će izravne posljedice klimatskih promjena.

Narušavanje okoliša utječe na smanjivanje biološke raznolikosti, pojavu bolesti, ugrožavanje opstanka i bogatstva staništa i šuma, onečišćavanje voda, mora i zraka te gubitak plodnog tla.

Minsko-eksplozivna i neeksplozivna ubojna sredstva zaostala iz Domovinskog rata i dalje su sigurnosni problem Republike Hrvatske. Osim opasnosti po živote građana, postojanje minski zagađenih i sumnjivih površina priječi društveni i gospodarski razvoj.

Prirodne i ljudskim djelovanjem izazvane nesreće i katastrofe mogu pogoditi stanovništvo, prirodna i materijalna dobra te kritične infrastrukture Republike Hrvatske i susjednih država. Od prirodnih nesreća, Republika Hrvatska posebno je osjetljiva na potrese, poplave i požare otvorenog prostora. Nesreće u rizičnim industrijskim postrojenjima, u Republici Hrvatskoj ili susjednim državama, mogu izazvati teške ekološke i sigurnosne posljedice. Stoga je iznimno bitna odgovarajuća razina sigurnosti i ekoloških standarda u industrijskim postrojenjima koja koriste ili u prirodu ispuštaju opasne ili štetne tvari.

IV. Strateški ciljevi, instrumenti i mehanizmi njihova ostvarivanja

Strateški ciljevi predstavljaju konkretizaciju ostvarivanja politike nacionalne sigurnosti u području svakoga nacionalnog interesa, u skladu s uvjetima strateškog okružja i promatrano kroz razinu ambicije u srednjoročnom razdoblju. Za ostvarivanje strateških ciljeva Republika Hrvatska koristit će se svim raspoloživim instrumentima i mehanizmima nacionalne moći.

Strateški ciljevi su:

- Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštite stanovništva te kritičnih infrastrukture.
 - Uspostava i razvoj sustava domovinske sigurnosti.
 - Razvoj i održavanje snažne i aktivne obrane.
 - Ekološka Hrvatska i razvoj snažnoga i održivoga gospodarstva.
 - Demografska obnova i revitalizacija hrvatskoga društva.
 - Razvoj državne uprave po mjeri građana i strateško komuniciranje.
 - Zaštita, jačanje i promocija najviših vrednota ustavnoga poretka i hrvatskoga nacionalnoga identiteta.
 - Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske.

- Osiguranje opstanka, zaštita identiteta i političkog subjektiviteta hrvatskoga naroda, kao konstitutivnog u Bosni i Hercegovini, zaštita i potpora Hrvatima u drugim državama i iseljeništvu.

Strategija nacionalne sigurnosti razmatra ostvarivanje strateških ciljeva povezanih s nacionalnim interesom iz kojeg proizlazi svaki cilj.

A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenitet Republike Hrvatske

Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura

Ostvarivanje nacionalnih interesa polazi od osiguravanja sloboda, prava i sigurnosti građana. Javna sigurnost i sigurnost građana temelj je razvoja pojedinca, društvenih skupina i društva u cjelini. Ostvarivanje primjerene kvalitete života i povoljnih uvjeta za rad i stvaranje te održivi razvoj cjelokupnoga društva primarna je funkcija javne sigurnosti. Za sigurno društvo nužna je zaštita života, spašavanje ljudi i dobara te zaštita kritičnih infrastruktura.

Republika Hrvatska će u području javne sigurnosti osiguravati ravnotežu između sigurnosnih potreba društva i države te temeljnih vrednota zajamčenih Ustavom.

Sigurnost društva i pojedinca preduvjet je uspješnog razvoja gospodarstva, osobito turizma, kao važne gospodarske grane. Republika Hrvatska je na međunarodnom turističkom tržištu prepoznata kao sigurna država, što je u današnjim uvjetima jedan od najvažnijih kriterija za donošenje odluke o putovanju i izboru odredišta.

Ključni preduvjeti ostvarivanja javne sigurnosti su preventivno djelovanje, stalna razmjena informacija, koordinacija i suradnja tijela i organizacija javne sigurnosti, gospodarskih subjekata te svakog građanina. Poticat će se uključivanje javnosti u ostvarivanje sigurnosti te razvijanje sigurnosne kulture i svijesti o važnosti brige o sebi, najbližima, društvu i radnom okruženju, ispunjavanju potrebe za fizičkom, intelektualnom i emotivnom sigurnošću i stvaranju sigurne okoline u materijalnom i duhovnom okruženju.

Policijska, kao jedan od glavnih čimbenika javne sigurnosti, usmjerena je na zaštitu sigurnosti građana i imovine te zaštitu temeljnih prava i sloboda. Pojačat će se djelovanje u osiguravanju javnog reda i mira, otkrivanju, istraživanju i suzbijanju kriminaliteta, brizi o sigurnosti cestovnog prometa te nadzoru državne granice.

Sigurnosno-obavještajni sustav razvijat će sposobnosti proaktivnog djelovanja i ranog prepoznavanja prijetnji, rizika, izazova i trendova temeljenog na prikupljanju i analizi podataka od značaja za nacionalnu sigurnost, kako bi donositelji odluka mogli pravodobno donijeti odluke potrebne za ostvarivanje strateških ciljeva. Posebna će se pozornost posvetiti problematici kvantifikacije i međuovisnosti rizika, poboljšanju izvješćivanja, unaprjeđenju obavještajne analitike kroz rano upozoravanje, predviđanje, ovladavanje znanjima, primjeni i učincima digitalnih inovacija te prijedlozima unaprjeđenja sigurnosno-obavještajnog sustava.

Republika Hrvatska će unaprjeđivati normativne i provedbene uvjete za stalan parlamentarni, stručni i građanski nadzor zakonitosti rada sigurnosno-obavještajnog sustava, kao i građanski nadzor nad primjenom pojedinih policijskih ovlasti.

Provodit će se kontinuirana izobrazba i obuka zaposlenika u sustavu javne sigurnosti, tijelima sigurnosno-obavještajnog sustava i sektoru privatne zaštite kao i uvođenje suvremenih organizacijskih modela i tehnoloških dostignuća u svim tijelima javne vlasti. Razvijat će se sustavan pristup upravljanja znanjima u svim organizacijama.

Ovladavanje novim znanjima i tehnologijama, kao i boljim poznavanjem domaćeg i međunarodnog sustava zaštite ljudskih prava, omogućit će uspješnije suočavanje sa sve složenijim prijetnjama i izazovima, osobito u kibernetičkom području.

Sigurnosne prijetnje i izazovi, poput korupcije, organiziranog, gospodarskog i kibernetičkog kriminala, nezakonitih migracija i terorizma, imaju sve naglašenije međunarodne značajke. Stoga i odgovor na njih zahtijeva stalnu i kvalitetnu međunarodnu suradnju.

Suprotstavljanje terorizmu provodit će se integriranim pristupom i međuresornom suradnjom, primjenom mjera prevencije, suzbijanja, zaštite i kaznenog progona te jačanjem međunarodne suradnje.

Republika Hrvatska će i dalje razvijati sposobnosti integriranog upravljanja državnom granicom, kao vanjskom granicom Europske unije, ispunjavajući zahtjeve za pristupanje šengenskom prostoru. Republika Hrvatska aktivno će sudjelovati i inicirati zakonodavne i operativne mjere na razini Europske unije radi jačanja ukupnih sposobnosti i spremnosti za odgovor na migracijske izazove i nadzor vanjske granice. Suzbijat će se nezakonite migracije, osobito nezakoniti prelasci državne granice i prekogranični kriminalitet, provodit će se intenzivne mjere vraćanja državljana trećih država koji nezakonito borave u Republici Hrvatskoj te povećavati ukupna sigurnost Republike Hrvatske i Europske unije. Ojačat će se proces integracije stranaca kojima je odobrena međunarodna zaštita i boravak u Republici Hrvatskoj.

Jačat će se sposobnosti za prepoznavanje, otkrivanje, istraživanje i suzbijanje svih oblika organiziranog kriminala te će se pratiti trendovi, intenzivirati mjere i poboljšati mehanizmi za suzbijanje djelovanja organiziranih kriminalnih skupina, uz intenzivnu međunarodnu suradnju.

Republika Hrvatska će sveobuhvatnim pristupom prevenirati i suzbijati radikalizam i ekstremizam uključujući obrazovanje za demokraciju, nenasilje i ljudska prava. Stvarat će se ozračje nulte tolerancije prema nasilju, posebice zločinu iz mržnje, nasilničkom ponašanju među školskom populacijom i mladeži te zlorabi sportskih i drugih manifestacija za iskazivanje radikalizma, ekstremizma i huliganskog ponašanja.

U području sustava civilne zaštite te svih segmenata zaštite i spašavanja izradit će se sveobuhvatan pregled postojećeg stanja sposobnosti, prijetnji i rizika te predložiti usklađen model izgradnje sposobnosti koji će obuhvatiti mogućnosti odgovora na svakodnevne potrebe za redovitim djelovanjem, izvanredne situacije, katastrofe i krizna stanja na kopnu i moru. Prema tom pregledu, nastavit će se razvoj sposobnosti na državnoj i područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini te će se razvijati usklađeno djelovanje prilikom katastrofa i velikih nesreća uz osiguranje samostalnosti u redovitom djelovanju.

Osigurati će se zadovoljavajuća razina i učinkovitiji pristup strateškim robnim zalihama s ciljem ublažavanja posljedica izvanrednih okolnosti i bržeg oporavka pogođenog područja.

Ključni oblik povećanja otpornosti i održivosti društva i nacionalne sigurnosti je uključivanje stanovništva u sustav civilne zaštite, osobito u izobrazbu i dragovoljno djelovanje, za što će se razvijati oblici poticaja i javnih priznanja, priznavanjem vještina i znanja stečenih ovakvim radom. Poticati će se spremnost građana na međusobno pomaganje te kultura solidarnosti kao dio prvog odgovora nakon nesreća i katastrofa.

Unaprijediti će se sposobnosti zdravstvenog sustava i sustava civilne zaštite za pravodoban odgovor na ugrožavanje života i zdravlja građana, koje je posljedica kemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih prijetnji i rizika.

Republika Hrvatska uložiti će odgovarajuća sredstva za potpuno uklanjanje minskih opasnosti na svojem teritoriju. Nastavit će se programi edukacije stanovništva koje živi i radi na minsko sumnjivim područjima i skrb za osobe stradale od mina. Hrvatski sustav protuminskog djelovanja pozicionirati će se i promovirati u međunarodnoj zajednici.

Republika Hrvatska pojačati će međunarodnu suradnju i izgrađivati sposobnosti smanjivanja rizika od katastrofa, razvojem sustava ranog upozoravanja te standarda i operativnih snaga za djelovanje u okviru Europske unije, a posebno sa susjednim državama s kojima dijelimo zajedničke rizike.

Zaštita kritičnih infrastruktura usmjeriti će se na prevenciju, uklanjanje ili ublažavanje rizika koji mogu izazvati ranjivost kritičnih infrastruktura te jačanje njihove otpornosti. Sustav upravljanja i nadzora nad pojedinim kritičnim infrastrukturama potrebno je kontinuirano nadograđivati i poboljšavati, uz primjenu najboljih iskustava koja na tom području imaju druge države.

Razviti će se modeli razmjene podataka između državnih tijela i agencija i operatora kritične infrastrukture u javnom i privatnom vlasništvu radi pravodobnog upoznavanja s mogućim sigurnosnim prijetnjama i rizicima.

Republika Hrvatska će, izradom dokumenata koji definiraju politiku i metodologije upravljanja kritičnim infrastrukturama i ograničenim nacionalnim dobrima, jasno odrediti koji njihovi dijelovi moraju ostati u većinskom vlasništvu države, čime će se onemogućiti ugrožavanje vitalnih funkcija važnih za državu i stanovništvo u slučajevima poslovnih nestabilnosti.

Jačanje otpornosti nacionalne kritične infrastrukture na suvremene sigurnosne izazove i rizike zahtijeva istodobno održavanje i zaštitu nacionalnih kritičnih civilnih sposobnosti koje će pružiti potporu ukupnim sposobnostima koordiniranim sveobuhvatnim nastupom javnog i privatnog sektora, ponajprije sektora privatne zaštite. Ovi naponi uskladiti će se i sa saveznicima, međunarodnim organizacijama i partnerima. Civilna pripremljenost, koja je potpuno u nacionalnoj odgovornosti, okosnica je nacionalne otpornosti.

Uspostava i razvoj sustava domovinske sigurnosti

Republika Hrvatska raspolaže nizom sposobnosti, institucija, tijela državne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave te javnog i privatnog sektora čija je nadležnost i zadaća briga o javnoj sigurnosti, zdravlju, zaštiti i spašavanju građana i imovine te zaštiti kritičnih infrastruktura.

Dosadašnja iskustva u reagiranju na izvanredne situacije upućuju na potrebu uspostave modela koji će sustavno riješiti utvrđene nedostatke osiguravanjem koordiniranog planiranja, reagiranja i upravljanja u izvanrednim i kriznim situacijama. Cilj je postizanje sinergijskoga preventivnog učinka djelovanja više čimbenika, brzo i učinkovito sprječavanje, odnosno uklanjanje štetnih posljedica izvanrednog ili kriznog događaja te skraćivanje vremena oporavka i povratka u stanje funkcionalnosti prije nastupanja kriznog događaja.

Pojavom novih sigurnosnih rizika promijenjena je i proširena sigurnosna paradigma, kao i odgovornost za sigurnost. Nestale su granice koje su definirale gdje počinju i prestaju međunarodna, nacionalna ili osobna sigurnost.

Postojeće i nove sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi proširuju odgovornost za sigurnost s države na pojedinca, društvo u cjelini te privatni i javni sektor.

Republika Hrvatska treba partnerstvo za sigurnost kao odgovor na složene rizike iz kojeg će proizaći sustav domovinske sigurnosti koji će počivati na načelima poštovanja ljudskih prava i sloboda, transparentnosti, solidarnosti, tolerancije i dijaloga. Republika Hrvatska će razvijati suvremen, sveobuhvatan, racionalan i učinkovit sustav domovinske sigurnosti, koji će odgovarati našoj tradiciji i potrebama. Pristup koji je obuhvaćao uglavnom sigurnosno-obavještajni sustav, obranu i policiju, zamjenjuje se pristupom koji dodatno uključuje gospodarske subjekte, znanstvene i stručne institucije, privatni i javni sektor te organizacije civilnog društva i građane.

Sustav domovinske sigurnosti obuhvatit će koordinirano djelovanje, uporabu sposobnosti i potencijala svih sastavnica nacionalne sigurnosti, počevši od javne sigurnosti, obrane, sustava civilne zaštite, sigurnosno-obavještajnog sustava, diplomacije i gospodarstva te ostalih tijela i institucija u Republici Hrvatskoj. Sustav domovinske sigurnosti usmjerit će se na prepoznavanje, procjenu i smanjivanje sigurnosnih rizika te planiranje odgovora na potencijalne sigurnosne prijetnje vrijednostima i interesima Republike Hrvatske.

Organiziranjem sustava domovinske sigurnosti osigurat će se racionalna, učinkovita i usklađena uporaba postojećih resursa radi smanjenja ili uklanjanja rizika za nacionalnu sigurnost. Sustav domovinske sigurnosti pružat će potporu upravljanju u izvanrednim i kriznim stanjima koja će uključivati i sudjelovanje u upravljanju kriznim stanjima na razini NATO-a i Europske unije. Djelovanjem sustava domovinske sigurnosti osigurat će se jedinstvena metodologija i sustavno praćenje rizika za nacionalnu sigurnost te određivanje prioriteta u postupanju.

Republika Hrvatska će razvojem sustava domovinske sigurnosti osigurati usklađenu pripremu i provedbu propisa kojima će određivati mjere i postupke sigurnosne zaštite od značaja za nacionalnu sigurnost, posebno zaštite kritičnih infrastruktura.

Sustav domovinske sigurnosti činit će središnja državna tijela nadležna za poslove obrane, unutarnjih i vanjskih poslova, civilne zaštite, financija i pravosuđa, uključujući tijela iz njihova djelokruga te tijela sigurnosno-obavještajnog sustava. U sustav domovinske sigurnosti uključivat će se i javne i privatne tvrtke, ponajprije iz sektora privatne zaštite te građani i organizacije civilnog društva.

U procesu upravljanja sigurnosnim rizicima sudjeluju i središnja tijela državne uprave koja u svojem djelokrugu imaju kritične infrastrukture, uključujući i druga tijela iz njihova djelokruga.

Središnje tijelo sustava domovinske sigurnosti je Vijeće za nacionalnu sigurnost, koje će razmatrati rizike i pitanja iz djelokruga državnih tijela koja se odnose na nacionalnu sigurnost. Vijeće će donositi smjernice, odluke i zaključke o načinima zaštite i ostvarivanja nacionalnih interesa i strateških ciljeva.

Za usklađivanje rada sustava domovinske sigurnosti uspostaviti će se koordinacija sustava domovinske sigurnosti, koja će se brinuti za provedbu odluka, zaključaka i smjernica Vijeća za nacionalnu sigurnost. Koordinacija će pokretati i koordinirati izradu Strategije nacionalne sigurnosti ili ažuriranje postojećih strateških dokumenata.

Vijeća za nacionalnu sigurnost redovito će razmatrati izvješća o stanju rizika i prijetnji nacionalnoj sigurnosti i druge strateške i planske dokumente te davati preporuke nadležnim državnim tijelima za usklađivanje razvoja sposobnosti i djelovanja.

U slučajevima izvanrednih i kriznih stanja, koordinacija sustava domovinske sigurnosti predlagat će Vladi Republike Hrvatske i Predsjedniku Republike Hrvatske primjerene načine odgovora i operativno koordinirati državna tijela koja su uključena u operativni odgovor na krizu.

Za potrebe sustava domovinske sigurnosti razvijati će se specijalizirani programi izobrazbe i obuke u koje će se uključivati zaposlenici tijela državne uprave, upravnih tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave, ali i zaposlenici javnog i privatnog sektora koji se bave djelatnošću važnom za domovinsku sigurnost.

Sustav domovinske sigurnosti uredit će se posebnim zakonom.

Razvoj i održavanje snažne i aktivne obrane

Republika Hrvatska razvija i održava obrambene sposobnosti na odgovarajućem stupnju spremnosti radi pravodobnog reagiranja na promjenljive okolnosti i izazove iz međunarodnog okružja. Oružane snage Republike Hrvatske razvijaju sposobnosti provedbe borbenih operacija u obrani vlastitog teritorija na kopnu, moru i zraku te u kibernetičkom prostoru, samostalno i u suradnji sa saveznicima, do aktiviranja mehanizma kolektivne obrane. Misije Oružanih snaga Republike Hrvatske, kao temeljnog nositelja funkcije obrane, su obrana teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta i neovisnosti Republike Hrvatske te obrana saveznika, doprinos međunarodnoj sigurnosti i potpora civilnim institucijama. Članstvo Republike Hrvatske u NATO-u osigurava uvjerljivo jamstvo kolektivne obrane, kao važan čimbenik odvratanja i obrane stanovništva, teritorija i nacionalnog suvereniteta.

Nadzor i zaštita zračnog prostora provodit će se nacionalnim sposobnostima povezanim s odgovarajućim savezničkim sustavom. Odluka o nastavku izgradnje sposobnosti nadzora i zaštite zračnog prostora Republike Hrvatske donijet će se do kraja 2017. godine.

Nadzor i zaštita suverenih prava i interesa Republike Hrvatske na moru provodit će se usklađenim djelovanjem svih čimbenika pomorske obrane za izvršenje zadaća nadzora, zaštite i čuvanja mora. Nacionalne sposobnosti dograđivat će se razmjenom podataka o situaciji na Jadranskom moru, u suradnji s tijelima NATO-a i Europske unije.

Za potrebe izvršavanja zadaća iz Akcijskog plana za spremnost NATO-a, odnosno u slučaju pogoršavanja sigurnosne situacije, za sudjelovanje u operacijama kolektivne obrane razvijat će se odgovarajuće vojne i civilne sposobnosti radi odvratanja i obrane te kao doprinos vjerodostojnosti savezničke solidarnosti i koheziji NATO-a.

Nedostatne i kritične specijalnosti koje nije isplativo razvijati u stalnom sastavu Oružanih snaga Republike Hrvatske popunjavat će se pričuvom koja treba omogućiti povećanje mirnodopskog sastava Oružanih snaga Republike Hrvatske za potrebe nacionalne obrane te povećati učinkovitost djelovanja u operacijama u inozemstvu. Za osiguranje narastanja snaga, dugoročnim razvojem i potpunom pričuve odabrat će se odgovarajući model vojnog osposobljavanja.

Uz postojeći program dragovoljnoga vojnog osposobljavanja, uvest će se programi osposobljavanja i aktivnosti koji će razvijati sigurnosnu kulturu kod šire populacije, posebno mladih osoba, te jačanje svijesti kako su sigurnost i sudjelovanje u obrani pravo i obveza svakoga državljanina i cjelokupne zajednice.

Kao pouzdan i odgovoran saveznik, Republika Hrvatska će osigurati ravnotežu između nacionalnih potreba i savezničkih obveza u skladu s realnim mogućnostima gospodarstva te nacionalnim potrebama i prioritetima. Planiranje razvoja sveukupnih obrambenih sposobnosti uskladit će se s odgovarajućim procesima u NATO-u i u suradnji sa saveznicima.

Postupno će se povećavati financijska sredstva za obranu prema ciljanih dva posto BDP-a, uvažavajući ekonomske i fiskalne mogućnosti Republike Hrvatske. Vodit će se računa o važnosti obrane, ali i o načinima na koje obrana izravno i posredno pridonosi gospodarstvu Republike Hrvatske. Ovaj porast omogućit će održavanje postojećih, kao i razvoj novih sposobnosti.

Republika Hrvatska pridonosit će naporima međunarodnih organizacija usmjerenim na učvršćivanje međunarodne sigurnosti i stabilnosti sudjelovanjem u međunarodnim misijama i operacijama te operacijama odgovora na krize. U aktivnostima stabilizacije i obnove krizama pogođenih područja u inozemstvu sudjelovat će i civilni stručnjaci iz privatnog sektora, akademske zajednice i civilnog društva.

Republika Hrvatska aktivno će pridonositi misijama i operacijama u okviru Zajedničke sigurnosne i obrambene politike Europske unije i sudjelovati u inicijativi združivanja i dijeljenja te projektima Europske obrambene agencije. To će sudjelovanje biti komplementarno naporima razvoja obrambenih sposobnosti u okviru NATO-a. Članstvo u Europskoj uniji iskoristit će se za bolje korištenje strukturnih i investicijskih fondova za izgradnju sposobnosti za dvojnu civilno-vojnu uporabu.

Poseban naglasak bit će na uspostavi mehanizama učinkovite, sigurne, neometane i pouzdane razmjene informacija te poticanje mogućnosti gospodarskog i akademskog sektora kako bi se iskoristili svi nacionalni potencijali s ciljem razvoja potrebnih obrambenih sposobnosti. Tako će se omogućiti pristup najnovijim postignućima u širokom rasponu istraživačkih područja, suvremenim tehnologijama, kao i metodama i tehnikama znanstveno-istraživačkog rada koji će pomoći podizanju znanstvene i tehnološke razine obrambene industrije i društva u cjelini. Sastavni dio ovih napora je prevladavanje ovisnosti o vojnoj opremi istočnog podrijetla, što će se postići povećanim nacionalnim angažmanom i međunarodnom suradnjom.

Operativno angažiranje u zemlji, a naročito u inozemstvu, iziskuje sigurno, potpuno, neometano i učinkovito korištenje informacijsko-komunikacijskih sustava, što zahtijeva snažnu, učinkovitu i otpornu kibernetičku infrastrukturu. Potrebno je omogućiti i poboljšati postojeću razmjenu i raspodjelu informacija, iskustava i procjene prijetnji i rizika između nacionalnih dionika, drugih država i međunarodnih organizacija.

Razvit će se nacionalne sposobnosti suprotstavljanja i obrane od hibridnog djelovanja koje provode države, organizacije ili pojedinci u širokom spektru (diplomatsko-političkom, informacijskom, vojnom, gospodarskom, financijskom, obavještajnom i pravnom). Unaprijedit će se suradnja kroz postojeće okvire razvijene za izgradnju otpornosti na hibridne prijetnje u NATO-u i Europskoj uniji.

Sveobuhvatni nacionalni odgovor treba, kroz sustav domovinske sigurnosti, omogućiti pravodobno prepoznavanje hibridnih aktivnosti, detektirati njihova izvorišta te dati potporu brzom procjeni situacije i učinkovitom procesu donošenja odluka. Izgradit će se otpornost na hibridne prijetnje kao i sposobnost i spremnost odgovora društva i države koji će se koristiti svim nacionalno dostupnim instrumentima za obranu.

Oružane snage Republike Hrvatske pružat će potporu civilnim institucijama u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara kod nesreća, požara i poplava, kada raspoložive sposobnosti namjenskih organizacija neće biti dostatne.

Uspostavljeni kontinuirani demokratski i građanski nadzor nad Oružanim snagama Republike Hrvatske stalno će se unaprjeđivati prema nacionalnim potrebama te najboljim demokratskim standardima.

B. Dobrobit i prosperitet građana

Ekološka Hrvatska i razvoj snažnoga i održivoga gospodarstva

Republika Hrvatska obiluje područjima na kojima je očuvan prirodni okoliš i koja su neprocjenjiv potencijal za razvoj i prosperitet. Hrvatske šume i rijeke, izvori pitke vode, plodno zemljište, močvare i jezera, more i brojni otoci obiluju raznolikošću života, uz brojne endemske vrste. U mnogim područjima očuvani su životni stilovi kakvi su bili stoljećima i koji su omogućavali skladan odnos s prirodom i okolišem te održivo korištenje prirodnih dobara i izvora. Takvi životni stilovi rezultirali su velikom kulturalnom raznolikošću, bogatom graditeljskom baštinom te brojnim narodnim običajima koji su se u uvjetima suvremenog načina života uspjeli očuvati kao etnička, kulturalna i zavičajna baština. Svi ti

uvjeti i resursi danas su pravo bogatstvo u suvremenom, unificiranom svijetu, u kojem je općeprisutan trend komercijalizacije i potiranja različitosti.

Republika Hrvatska će uključiti svoje ekološko nasljeđe u održivo kružno gospodarstvo i proizvodnju zdrave hrane i iskorištavanje izvora pitke vode. Turizam će nastaviti promoviranje ekološkog nasljeđa i kulturnu baštinu i time dodatno koristiti mogućnosti ekoloških potencijala i potaknuti oživljavanje hrvatskih sela i manjih gradova.

Zajedničkim djelovanjem tijela državne uprave i lokalne i područne (regionalne) samouprave te gospodarskih subjekata ostvarivat će se ravnoteža između zahtjeva za poboljšanjem kakvoće življenja, gospodarske i socijalne dobrobiti i zahtjeva za očuvanjem okoliša kao prirodnog dobra. Razvijat će se mjere i postupci za jačanje otpornosti Republike Hrvatske na klimatske promjene.

Unaprjeđivat će se pravna regulativa i provoditi mjere koje će omogućiti integraciju načela održivog razvoja u stvaranju i provedbi javnih politika i projekata, odnosno donošenje strateških, razvojnih i investicijskih odluka koje utječu na okoliš, a pri tomu će se uzeti u obzir i klimatske promjene kako bi se jačala otpornost na njih.

Republika Hrvatska će politikama i mjerama poticanja industrijske proizvodnje i proizvodnje hrane stvarati uvjete za dislokaciju određenih industrijskih aktivnosti iz većih industrijskih središta prema slabije razvijenim i naseljenim područjima, što će imati pozitivan učinak na demografsku revitalizaciju i ravnomjerniji gospodarski razvoj te poticati održanje i unaprjeđenje poljoprivrede.

Osigurat će se i održivi razvitak sela i ruralnog prostora poticanjem ulaganja u razvojne projekte. Jačat će se konkurentnost hrvatske poljoprivrede poticanjem proizvodnje i kapitalnim ulaganjima te ulaganjem u suvremene tehnologije i znanja iz područja poljoprivrede.

Regionalnim razvojem pridonijet će se gospodarskom, ali i općem društvenom razvoju Republike Hrvatske. Regionalni razvoj temeljit će se na kontinuiranom učenju i transferu znanja, sudjelovanju u odlučivanju, otpornosti i održivosti, aktiviranju lokalnih razvojnih potencijala, kulturi sustavnog javnog upravljanja te socijalnoj osjetljivosti.

Snažno, konkurentno i fleksibilno gospodarstvo preduvjet je zaštite nacionalnih interesa i ostvarivanja strateških ciljeva Republike Hrvatske. Stabilni financijski sustav i gospodarski rast, uz intenzivnu međunarodnu trgovinu, jačaju unutarnju stabilnost, poboljšavaju suradnju s ostalim državama u susjedstvu i svijetu te unaprjeđuju međunarodni položaj Republike Hrvatske.

Rast gospodarstva povećava financijske sposobnosti za ostvarivanje strateških ciljeva te sprječava nastanak negativnih pojava i trendova u društvu. S druge strane, nacionalna sigurnost stvara preduvjete za održivo i rastuće gospodarstvo te općenito za stabilno funkcioniranje nacionalne ekonomije.

Bolje upravljanje resursima i iskorištavanje prilika za rast i razvoj u hrvatskom društvu važno je na svim razinama, u privatnom i u državnom sektoru. Kontinuiranom i sustavnom analizom potrebno je identificirati kreatore dodane vrijednosti u svim područjima

nacionalnoga gospodarstva, ali prepoznavati i eliminirati čimbenike s negativnim utjecajem na hrvatsko gospodarstvo.

Razvoj i zaštita cjelokupne elektroničke komunikacijske infrastrukture, kao i zaštita nacionalnoga radiofrekvencijskog spektra, kao ograničenih nacionalnih dobara, važni su za nacionalno gospodarstvo, ali i za funkcioniranje hitnih i ostalih službi u zaštiti sigurnosti građana, pogotovo u kriznim situacijama.

Mjerama selektivne fiskalne politike potrebno je poticati one gospodarske grane i trgovačka društva koja dokazano utječu na stvaranje dodane vrijednosti, odnosno imaju uspješne poslovne modele i poslovnu politiku.

Država će biti primjer učinkovitog sustava koji će olakšavati i podržavati funkcioniranje i razvoj gospodarstva. Aktiviranje neiskorištenih potencijala pridonijet će povećanju zaposlenosti te zaustavljanju negativnih demografskih i migracijskih trendova. Nadležna državna tijela izradit će programe za konkurentnije gospodarstvo, poticajnu investicijsku klimu i jednostavnije uvjete poslovanja za poduzetnike i ulagače. Država će razvijati partnerski i savjetodavni odnos prema poduzetnicima.

Znanje i tehnologija pokretači su i nositelji globalnoga gospodarstva. Hrvatski obrazovni sustav sinkronizirat će se s potrebama i očekivanjima gospodarstva te će se osigurati radna snaga spremna za gospodarsko natjecanje.

Konkurentnost gospodarstva ovisi o neprekidnome tehnološkom usavršavanju. Prihvaćanje novih znanja te usvajanje i razvoj novih tehnologija i inovacija pospješit će se ulaganjem u izvrsnost u obrazovanju i znanosti. Povećat će se stupanj ulaganja u istraživanje i razvoj, poticati inovacije, olakšavati primjena novih i digitalnih tehnologija u poslovanju te ubrzati razvoj poslovnih mreža i povezanosti. Jačanjem inovacijske infrastrukture osigurat će se održivi razvoj, rast zaposlenosti i društvene uključenosti.

S ciljem ravnomjernoga teritorijalnog razvoja Republike Hrvatske potrebno je uvažiti preduvjete i okolnosti koje u pojedinim županijama favoriziraju razvoj određenih gospodarskih grana te definirati i regionalno provoditi selektivnu gospodarsku i fiskalnu politiku. Za poticanje razvoja gospodarstva u svim krajevima Republike Hrvatske mora biti osigurana infrastrukturna, prometna i elektronička komunikacijska povezanost, kao i dostupnost različitih energenata. Gospodarskim politikama definirat će se gospodarske grane i kapaciteti od osobite važnosti za nacionalnu sigurnost i proizvodnju vitalnih dobara, a takva će se proizvodnja poticati u slabije razvijenim i onim područjima kojima prijete ubrzana depopulacija zbog nedostatka radnih mjesta ili propadanja poljoprivrede.

Energetska ovisnost o uvozu trajna je prijetnja učinkovitom i kontinuiranom funkcioniranju gospodarstva. Eventualni zastoji u isporukama energenata ili velike cjenovne oscilacije koje mogu nastati kao posljedica određenih političkih događaja ili prilika kod dobavljača energenata moraju biti nadomješteni alternativnim nabavkama u kratkom roku. Republika Hrvatska će otvarati nove putove i kanale opskrbe energentima, povećavati dostupnost energetske izvora i osiguravati dodatna skladišta te razvijati energetske infrastrukturu samostalno, u suradnji s privatnim sektorom i međunarodnim partnerima. Istraživanje nacionalnih energetske bogatstva potrebno je intenzivirati, a racionalnu eksploataciju povjeriti društvima u većinskom hrvatskom vlasništvu. Potrebno je mijenjati regulativni, porezni i institucionalni okvir kako bi se povećala ulaganja u obnovljive izvore

energije. Uspostavit će se normativni i institucionalni sustav analiza sigurnosti i kvalitete opskrbe energijom za sve energente te izraditi planove za postupanje i mjere u slučaju incidenata.

Nastavit će se s izgradnjom infrastrukture s ciljem poboljšanja prometne i elektroničke komunikacijske povezanosti te opskrbe energentima i pitkom vodom u svim područjima Republike Hrvatske. Poticaj oživljavanju opustjelih krajeva Republike Hrvatske osiguravat će se i sustavnim potporama ekološki održivoj proizvodnji i korištenju očuvanog okoliša, zemljišta i voda.

More, podmorje i morsko dno posebno su važni za gospodarski razvoj Republike Hrvatske, stoga pozornost treba usmjeriti na održivo gospodarenje i zaštitu bogatstava koja se nalaze u morskim područjima nad kojima Republika Hrvatska ima suverenitet, suverena prava i jurisdikciju. S obzirom na geomorfološke značajke Jadrana kao poluzatvorenoga morskog bazena, Republika Hrvatska će samostalno i u suradnji s drugim državama, štiti Jadransko more i razvijati mehanizme predviđanja i opreza pri korištenju i zaštiti od ekoloških i sigurnosnih posljedica. U svrhu korištenja dostupnih gospodarskih potencijala Sredozemlja unaprijedit će se prometna povezanost i dograditi kritična infrastruktura. Politikama i strategijama gospodarskog razvoja i znanstveno-istraživačkih aktivnosti koje financira i potiče država, usmjeravat će se bolje iskorištavanje hrvatskoga geopolitičkog položaja jadranske i sredozemne zemlje. Nova znanja i tehnologije u proizvodnji opreme i dobara povezanih s pomorskom orijentacijom te proizvodnja energije i hrane, komparativna je prednost hrvatskoga sredozemnog položaja, što daje brojne mogućnosti razvoja koje do sada nisu bile dovoljno iskorištene. Projektima u okviru „Inicijative triju mora“, podržanima interesima saveznika, multiplicirat će se učinci za hrvatsko gospodarstvo.

Jačanje gospodarske suradnje Republike Hrvatske s državama u neposrednom okružju pridonosi osnaživanju zajedničke stabilnosti te će se i nadalje stvarati uvjeti za razvoj trgovinske i druge suradnje. Razvojem međusobne gospodarske suradnje posebno će se poticati gospodarski napredak dijelova hrvatskoga naroda koji žive u drugim državama.

Ulaganjem u obrambene tehnologije i proizvode dvojne namjene te iskorištavanjem baze proizvođača u ovome specifičnom industrijskom segmentu, Republika Hrvatska će ulagati u tehnologije i proizvodne kapacitete važne za održavanje i poticanje konkurentnosti.

Koristit će se raspoložive mogućnosti gospodarskog segmenta NATO-a i Europske unije radi uključivanja odgovarajućih nacionalnih gospodarskih subjekata u međunarodne postupke javne nabave.

Demografska obnova i revitalizacija hrvatskog društva

Sigurnost, opstojnost i prosperitet Republike Hrvatske uvelike ovisi o tome kako će se u budućnosti sačuvati, odnosno povećati broj stanovnika, osigurati ravnomjerna naseljenost i razvijati ljudski potencijali.

Negativni demografski trendovi, neuravnotežen regionalni razvitak Republike Hrvatske, smanjenje i starenje stanovništva, posredno postaju ograničavajućim čimbenikom održivosti gospodarskog, regionalnog i sveukupnog razvoja Republike Hrvatske.

Ovi trendovi utječu i na smanjivanje sposobnosti učinkovitog odgovora na izazove i prijetnje koji ugrožavaju opstojnost i sigurnost Republike Hrvatske.

Populacijska politika provodit će se uz uvažavanje demografskih, socioekonomskih, tradicijskih i drugih specifičnih obilježja stanovništva Republike Hrvatske. S obzirom na negativne demografske trendove, provodit će se pronatalitetna politika, politika poticanja ravnomjernijeg razmještaja stanovništva i imigracijska politika usklađena s potrebama tržišta radne snage. Zbog složenosti i međuovisnosti mnogobrojnih čimbenika koji utječu na demografska kretanja, učinkovita populacijska politika zahtijeva sveobuhvatni dugoročni pristup te nadzor, koordinaciju i praćenje rezultata provedbe politika u različitim resorima koji mogu imati učinak na demografska kretanja.

Pronatalitetna politika provodit će se upravljanjem sustavom mjera iz područja socijalne, zdravstvene, gospodarske, stambene, obrazovne, pravne, financijske, porezne i drugih politika, s ciljem stvaranja uvjeta za demografsku obnovu. Temeljit će se na načelima slobode izbora, slobodnog i odgovornog roditeljstva te ravnopravnosti spolova.

Dugoročnim i stabilnim sustavom socijalnih i materijalnih prava usmjerenih na zaštitu i prava djece, osnaživanje obitelji i obiteljskih vrijednosti, s osobitim naglaskom na usklađivanje rada i obiteljskog života, djelovat će se na podizanje razine životnog standarda mladih obitelji. Osiguravanje odgovarajuće razine životnog standarda obitelji s djecom jedan je od glavnih preduvjeta za ostvarivanje demografskog rasta.

Budući da je za učinkovitost pronatalitetne politike potrebno osigurati podršku ukupne javnosti, uz niz pronatalitetnih i drugih mjera, potrebna je i odgovarajuća komunikacijska strategija.

Sustav mjera koje će biti usmjerene na uspostavljanje objektivnih stručnih kriterija pri zapošljavanju i napredovanju, osobito u državnim i javnim službama te upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, omogućavanje cjeloživotnog razvoja ljudskih potencijala, napredovanja prema sposobnostima i nagrađivanje izvrsnosti bit će u potpori stvaranja perspektive društvene pravednosti, mogućnosti razvoja mladih ljudi i zaustavljanja iseljavanja.

Pri donošenju planova i smjernica gospodarskog razvoja posebna pozornost posvetit će se mjerama koje će zaustaviti depopulaciju dijelova teritorija i neravnomjeran regionalni razvoj.

Uz sveobuhvatne pronatalitetne politike poduzet će se i niz mjera iz područja zdravstvene zaštite i socijalne sigurnosti radi prevladavanja negativnih učinaka starenja stanovništava.

Hrvatsko iseljništvo uključivat će se u društveni život Republike Hrvatske kako bi se potaknuo povratak, a postojeći potencijal iseljništva lakše i u što većoj mjeri integrirao u gospodarski i društveni razvoj Republike Hrvatske.

Razvoj države uprave po mjeri građana i strateško komuniciranje

Ostvarivanje sigurnosti građana Republike Hrvatske i njihove dobrobiti izravno ovisi i o učinkovitoj državnoj upravi i javnim službama. Prema kvaliteti djelovanja državne i javne

uprave građani i javnost ocjenjuju kvalitetu ostvarivanja svojih prava i potreba, a onda posredno razvijaju osjećaj sigurnosti i ukupne kvalitete života. Za ostvarivanje ovoga cilja značajnu ulogu imaju učinkovit pravosudni sustav, upravni sustav na svim razinama, zdravstvo, dostupnost i usluge socijalne skrbi, te znanost i obrazovanje.

Reagiranjem nadležnih državnih tijela na kršenje zakona i kažnjavanjem protuzakonitih postupanja imaju snažan opći preventivni učinak, čime se pridonosi zaštiti temeljnih ustavnih vrednota, ljudskih prava i prava građana.

Pravosudni sustav prilagođavat će se novim pojavnim oblicima ugrožavanja zakona, čime će se stvarati povoljni uvjeti za ukupan društveni razvoj Republike Hrvatske. Republika Hrvatska sudjelovat će u naporima međunarodne zajednice za određivanje pravnih okvira procesuiranja novih oblika kaznenih djela, a osobita pozornost posvećivat će se suradnji u području primjene usvojenih međunarodnih konvencija, sporazuma i drugih međunarodnih akata.

Jačanjem institucionalne sposobnosti i suradnje nadležnih regulatornih agencija, tijela javne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima očuvat će se financijska stabilnost države, neometani rad sustava za obavljanje bezgotovinskih i gotovinskih platnih transakcija i distribuciju gotovine te učinkovita borba protiv pranja i krivotvorenja novca.

Upravni sustav poduzimat će stalne napore s ciljem moderniziranja upravnih usluga i funkcija, čime će se stvarati okružje pogodno za razvoj gospodarstva, znanosti, ukupnoga društvenog života, a posebice za individualni razvoj građana. Za dostizanje ovih ciljeva državna i javna uprava nastavit će uvođenje suvremenih tehnologija u svoj rad, čime će se svi upravni postupci pojednostaviti, učiniti dostupnijim građanima i pravnim osobama.

Republika Hrvatska ulagat će dodatne napore i osigurati normativni okvir i resurse za široku digitalizaciju državne i javne uprave, javnih službi i usluga, te opće dostupnosti interneta visoke kvalitete svim građanima i gospodarskim čimbenicima. Time će se napraviti odlučan iskorak prema provedbi planova Europske unije o općoj dostupnosti interneta najnovije generacije svim građanima i gospodarstvu. Provedbom digitalizacije osnažit će se kvaliteta javnih usluga i usluga tijela javne vlasti što će imati izravan utjecaj na kvalitetu života građana i učinkovitost države na svim razinama.

Gospodarstvo Republike Hrvatske će digitalizacijom svih javnih i državnih servisa dobiti snažan poticaj za brži razvoj i rast, a olakšat će se i ubrzati razvoj i primjena novih tehnologija, bolja međunarodna uključenost i povezanost gospodarstva, javnih službi, znanstvene zajednice, ustanova i pojedinaca koji djeluju u kulturi, organizaciji civilnog društva i svakog pojedinca.

Republika Hrvatska razvijat će mjere jačanja otpornosti informacijskih i komunikacijskih sustava u kibernetičkom prostoru, kao i smanjivanja negativnih posljedica njihova ugrožavanja ili onesposobljavanja. Težište će biti na sustavima ključnim za normalno funkcioniranje državnih institucija, pohranu, prijenos i razmjenu klasificiranih te osobnih podataka građana.

Propisima će se urediti načini formiranja i čuvanja baza podataka od važnosti za nacionalnu sigurnost i sigurnost građana te će se urediti infrastruktura za pohranu, kao i mjere nadzora i kontrole nad zakonitošću pristupa tim bazama.

Integralni zdravstveni sustav, dostupan svim građanima Republike Hrvatske, nastaviti će razvijati mjere prevencije i izgradnje sposobnosti u području javne zdravstvene zaštite usmjerene na sprječavanje zaraznih i masovnih nezaraznih bolesti. Ovisnost o industrijskoj proizvodnji i masovnoj distribuciji prehrambenih proizvoda povećava rizik od trovanja zbog pogreške ili zlouporabe. Zaštita građana od ovih prijetnji zdravlju, uz osiguranje kontrole kakvoće hrane i pitke vode, jedan je od prioriteta u području sigurnosti i zdravlja.

Održivost i stabilnost gospodarstva ostvarivat će se usporedo s pravednom raspodjelom socijalnih mogućnosti i zaštitom okoliša. Aktivnim mjerama zaštite najugroženijih dijelova stanovništva Republika Hrvatska će smanjivati socijalne nejednakosti i ostvarivati socijalni mir.

Uvođenjem temeljitih promjena u sustav odgoja i obrazovanja poboljšat će se otkrivanje i razvoj potencijala mladih osoba te razvoj znanja i vještina s posebnim naglaskom na informacijsku, digitalnu i tehnološku pismenost, kao i usklađivanje sa zahtjevima tržišta radne snage. Aktivirajući potencijale mladih osoba, sustav odgoja i obrazovanja izgrađivat će pojedince koji su sposobni razvijati društvo i prilagođavati se promjenama. Koncept cjeloživotnog obrazovanja promovirat će se kao potreba i model obrazovnog sustava.

U sklopu obrazovnih reformi posebna briga posvetit će se prirodnim, tehničkim i interdisciplinarnim područjima koja su do sada bila zanemarivana.

U skladu s potrebama na tržištu radne snage i gospodarskim razvojem zemlje planirat će se odgovarajuća imigracijska politika i povećavati integracijski potencijal društva.

Republika Hrvatska će jačajući integritet, odgovornost i transparentnost tijela javne vlasti suzbijati korupciju u javnim poslovima te povećavati povjerenje građana u državne institucije. Jačat će se antikorupcijski mehanizmi, unaprjeđivati suradnja i sposobnosti tijela javne vlasti te podržavati uloga građana, civilnog društva i medija u otkrivanju i suzbijanju korupcije.

Republika Hrvatska će razvijati i primjenjivati model strateškog komuniciranja koji će učiniti dostupnim i razumljivim nacionalne interese i strateške ciljeve definirane ovom Strategijom. Ostvarivanje strateških ciljeva i dostizanje željene razine zaštićenosti nacionalnih interesa moguće je jedino u uvjetima kada sveukupna javnost i građani razumiju te interese i ciljeve te načine njihova ostvarivanja. Za uspješno upravljanje provedbom ove Strategije presudno je komuniciranje s najširoom javnosti i mogućnost dobivanja i razumijevanja mišljenja javnosti i građana o procesima provedbe Strategije. Komunikacijskom strategijom i postupcima javnost i građani će dobiti mogućnost sudjelovanja u kreiranju sigurnosti na svim razinama, čime će se ostvarivati i produbljivati partnerstvo za sigurnost.

Mediji su jedan od središnjih čimbenika javnosti te njihovo slobodno i odgovorno djelovanje ima važnu ulogu u dvostranom komuniciranju i podupiranju temeljenih vrednota na kojima počiva demokratski sustav. Za stvaranje povoljnog ozračja u društvu, koje obilježava tolerancija, dijalog i uvažavanje, te odsutnost ekstremizma, govora mržnje, isključivosti i nasilja odgovornost je na svim čimbenicima koji sudjeluju i dijele poruke u medijskom prostoru. Promičući medijske slobode, Republika Hrvatska će osiguravati uvjete za slobodan razvoj javnih, komercijalnih i nekomercijalnih medija.

C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske

Zaštita, jačanje i promocija najviših vrednota ustavnog poretka i hrvatskoga nacionalnog identiteta

Hrvatski nacionalni i kulturni identitet temelj je hrvatske države i društva. Posebna briga posvetit će se očuvanju hrvatskoga jezika, kao najvažnijem obilježju hrvatskoga nacionalnog identiteta. Kulturni i nacionalni identitet nacionalnih manjina sastavni je dio ukupnog identiteta Republike Hrvatske.

Hrvatski nacionalni identitet temelji se na ustavnim vrednotama koje promoviraju slobode, prava i ravnopravnost te povoljnu društvenu klimu koja uključuje toleranciju, jednakost pred zakonom, jednakost prilika za osobno ostvarenje, zaštitu ljudskog dostojanstva, općih i manjinskih prava, uvažavanje sličnosti i različitosti, zaštitu ranjivih skupina te isključuje sve oblike diskriminacije.

Republika Hrvatska, kao europska, a posebice sredozemna i srednjoeuropska država, dijeli s ostalim europskim državama judeo-kršćanska identitetska polazišta i druge zajedničke civilizacijske vrednote kojima pridonosi svojim povijesnim nasljeđem.

Obrazovanje ima jednu od najvažnijih uloga u očuvanju hrvatskog nacionalnog identiteta, te će se nastaviti razvoj nastavnih programa koji na odgovarajući način tretiraju hrvatsko povijesno, kulturno, jezično, graditeljsko, prirodno i drugo nasljeđe i baštinu. Hrvatski nacionalni i kulturni identitet promatrat će se u kontekstu europske zajednice naroda, jezika, povijesti, tradicije i identiteta, čime će se građani osposobljavati za ravnopravno komuniciranje u takvoj zajednici. Odgovarajući napor ulagat će se kako bi se zaštitili identiteti manjinskih skupina koje žive u Republici Hrvatskoj.

Republika Hrvatska, kao stranka međunarodnih instrumenata koji uređuju promicanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda i čije su odrednice ugrađene u nacionalno zakonodavstvo, snažno će poticati i podržavati organizacije koje mogu značajno unaprjeđivati ostvarenje ljudskih prava i sloboda te štiti i razvijati nacionalni identitet. Slobodni mediji važna su pretpostavka zaštite i promocije hrvatskoga nacionalnog identiteta.

Republika Hrvatska održavat će visoku razinu poštovanja i ostvarivanja nacionalnih prava i prava nacionalnih manjina.

Promicanje znanstveno utemeljene istine o Domovinskom ratu, materijalne i nematerijalne kulturne baštine, prirodne baštine te hrvatskoga jezika i običaja, pridonosi se međunarodnoj prepoznatljivosti i ugledu Republike Hrvatske u svijetu.

Domovinskim ratom zaštićene su univerzalne vrijednosti, postignuto jedinstvo svih sastavnica hrvatskog društva, prevladane su ideološke podjele i konstituirana zajednica slobodnih i ravnopravnih ljudi.

Znanstveno utemeljenom istinom o Domovinskom ratu te događajima iz hrvatske povijesti, uključujući i povijest odnosa s drugim narodima i državama, Republika Hrvatska će se sustavno suprotstavljati pokušajima difamacije hrvatskog naroda i Republike Hrvatske.

Očuvanje vrednota Domovinskog rata, zaštita hrvatskih branitelja, osoba s invaliditetom, obitelji poginulih i nestalih sudionika Domovinskog rata i njihova statusa u društvu, ključne su pretpostavke očuvanja dostojanstva Domovinskog rata i vrednovanja njegova značaja u stvaranju hrvatske države i izgradnji hrvatskoga društva.

Republika Hrvatska uložiti će dodatne napore u pronalaženje i identificiranje osoba nestalih tijekom Domovinskog rata. Pravosudna tijela i tijela kaznenog progona nastaviti će procesuirati počinitelje ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti.

Republika Hrvatska će s posebnom pozornošću raditi na zaštiti hrvatskoga jezika i afirmiranju nacionalnih simbola koji će ujedinjavati građane, čuvajući uspomenu na važne događaje iz hrvatske prošlosti i Domovinskog rata te odajući počast svima koji su žrtvovali svoj život i zdravlje za hrvatsku slobodu i državnost. Državni blagdani i važne obljetnice iz hrvatske povijesti, a osobito obljetnice važnih događaja iz Domovinskog rata, obilježavat će se s posebnim pijetom i ponosom, iskazujući dostojanstvo i poštovanje zaslužnima za hrvatsku slobodu.

Dan sjećanja na žrtve Vukovara i Škabrnje u svijesti naših građana postupno prerasta u odavanje počasti i sjećanja na sve žrtve pale za Hrvatsku. Republika Hrvatska će posebnim zakonom urediti obilježavanje dana sjećanja na sve žrtve pale za Hrvatsku, s odgovarajućim simbolima i načinima obilježavanja.

Oružane snage Republike Hrvatske i hrvatska policija sastavni su dio nacionalnog identiteta i hrvatske povijesti te će čuvati tradicije Domovinskog rata i hrvatskih branitelja. Provedbom svojih zadaća promicati će i njegovati izvrsnost i zajedništvo s građanima.

Ustrajati će se na informiranju građana o temeljnim vrednotama, poticanju javnih rasprava o društvenim pitanjima, suradnji javnih institucija, medija i civilnog društva te pluralizmu. Proaktivnim javnim djelovanjem sprječavati će se širenje mržnje, radikalnih i ekstremističkih ideja te promicati zaštita ljudskih prava i sloboda.

Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske

Republika Hrvatska promiče mir, slobodu, demokraciju, ljudska prava, vladavinu prava, međunarodnu suradnju te primjenu i poštovanje međunarodnog prava u međunarodnim odnosima. U skladu sa svojim mogućnostima pridonosi djelovanju multilateralne organizacije i integracije kojih je članica, a posebice Ujedinjenih naroda, NATO-a, Europske unije, Organizacije za europsku sigurnost i suradnju i Vijeća Europe.

Republika Hrvatska predana je konceptu sigurne, prosperitetne, socijalne i snažne Europske unije kao zajednice ravnopravnih država koje dijele zajedničke civilizacijske vrijednosti, poštovanje ljudskih prava i sloboda, parlamentarnu demokraciju i vladavinu prava.

Za Republiku Hrvatsku NATO je jamac mira, stabilnosti i sigurnosti.

Uz članstvo u Europskoj uniji, transatlantska suradnja i savezništvo sa Sjedinjenim Američkim Državama i dalje će biti jedan od stupova hrvatske vanjske i sigurnosne politike. Republika Hrvatska, kao relativno mala država po broju stanovnika i BDP-u, unutar Europske

unije svoj će međunarodni ugled i utjecaj povećavati i izgrađivati nizom mjera i javnih politika te zajedno s ostalim partnerima raditi na ispunjavanju zajedničkih ciljeva.

Republika Hrvatska će, koristeći se diplomacijom, gospodarstvom, povijesnim i kulturološkim nasljeđem te znanstvenom i akademskom zajednicom, u međunarodnom okružju, ponajviše u neposrednom susjedstvu te u Europi i svijetu, razvijati ugled države sigurne za život i poslovanje. Kod stanovnika drugih država razvijat će se pozitivna percepcija o Hrvatskoj i njezinim stanovnicima kao građanima s kojima se dijele slične vrijednosti i kao državi u koju se rado dolazi turistički, poslovno, na školovanje ili trajni boravak.

Razvijanju ugleda i utjecaja Republike Hrvatske pridonosit će susjedska suradnja i partnerstva s drugim državama na zajedničkim projektima kojima se jača sigurnosna zaštita od prijetnji i vanjskopolitička pozicija.

Republika Hrvatska trajno je posvećena provedbi mehanizama i mjera nadzora naoružanja, izgradnji mjera razvoja povjerenja i sigurnosti na globalnoj, europskoj i regionalnoj razini.

Republika Hrvatska nastavit će aktivno pružati humanitarnu i razvojnu pomoć drugim državama, posebno u kriznim situacijama, u okviru bilateralne ili multilateralne suradnje.

U skladu s financijskim mogućnostima, podupirat će se stipendiranje dijela studenata iz drugih država, koji će po završetku obrazovanja u Republici Hrvatskoj biti most suradnje i razumijevanja među narodima, a dio njih će ostati trajno živjeti u Republici Hrvatskoj.

Republika Hrvatska će koristiti uspjehe svojih znanstvenika i umjetnika kao i svoje izvrsne sportske potencijale te talent i uspjeh svojih sportaša i klubova za širenje ugleda nacije koja u svjetskim razmjerima postiže zapažene rezultate.

Sudjelovanjem u međunarodnim misijama i operacijama u inozemstvu Republika Hrvatska će promicati ugled i utjecaj države koja snažno pridonosi međunarodnom miru i poretku. Programi Hrvatske radiotelevizije za inozemstvo koristit će se intenzivnije za promicanje hrvatske kulture, povijesne i graditeljske baštine, načina života, očuvanoga prirodnog okoliša i brojnih poslovnih mogućnosti. Potencijali koje pruža hrvatsko zdravstvo i lječilišno-terapijski kapaciteti uživat će potporu i brigu državnih tijela, kao važan instrument širenja ugleda prema drugim državama, ali i važan gospodarski potencijal koji može pronalaziti nova tržišta.

Sigurnost i stabilnost neposrednog okružja i susjedstva od ključne je važnosti za nacionalnu sigurnost Republike Hrvatske. Republika Hrvatska koristit će članstvo u NATO-u i Europskoj uniji za jačanje vlastitoga međunarodnog položaja i povećanje utjecaja na regionalne i globalne sigurnosne prilike, posebno kad je riječ o njezinu jugoistočnom susjedstvu.

Republika Hrvatska nastavit će promicati savezništva i partnerstva, uključujući i „Inicijativu triju mora“, povezujući sjever i jugoistok i osnažujući svoju srednjoeuropsku, podunavsku i jadransku dimenziju i suradnju s državama koje mogu postati pokretačima jačanja i očuvanja europskog projekta.

Republika Hrvatska svojom će diplomacijom promicati navedena partnerstva i savezništva, privlačiti strana ulaganja te pomagati hrvatskim izvoznicima u plasiranju roba i usluga na inozemnim tržištima.

Republika Hrvatska vlastiti će geopolitički i geografski položaj valorizirati i kao država koja jača vlastitu energetska sigurnost i stabilnost opskrbe te koja pridonosi energetska diversifikaciji i sigurnosti svojega neposrednog susjedstva i širega europskog prostora. Osiguravat će se diversifikacija izvora nafte i plina, pri čemu će Republika Hrvatska biti energetska sponom između jugoistočne, srednje i sjeverne Europe te prema daljnjem azijskom prostoru.

Republika Hrvatska svoj će geostrateški i prometni položaj jačati integrirajući se u potpunosti u europske prometne pravce, prometno se povezujući na jadransko-jonskom pravcu te sudjelovanjem u ostalim inicijativama međunarodnog povezivanja.

Republika Hrvatska nastojat će rješenje otvorenih pitanja o razgraničenju najprije potražiti neposrednim pregovorima. U slučaju da takvi pregovori ne mogu dovesti do rješenja, za Republiku Hrvatsku je prihvatljivo da spor bude prepušten nadležnosti međunarodnoga pravosudnog tijela u postupku u kojem bi se primjenjivala pravila međunarodnog prava.

U razvoju bilateralnih odnosa s pojedinim državama Republika Hrvatska će uzimati u obzir svako difamacijsko postupanje prema Republici Hrvatskoj, čime će se voditi u razmatranju daljnjeg razvoja međusobnih odnosa.

Posebna pažnja posvetit će se očuvanju manjinskih skupina te suradnji u rješavanju zajedničkih pitanja.

Za Republiku Hrvatsku područje jugoistočne Europe je od strateške važnosti i interesa te prioritet u sigurnosnom smislu. Unatoč ostvarenom reformskom i demokratizacijskom napretku i pomacima pojedinačnih država, nastavak trendova nestabilnosti, nesigurnosti, napetosti i vanjskih destabilizirajućih utjecaja u ovome prostoru odražava se na ukupnu regionalnu stabilnost i sigurnost širega europskog prostora. Republika Hrvatska stavlja naglasak na ulaganje u stabilnost jugoistočnog susjedstva, pri čemu euroatlantske integracije i provedbu reformi vidi ključnim čimbenicima i instrumentima za postizanje stabilnosti i sigurnosti, osnaživanje i izgradnju otpornosti susjednih država na unutarne i vanjske izazove te njihovu gospodarsku modernizaciju i napredak. Republika Hrvatska će stoga sustavno djelovati na potpori demokratskih procesa, stabilizaciji i pristupu država na jugoistoku Europe euroatlantskim integracijama.

Republika Hrvatska ostaje privržena euroatlantskoj perspektivi i budućnosti država jugoistočne Europe te snažno podupire procese proširenja Europske unije i NATO-a. Republika Hrvatska odlučna je pružati daljnju potporu i poticaj u njihovim euroatlantskim integracijskim i općenito reformskim procesima koristeći svoje iskustvo i znanje iz pristupnih procesa, koje će ponuditi ovim državama, uključujući pomoć u izgradnji i jačanju njihovih sposobnosti kako bi same mogle odgovoriti na sigurnosne izazove i prijetnje. Istodobno će isticati potrebu ispunjavanja svih uvjeta za članstvo i razvoj demokratskih institucija koji su ulog u transformaciju društva i uspješnu demokratsku tranziciju.

Republika Hrvatska nastavit će graditi regionalna i globalna partnerstva u skladu s razvojem političke i sigurnosne situacije te vlastitim interesima.

D. Hrvati izvan Republike Hrvatske

Osiguranje opstanka, zaštita identiteta i političkoga subjektiviteta hrvatskoga naroda, kao konstitutivnog u Bosni i Hercegovini, zaštita i potpora Hrvatima u drugim državama i iseljeništvu

Dijelovi hrvatskoga naroda stoljećima žive nastanjeni u državama srednje i jugoistočne Europe kao nacionalne manjine, dok su Hrvati u Bosni i Hercegovini domicilni, konstitutivni i ustavnopravni narod. Njihov položaj mijenjao se kroz stoljeća, ovisno o političkim, državnim i društvenim prilikama u tim državama.

Nakon uspostave mira 1995. godine i potpisa Daytonskog mirovnog sporazuma kojim je uspostavljen ustavnopravni okvir Bosne i Hercegovine, Hrvati su potvrđeni kao konstitutivan narod. U razdoblju nakon 1995., a osobito nakon 2000. godine došlo je do postupnih promjena u izbornom zakonodavstvu Bosne i Hercegovine, što je dovelo do narušavanja konstitutivnosti, suverenosti i jednakopravnosti hrvatskoga naroda.

Republika Hrvatska odlučna je ispunjavati svoju ustavnu obvezu o posebnoj skrbi za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini, kao i obveze koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma te će se koristiti svim diplomatskim, političkim, gospodarskim, obrazovnim, komunikacijskim i drugim raspoloživim mehanizmima kako bi zaštitila njihov konstitutivan status, jednakopravan i suveren položaj. Ostvarivanje ustavom Bosne i Hercegovine utvrđene jednakopravnosti hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini ulog je u izgradnju funkcionalnosti i unutarnje stabilnosti Bosne i Hercegovine, a time i u sigurnost i stabilnost europskoga prostora.

Republika Hrvatska odlučno će zagovarati prava hrvatskoga naroda kao konstitutivnog i jednakopravnog svim drugim konstitutivnim narodima u Bosni i Hercegovini. Zauzimat će se da odluke o budućem statusu Bosne i Hercegovine potvrđuju status Hrvata kao konstitutivnog i jednakopravnog naroda.

Zalagat će se za potrebu bržega euroatlantskog integriranja Bosne i Hercegovine te će joj svojim znanjem i iskustvom prikupljenim tijekom pristupnih procesa pomagati u provođenju reformi i zadovoljavanju kriterija za ulazak u ove integracije.

U bilateralnim odnosima s Bosnom i Hercegovinom, kao državom triju konstitutivnih naroda, Republika Hrvatska u potpunosti poštuje njezinu državnost, suverenitet i teritorijalni integritet.

Republika Hrvatska i dalje će podupirati infrastrukturne, zdravstvene, znanstvene, obrazovne i kulturne projekte važne za opstanak i bolji položaj hrvatskoga naroda. Poticat će snažnija ulaganja u Bosnu i Hercegovinu, a posebno u one krajeve i u projekte koji će podržavati opstanak te štititi nacionalni identitet, kao i politički subjektivitet hrvatskoga naroda, koristeći i različite oblike europske regionalne i prekogranične suradnje.

Republika Hrvatska smatra kako je od ključne važnosti za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini pravo na obrazovanje i javne medije na hrvatskom jeziku, pravo na slobodno odlučivanje u političkom životu te pravo biranja legitimnih političkih zastupnika u

zastupničkim tijelima Bosne i Hercegovine. Republika Hrvatska podupirat će aktivnosti usmjerene promicanju suživota i međureligijskog dijaloga te kulturne raznolikosti.

Položaj i opstanak Hrvata kao nacionalne manjine u drugim državama srednje i jugoistočne Europe ovisi o stupnju razvoja političkog sustava i demokratskih institucija u tim državama. Republika Hrvatska će se i nadalje skrbiti o njihovu položaju te podržavati sve aktivnosti vezane uz zaštitu njihova nacionalnog identiteta.

Hrvatska nacionalna manjina koja živi u državama u kojima nisu u potpunosti zaštićena njihova manjinska prava uživa posebnu pozornost i skrb Republike Hrvatske. Republika Hrvatska će svojim bilateralnim odnosima s tim državama, kao i članstvom i utjecajem unutar Europske unije, NATO-a, Organizacije za europsku sigurnost i suradnju i Vijeća Europe voditi računa o osiguranju najviših standarda zaštite svih nacionalnih manjina, a time i hrvatske.

Diplomatsko-političkom, gospodarskom te suradnjom na području kulture i znanosti osnaživat će se položaj hrvatske nacionalne manjine i hrvatskih iseljeničkih zajednica širom svijeta koje svojom dobrom integracijom mogu biti nositelji zaštite i promicanja euroatlantskih vrijednosti, posebno tolerancije i pluralizma te time biti vrijednim dionikom u jačanju sigurnosne dimenzije i stabilnosti zajednica u kojima žive.

Republika Hrvatska zajedno će s vladama tih država podupirati programe obrazovanja na hrvatskom jeziku, podupirati medije i medijske programe na hrvatskom jeziku te financijski podupirati studente, pripadnike hrvatske nacionalne manjine koji se obrazuju u Republici Hrvatskoj i koji će u budućnosti biti nositelji očuvanja nacionalnog identiteta, jezika, kulture i ukupnog položaja hrvatskog iseljeničtva širom svijeta.

V. Zaključak

Strategija nacionalne sigurnosti, polazeći od najviših vrednota ustavnog poretka, geostrateškog i geopolitičkog položaja Republike Hrvatske, nacionalnih interesa i ocjene sigurnosnih prijetnji, rizika i izazova s kojima se Republika Hrvatska suočava i s kojima se može susresti u sagledivoj budućnosti, postavlja strateške ciljeve.

Strategijom nacionalne sigurnosti opisani su instrumenti i mehanizmi koji stoje na raspolaganju Republici Hrvatskoj za razvoj, zaštitu i ostvarivanje nacionalnih interesa, samostalno i u suradnji sa saveznicima i partnerima u područjima zajedničkog interesa.

Procjena prijetnji pokazuje kako je vjerojatnost klasične vojne prijetnje koja bi ugrožavala nacionalnu sigurnost Republike Hrvatske niska. Rizici za nacionalnu sigurnost Republike Hrvatske prepoznaju se na različite načine u organiziranom i gospodarskom kriminalu, korupciji, nezakonitim prelascima državne granice, terorizmu, nasilničkom ponašanju i ekstremizmu, klimatskim promjenama, narušavanju temeljnih ljudskih prava i sloboda, prirodnim i ljudskim djelovanjem izazvanim nesrećama i katastrofama, ugrožavanju kritičnih infrastruktura i nepovoljnom demografskom trendu.

Istodobno, brojni izazovi za Republiku Hrvatsku pružaju prilike za ostvarivanje i zaštitu nacionalnih interesa i ispunjavanje strateških ciljeva te daju mogućnosti za uravnotežen i održiv razvoj države i društva.

To će se ponajprije ostvariti sustavom domovinske sigurnosti kojim će se oživotvoriti partnerstvo za sigurnost na načelima poštovanja ljudskih prava i sloboda, transparentnosti, solidarnosti, tolerancije i dijaloga.

Republika Hrvatska razvijat će suvremen, sveobuhvatan, racionalan i učinkovit sustav domovinske sigurnosti.

Takvi se rezultati teško mogu postići isključivo djelovanjem državnih tijela i institucija zaduženih i odgovornih za nacionalnu sigurnost bez razumijevanja, potpore i djelovanja široke javnosti, te bez stalnoga parlamentarnog, stručnog i građanskog nadzora.

Kako bi se ova Strategija uspješno provodila i ostvarivala, obveza je svih državnih tijela donijeti strateške i druge dokumente koji će u okvirima svojih nadležnosti određivati konkretne ciljeve, mjere, postupke i sposobnosti zaštite nacionalne sigurnosti. Na taj će se način razvijati i poboljšavati sustav sigurnosti koji će jamčiti svim građanima da Republika Hrvatska u svakom trenutku može brzo, odlučno i snažno odgovoriti na bilo koju prijetnju, rizik i izazov nacionalnoj sigurnosti.

To se može ostvariti povećavanjem odgovornosti svih dionika nacionalne sigurnosti u neprekidnom procjenjivanju prijetnji i rizika u svojem području djelovanja, planiranju i provedbi potrebnih radnji i aktivnosti u njihovu upravljanju i odvratanju, kao i usklađenom i racionalnom korištenju svih raspoloživih resursa.

Provedbom ove Strategije omogućit će se ostvarivanje vizije demokratske, sigurne, prosperitetne, utjecajne i ugledne države sa slobodnim i sigurnim građanima te zaštićenim nacionalnim identitetom.

Vlada Republike Hrvatske jedanput će godišnje izvješćivati Hrvatski sabor o provedbi Strategije nacionalne sigurnosti.

OBRAZLOŽENJE

Strategija nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske ishodišni je strateški dokument kojim se određuju politike i instrumenti za ostvarivanje vizije i nacionalnih interesa te postizanje sigurnosnih uvjeta koji će omogućiti uravnotežen i kontinuiran razvoj države i društva. Ova strategija uvodi novu paradigmu sigurnosti koja se temelji na modelu ljudske sigurnosti, odnosno sigurnosti pojedinca – svakoga građanina Republike Hrvatske.

Strategija nacionalne sigurnosti, polazeći od najviših vrednota ustavnog poretka, geopolitičkog položaja Republike Hrvatske, nacionalnih interesa i ocjene sigurnosnih prijetnji, rizika i izazova s kojima se Republika Hrvatska suočava i s kojima se može susresti u slegdivoj budućnosti, postavlja strateške ciljeve.

Od postizanja samostalnosti, obrane i oslobođenja državnog teritorija u Domovinskom ratu, Republika Hrvatska se razvila u slobodnu, demokratsku i odgovornu državu. Članstvom u NATO-u i Europskoj uniji ostvareni su važni vanjskopolitički i sigurnosni ciljevi te stvoreni uvjeti koji Republici Hrvatskoj omogućuju gospodarske, političke i sigurnosne razvojne prilike.

Okružje Republike Hrvatske izvor je potencijalnih izazova, ali i prilika za promicanje i zaštitu nacionalnih interesa.

Republika Hrvatska, kao članica Europske unije, pripada skupini država razvijene demokracije, s kojima dijeli zajedničke europske vrijednosti. Uz prednosti koje proizlaze iz članstva, Republika Hrvatska s partnerskim državama dijeli i sigurnosne izazove. Republika Hrvatska, zahvaljujući položaju srednjoeuropske, podunavske, jadranske i sredoemne države, posjeduje brojne resurse, kao što su Jadransko more i podmorje, čiste vode, šume i poljoprivredna zemljišta, nacionalni parkovi kao i bogata kulturna baština, što joj otvara brojne prirodne, prometne, energetske i gospodarske prilike.

Republika Hrvatska ima negativnu demografsku strukturu i trendove čiji će se nastavak odraziti na društveno-gospodarski razvoj zemlje.

Jačanjem hrvatskoga gospodarstva povećavat će se i potrebe za energentima i njihovim uvozom, što će povećavati osjetljivost Republike Hrvatske na poremećaje u opskrbi energentima.

Strateški ciljevi predstavljaju konkretizaciju ostvarivanja politike nacionalne sigurnosti u području svakoga nacionalnog interesa, u skladu s uvjetima strateškog okružja i promatrano kroz razinu ambicije u srednjoročnom razdoblju. Za ostvarivanje strateških ciljeva Republika Hrvatska koristit će se svim raspoloživim instrumentima i mehanizmima nacionalne moći.

Strategija nacionalne sigurnosti razmatra ostvarivanje strateških ciljeva povezanih s nacionalnim interesom iz kojeg proizlazi svaki cilj. Republika Hrvatska će i dalje razvijati sposobnosti integriranog upravljanja državnom granicom, kao vanjskom granicom Europske unije, ispunjavajući zahtjeve za pristupanje šengenskom prostoru. Jačat će se sposobnosti za prepoznavanje, otkrivanje, istraživanje i suzbijanje svih oblika organiziranog kriminala te će se pratiti trendovi, intenzivirati mjere i poboljšati mehanizmi za suzbijanje djelovanja

organiziranih kriminalnih skupina, uz intenzivnu međunarodnu suradnju. Republika Hrvatska pojačat će međunarodnu suradnju i izgrađivati sposobnosti smanjivanja rizika od katastrofa, razvojem sustava ranog upozoravanja te standarda i operativnih snaga za djelovanje u okviru Europske unije, a posebno sa susjednim državama s kojima dijelimo zajedničke rizike.

Republika Hrvatska raspolaže nizom sposobnosti, tijela državne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave te javnog i privatnog sektora čija je nadležnost i zadaća briga o javnoj sigurnosti, zdravlju, zaštiti i spašavanju građana i imovine te zaštiti kritičnih infrastruktura.

Postojeće i nove sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi proširuju odgovornost za sigurnost s države na pojedinca, društvo u cjelini te privatni i javni sektor. Republika Hrvatska treba partnerstvo za sigurnost kao odgovor na složene rizike iz kojeg će proizaći sustav domovinske sigurnosti koji će počivati na načelima poštovanja ljudskih prava i sloboda, transparentnosti, solidarnosti, tolerancije i dijaloga. Republika Hrvatska će razvijati suvremen, sveobuhvatan, racionalan i učinkovit sustav domovinske sigurnosti, koji će odgovarati našoj tradiciji i potrebama. Sustav domovinske sigurnosti usmjerit će se na prepoznavanje, procjenu i smanjivanje sigurnosnih rizika te planiranje odgovora na potencijalne sigurnosne prijetnje vrijednostima i interesima Republike Hrvatske. Republika Hrvatska će razvojem sustava domovinske sigurnosti osigurati usklađenu pripremu i provedbu propisa kojima će određivati mjere i postupke sigurnosne zaštite od značaja za nacionalnu sigurnost, posebno zaštite kritičnih infrastruktura.

Republika Hrvatska razvija i održava obrambene sposobnosti na odgovarajućem stupnju spremnosti radi pravodobnog reagiranja na promjenljive okolnosti i izazove iz međunarodnog okružja. Misije Oružanih snaga Republike Hrvatske, kao temeljnog nositelja funkcije obrane, su obrana teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta i neovisnosti Republike Hrvatske te obrana saveznika, doprinos međunarodnoj sigurnosti i potpora civilnim institucijama.

Nadzor i zaštita zračnog prostora provodit će se nacionalnim sposobnostima povezanim s odgovarajućim savezničkim sustavom. Odluka o nastavku izgradnje sposobnosti nadzora i zaštite zračnog prostora Republike Hrvatske donijet će se do kraja 2017. godine. Nadzor i zaštita suverenih prava i interesa Republike Hrvatske na moru provodit će se usklađenim djelovanjem svih čimbenika pomorske obrane za izvršenje zadaća nadzora, zaštite i čuvanja mora.

Uz postojeći program dragovoljnoga vojnog osposobljavanja, uvest će se programi osposobljavanja i aktivnosti koji će razvijati sigurnosnu kulturu kod šire populacije, posebno mladih osoba, te jačanje svijesti kako su sigurnost i sudjelovanje u obrani pravo i obveza svakoga državljanina i cjelokupne zajednice.

Postupno će se povećavati financijska sredstva za obranu prema ciljanih dva posto BDP-a, uvažavajući ekonomske i fiskalne mogućnosti Republike Hrvatske. Vodit će se računa o važnosti obrane, ali i o načinima na koje obrana izravno i posredno pridonosi gospodarstvu Republike Hrvatske. Ovaj porast omogućit će održavanje postojećih, kao i razvoj novih sposobnosti.

Republika Hrvatska pridonosit će naporima međunarodnih organizacija usmjerenim na učvršćivanje međunarodne sigurnosti i stabilnosti sudjelovanjem u međunarodnim misijama i

operacijama te operacijama odgovora na krize. Oružane snage Republike Hrvatske pružat će potporu civilnim institucijama u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara kod nesreća, požara i poplava, kada raspoložive sposobnosti namjenskih organizacija neće biti dostatne.

Hrvatski nacionalni i kulturni identitet temelj je hrvatske države i društva. Posebna briga posvetit će se očuvanju hrvatskoga jezika, kao najvažnijem obilježju hrvatskoga nacionalnog identiteta.

Kulturni i nacionalni identitet nacionalnih manjina sastavni je dio ukupnog identiteta Republike Hrvatske. Hrvatski nacionalni identitet temelji se na ustavnim vrednotama koje promoviraju slobode, prava i ravnopravnost te povoljnu društvenu klimu koja uključuje toleranciju, jednakost pred zakonom, jednakost prilika za osobno ostvarenje, zaštitu ljudskog dostojanstva, općih i manjinskih prava, uvažavanje sličnosti i različitosti, zaštitu ranjivih skupina te isključuje sve oblike diskriminacije.

Obrazovanje ima jednu od najvažniji uloga u očuvanju hrvatskog nacionalnog identiteta, te će se nastaviti razvoj nastavnih programa koji na odgovarajući način tretiraju hrvatsko povijesno, kulturno, jezično, graditeljsko, prirodno i drugo nasljeđe i baštinu.

Republika Hrvatska održavat će visoku razinu poštovanja i ostvarivanja nacionalnih prava i prava nacionalnih manjina.

Promicanje znanstveno utemeljene istine o Domovinskom ratu, materijalne i nematerijalne kulturne baštine, prirodne baštine te hrvatskoga jezika i običaja, pridonosi se međunarodnoj prepoznatljivosti i ugledu Republike Hrvatske u svijetu.

Republika Hrvatska će s posebnom pozornošću raditi na zaštiti hrvatskoga jezika i afirmiranju nacionalnih simbola koji će ujedinjavati građane, čuvajući uspomenu na važne događaje iz hrvatske prošlosti i Domovinskog rata te odajući počast svima koji su žrtvovali svoj život i zdravlje za hrvatsku slobodu i državnost.

Republika Hrvatska će, koristeći se diplomacijom, gospodarstvom, povijesnim i kulturološkim nasljeđem te znanstvenom i akademskom zajednicom, u međunarodnom okružju, ponajviše u neposrednom susjedstvu te u Europi i svijetu, razvijati ugled države sigurne za život i poslovanje. Razvijanju ugleda i utjecaja Republike Hrvatske pridonosit će susjedska suradnja i partnerstva s drugim državama na zajedničkim projektima kojima se jača sigurnosna zaštita od prijetnji i vanjskopolitička pozicija.

Republika Hrvatska odlučna je ispunjavati svoju ustavnu obvezu o posebnoj skrbi za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini, kao i obveze koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma te će se koristiti svim diplomatskim, političkim, gospodarskim, obrazovnim, komunikacijskim i drugim raspoloživim mehanizmima kako bi zaštitila njihov konstitutivan status, jednakopravan i suveren položaj. Položaj i opstanak Hrvata kao nacionalne manjine u drugim državama srednje i jugoistočne Europe ovisi o stupnju razvoja političkog sustava i demokratskih institucija u tim državama. Republika Hrvatska će se i nadalje srbiti o njihovu položaju te podržavati sve aktivnosti vezane uz zaštitu njihova nacionalnog identiteta. Hrvatska nacionalna manjina koja živi u državama u kojima nisu u potpunosti zaštićena njihova manjinska prava uživa posebnu pozornost i skrb Republike Hrvatske.

Strategijom nacionalne sigurnosti opisani su instrumenti i mehanizmi koji stoje na raspolaganju Republici Hrvatskoj za razvoj, zaštitu i ostvarivanje nacionalnih interesa, samostalno i u suradnji sa saveznicima i partnerima u područjima zajedničkog interesa.

Provedbom ove Strategije omogućit će se ostvarivanje vizije demokratske, sigurne, prosperitetne, utjecajne i ugledne države sa slobodnim i sigurnim građanima te zaštićenim nacionalnim identitetom.

Vlada Republike Hrvatske jedanput će godišnje izvješćivati Hrvatski sabor o provedbi Strategije nacionalne sigurnosti.

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Nacrt prijedloga strategije nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo obrane
Svrha dokumenta	Donošenje nove Strategije nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske
Datum dokumenta	28. travnja 2017.
Verzija dokumenta	nacrt
Vrsta dokumenta	strategija
Naziv nacrta zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga strategije nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	Program Vlade Republike Hrvatske u mandatnom razdoblju 2016. – 2020. godine
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrta	Povjerenstvo za izradu Nacrta prijedloga strategije nacionalne sigurnosti osnovano Odlukom Vlade Republike Hrvatske, klasa: 022-03/16-04/303, urbroj: 50301-29/09-16 2, od 3. studenoga 2016.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrada odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrta?	udruge hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, organizacije civilnog društva, akademska i znanstvena zajednica, predstavnici medija i dr.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Objavljeno je u sustavu e-Savjetovanja, 30 dana, od 28. travnja 2017. do 29. svibnja 2017.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Priloženo u izvješću
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Priloženo izvješću
Troškovi provedenog savjetovanja	0

**IZVJEŠĆE O PROVEDENOM SAVJETOVANJU –
JAVNO SAVJETOVANJE O NACRTU PRIJEDLOGA STRATEGIJE
NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE**

Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
Marko Perković	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE	<p>Poštovani,</p> <p>smatram da se Strategija nacionalne sigurnosti treba vezati na Strategiju nacionalnog razvoja (kratkoročna, srednjeročna i dugoročna) te koordinaciju svih odgovornih u RH. Trenutno Strategija nacionalnog razvoja koliko se može vidjeti na stranicama Vlade RH ne postoji. Postoje razne Strategije po ministarstvima koje su velika većina važeća do 2020. godine. ili više nisu važeća.</p> <p>S obzirom na ovaj Nacrt prijedloga strategije nacionalne sigurnosti smatram da nije dobar jer se u njemu navodi kako vjerojatnost terorističkog napada u RH je nizak što s obzirom na okruženje i sigurnosnu situaciju u susjedstvu regiji i Bliskom istoku nije točno.</p> <p>Također se ne navodi i opasnost od pojave i širenja mogućih bolesti (veliki broj migranata koji je prošao kroz RH, a nije poznato dali su procjepljeni kao i stanovnici RH i EU).</p>	<p>Ne prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p>	<p>Strategija nacionalne sigurnosti kao jedno od polazišta uzima i Program Vlade Republike Hrvatske za mandatno razdoblje koji sadrži i razvojne politike Republike Hrvatske.</p> <p>Uvažena je procjena sigurnosno-obavještajnog sustava. Navodi se potreba razvoja sposobnosti suzbijanja zaraznih bolesti bez obzira iz kojih izvora dolazili. U poglavlju „Razvoj digitalizirane državne uprave i strateškog komuniciranja“</p>

Centar za mirovne studije	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE	Predlažemo uvrstiti kroz cijeli tekst, gdje je to moguće i reference na znanstvena istraživanja koja potkrepljuju pojedine teze - tamo gdje je to moguće.	Ne prihvaća se.	Nije praksa u sličnim dokumentima navoditi reference, jer strategija je strateški dokument, a ne stručni ili znanstveni članak.
Miroslav Bogović	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE	<p>Prijedlog nove Strategije nacionalne sigurnosti RH niti u jednom dijelu nije spomenuo pojam "nadzora naoružanja" (engl. Arms Control) kao mehanizam ostvarivanja ciljeva nacionalne sigurnosti. U tom kontekstu nije spomenuto niti aktivno sudjelovanje u izgradnji mjera OESS-a na području europske sigurnosti, od kojih je jedan vrlo važan dio i nadzor naoružanja.</p> <p>Nadzor naoružanja ima utjecaj na nekoliko razina primjene. Prioritetno se njegov utjecaj odražava na globalnoj, ali isto tako, a ne i manje važno, na regionalnoj i nacionalnoj razini. Prvi njegov aspekt vezan je uz sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje (engl. Non-Proliferation of Weapons for Mass Destruction) u kontekstu prevencije mogućih terorističkih napada takvom vrstom oružja. Dodatno, za RH posebnu važnost ima aspekt utjecaja nadzora naoružanja na regionalnoj razini koji se ogleda u razvijanju mehanizma za nadzor konvencionalnog naoružanja proizašlih iz Članka IV, Aneksa 1B, Okvirnog sporazuma za mir u BiH (Sporazum o subregionalnoj kontroli naoružanja). Sporazum sa svojim ograničenjima u pet kategorija konvencionalnog naoružanja (borbeni tenkovi, oklopna borbeno vozila, topništvo, borbeni zrakoplovi, jurišni i borbeni helikopteri) jamac je sprečavanja utrke u naoružavanju u regiji te na takav način onemogućava nekontrolirano naoružavanje strana u sporazumu (Srbija, BiH, Crna Gora i Hrvatska).</p> <p>Mišljenja sam da bi ova dva aspekta nadzora naoružanja morala na neki način istaknuti obzirom da isti doprinose ostvarivanju nekoliko navedenih strateških ciljeva i to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dostizanje višeg stupnja sigurnosti i zaštite stanovništva, te kritičnih infrastruktura <p>Aktivno sudjelovanje RH u izgradnji i primjeni mehanizama sprečavanja širenja oružja za masovno uništenje smanjuje mogućnost uporabe takvog oružja protiv stanovništva Republike Hrvatske i kritičnih infrastruktura.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Razvoj i održavanje snažne i aktivne obrane <p>Primjenom ograničenja u količinama naoružanja proizašlih iz Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja omogućava se usmjeravanje financijskih</p>	Djelomično se prihvaća.	Unijet će se odgovarajuće izmjene teksta. U poglavlju „Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske“ unesen je tekst: Republika Hrvatska trajno je posvećena provedbi mehanizmima i mjerama nadzora naoružanja, izgradnji mjera razvoja povjerenja i sigurnosti na globalnoj, europskoj, i regionalnoj i nacionalnoj razini.

		<p>sredstava obrambenog proračuna na razvoj oružnih sustava i borbene potpore koji nisu obuhvaćeni ograničenjima.</p> <p>3. Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske</p> <p>Aktivnim sudjelovanjem u razvijanju mehanizama nadzora naoružanja u okviru OESS-a, te primjenom međunarodno priznatog i vrlo uspješnog mehanizma kao što je Sporazum o subregionalnoj kontroli naoružanja i širenjem nacionalnih iskustava u primjeni istog, Republika Hrvatska dobiva na značaju na međunarodnoj razini. Kao trenutno jedina članica NATO, koja je ujedno i država stranka po Sporazumu o subregionalnoj kontroli naoružanja, razmjennom iskustava u primjeni odrednica Sporazuma na takav način pridonosi i sigurnosti saveznika. Na takav način ima i značajnu razinu međunarodnog ugleda unutar NATO saveza.</p> <p>Uvidom u recentne dokumente iz područja nacionalne sigurnosti nekih europskih država, kao i EU, vidljiva je prisutnost nastojanja razvijanja mehanizama nadzora naoružanja upravo kroz navedena dva aspekta nadzora naoružanja. Uzimajući u obzir u činjenicu da je nadzor naoružanja bio opširno obrazložen u Strategiji nacionalne sigurnosti RH iz 2002. godine, te je tek djelomično spomenut u prijedlogu teksta Strategije iz 2011. godine, nespominjanjem hrvatskih nastojanja izgrađivanja područja nadzora naoružanja u novoj Strategiji poslala bi se poruka odmicanja Republike Hrvatske od primjene mehanizama nadzora naoružanja i slabljenja vjere u uspješnost tih mehanizama razvijanih pod okriljem OESS-a.</p> <p>U poglavljima "Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštite stanovništva", "Razvoj i održavanje snažne i aktivne obrane" i "Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske" predložiti ću odgovarajući tekst u kontekstu prikaza opredjeljenosti Republike Hrvatske prema mehanizmima nadzora naoružanja.</p>		
Krešimir Kašpar	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE	<p>Kao i obično najprije je red pohvaliti napor svih sudionika u izradi ovog Nacrta prijedloga strategije nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske.</p> <p>A onda evo i nešto primjedbi i sugestija te dva pitanja.</p> <p>Načelno, mislim da je jasno da će, nakon što završi javna rasprava te se unesu prihvatljive dopune i popravci trebati jedna dobra redakтура teksta, a bez obzira što je tekst Nacrta već sada iznenađujuće dobar, na kraju i još jedna lektura teksta.</p> <p>Primjedbe i pitanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izbaciti personalizaciju (svjesni smo, naša je vizija, naše opredjeljenje, omogućujemo, naše, s kojima dijelimo i sl.) • Zašto se koristi pojam VREDNOTA (9 puta) ? Iako ta riječ pripada u naš hrvatski rječnik, nekako baš i nije česta i ja bih osobno radije rabio riječ VRIJEDNOST 	Prihvaća se.	
			Prihvaća se.	
			Prihvaća se.	

	<p>(iskorištena je 1 puta). Vrednota je inače slovenska riječ za vrijednost ! Netko može reći pa što VEREDNOTA je uporabljena u našem Ustavu (članak 3.) i to je istina, ali nemojmo robovati praksi koja se nije udomačila, konačno u našem Ustavu se koristi i riječ REDARSTVO kao inačica za POLICIJU (članak 24. Stavak 2.), ali se u svakodnevnoj praksi, koristi skoro isključivo u rječniku vezano za komunalne i prometne djelatnosti !</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strana 2. „Razvoj strategije nacionalne sigurnosti trajan je proces unutar kojeg Vlada Republike Hrvatske, na početku mandata i u suradnji s Predsjednikom Republike predlaže, a Hrvatski sabor donosi Strategiju nacionalne sigurnosti. Na taj će se način strategije nacionalne sigurnosti redovito prilagođavati strateškom okruženju, koje se mijenja sve brže i sve je teže predvidivo.“ Ako to znači svaka Vlada na početku svog mandata onda to treba tako i napisati • Str. 3. (Tekst od 7.4.2017.) II. NACIONALNI INTERESI S obzirom na kasniji tekst i stavljanje slova A.B.C. i D uz identične međunaslove vjerojatno bi ta slova trebalo već tu staviti • U dijelu „Europa i europsko susjedstvo“ ili nakon njega trebalo bi nešto kazati o Europi u kontekstu BREXIT-u, o mogućoj daljnjoj eroziji Europske unije (npr. podijeljenost Francuske, moguće leaderske promjene u Njemačkoj, jačanje desnog nacionalizma u Poljskoj i Mađarskoj i sl.), a nedostaje mi i nešto o našem sjeverozapadnom susjedstvu – osim aktualnih problema s režimom pregleda na granicama, a i još uvijek postojeće „žilet“ žice na granicama, nas u skorijoj perspektivi čeka i problem granice u Piranskom zaljevu • U dijelu na str. 6. „Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku“ „...vjerojatnost izravne konvencionalne vojne prijetnje hrvatskom teritoriju vrlo je mala,...“ možda pretvoriti u „je mala“ ??? • U istom dijelu kaže se „Vjerojatnost terorističkog napada u Republici Hrvatskoj je niska,...“ i tu se pitam nije li to malo presmiono i ne bi li tu misao ipak trebalo malo drugačije napisati ??? Dodatno, ova procjena je u raskoraku s rečenicom u prethodnom dijelu „Jugoistočno susjedstvo“ koja glasi: „Od početka sukoba u Siriji i Iraku više stotina osoba s područja jugoistočne Europe priključilo se terorističkim organizacijama koje su aktivne u područjima ratnih sukoba. Njihov povratak u matične države povećava rizik od terorizma i za Republiku Hrvatsku.“ U obadrije prethodne točke bilo bi zanimljivo čuti na temelju kojih, čijih i koliko ozbiljnih analiza su uopće i date ovakve procjene ? 	<p>Prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p> <p>Prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p>	<p>Namjerno je izbjegnuto rangiranje i prioritizacija.</p> <p>Ove činjenice opisane su u Nacrtu na generičkoj razini u poglavlju „Europa i europsko susjedstvo“.</p> <p>Sve procjene sigurnosnog okruženja rezultat su procjena i raščlambi koje redovito radi sigurnosno-obavještajni sustav Republike Hrvatske.</p>
--	---	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • U ovom se dijelu, a niti u cijelom Nacrtu uopće ne spominje da i dalje postoje minski sumnjive površine od oko 444 km² u 9 županija, 63 grada i općina. 	<p>Prihvaća se.</p>	<p>Uneseno u poglavlje „Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku“ Minsko-eksplozivna i neeksplozivna ubojna sredstva zaostala iz Domovinskog rata i dalje su sigurnosni problem Republike Hrvatske. Osim opasnosti po živote građana, postojanje minski zagađenih i sumnjivih površina priječi društveni i gospodarski razvoj.</p>
		<ul style="list-style-type: none"> • Dalje str. 7. kaže se „Socijalne prilike obilježene su porastom siromaštva, društvenom nejednakošću, financijskom zaduženošću građana i strukturnom nezaposlenošću.“ Možda bi ovdje trebalo konkretno spomenuti problem ovrha koje su u ustavno-pravno najmanju ruku dvojbene ??? 	<p>Ne prihvaća se.</p>	<p>U tekstu je navedena prevelika financijska izloženost stanovništva u poglavlju „Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za</p>

		<p>A tu je predviđeni porez na nekretnine koji izravno udara na 88% vlasnika nekretnina u RH i dodatno će osiromašiti građane slabije platežne moći, a osobito umirovljenike koji čine 30% pučanstva ??? Pa zar to nisu prijetnje sigurnosti ?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dalje str. 7. „Smanjivanje i starenje stanovništva, sve rašireniji odlazak radno sposobnog stanovništva u inozemstvo, nezaposlenost,...“ možda preformulirati „nezaposlenost“ u rečenicu „visoka stopa nezaposlenosti u nekim djelatnostima, a istovremeno velika potreba za radnom snagom u drugima“ • Dalje str. 7. „Od prirodnih nesreća, Republika Hrvatska posebno je osjetljiva na potrebe, poplave i požare. Nesreće u rizičnim industrijskim postrojenjima, u Republici Hrvatskoj ili susjednim državama, mogu izazvati teške ekološke i sigurnosne posljedice.“ Zašto se ovdje konkretno ne spomene opasnost od moguće havarije nuklearke: to je latentna opasnost za naše dvije županije (krap-zagorsku i zagrebačku), a u krugu prve ugroze tj. 16-25 km od Krškog (iskustva Fukushime) su Samobor s 38.000 i Zaprešić s 26.000 stanovnika 	<p>Ne prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p>	<p>Republiku Hrvatsku.“ Socijalne prilike obilježene su porastom siromaštva, društvenom nejednakošću, financijskom zaduženošću građana i strukturnom nezaposlenošću.</p> <p>Nije sigurnosno pitanje.</p> <p>U Nacrtu strategije je spomenuta strukturna nezaposlenost.</p> <p>Nacrt strategije razmatra potencijalnu ugrozu od prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća i katastrofa na generičkoj razini ne navodeći konkretne pravne subjekte. u poglavlju</p>
--	--	---	--	--

		<p>Dalje, zašto se ne spominje problem nuklearnog otpada koji nas čeka !!!</p> <p>• U dijelu pod IV. str. 7. i 8. „Strateški ciljevi su: ☐ Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštite stanovništva te kritičnih infrastruktura. ☐ Uspostava i razvoj sustava domovinske sigurnosti. ☐ Razvoj i održavanje snažne i aktivne obrane. ☐ Razvoj snažnog i održivog gospodarstva. ☐ Obnova demografske strukture i revitalizacija hrvatskog društva.</p>	<p>Ne prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p>	<p>„Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku“ Prirodne i ljudskim djelovanjem izazvane nesreće i katastrofe mogu pogoditi stanovništvo, prirodna i materijalna dobra te kritične infrastrukture Republike Hrvatske i susjednih država.</p> <p>U Republici Hrvatskoj zbrinjavanjem radioaktivnog otpada bave se nadležne organizacije i tijela državne uprave.</p> <p>Takvo označavanje bi moglo sugerirati prioritete ili davanje veće važnosti nekim ciljevima, a namjera je bila prikazati sve ciljeve jednako važnima za</p>
--	--	---	---	---

		<p>☐ Zaštita i jačanje temeljnih vrednota i hrvatskog nacionalnog identiteta.</p> <p>☐ Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske.</p> <p>☐ Osiguranje opstanka te zaštita identiteta i političkog subjektiviteta hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini, kao i zaštita i potpora Hrvatima u drugim državama i iseljeništvu.“</p> <p>S obzirom na kasniji tekst i stavljanje slova A.B.C. i D. te raščlambu unutar tih slova i podnaslove koji su identični ovima možda bi trebalo ove označiti s brojkama 1. do 8. Pa ih tako kasnije i označiti !</p> <p>• U dijelu na str. 8. (Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštite stanovništva te kritičnih infrastruktura), ali i u cijelom Na-crtu nedostaje naglašavanje činjenice da je Republika hrvatska mediteranska pomorska zemlja koja bi trebala imati i zasigurno ima strateške interese na Jadranu i Mediteranu, kao važnim područjima općeg razvitka, a ne spominje se ni sigurnost luka i morskog prijevoza, ne spominju se otoci i otočko stanovništvo</p> <p>• Dalje str. 9. U dijelu „Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura“ nedostaje mi jedan odlomak koji bi govorio o sporosti i neučinkovitosti našeg pravosuđa !!!, a u odlomku koji govori o zdravlju spomenuo bih „liste čekanja“ koje su i dalje bez obzira na sve pokušaje rješavanja prava sramota i blamaža za sve</p> <p>• Dalje str. 9. „Republika Hrvatska će i dalje razvijati sposobnosti integriranog upravljanja državnom granicom, kao vanjskom granicom Europske unije, ispunjavajući zahtjeve za pristupanje šengenskom prostoru.“ ??? U pisanom</p>	<p>Ne prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p>	<p>nacionalnu sigurnost.</p> <p>Višekratno je naglašeno da je Republika Hrvatska sredozemna država, da je važno gospodariti Jadranskim morem I svim mogućnostima koje pruža činjenica da je Republika Hrvatska pomorska država.</p> <p>Nacrt Strategije višekratno ukazuje na potrebu jačanja svih državnih institucija.</p> <p>Ispravno je “šengenskom”</p> <p>Vijeće za nacionalnu</p>
--	--	--	--	--

		<p>materijalu je OK, ali u materijalu za e-savjetovanje piše šengenskom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dalje str. 11. „Središnje tijelo sustava domovinske sigurnosti je Vijeće za nacionalnu sigurnost,...“ s obzirom da je očito riječ o novom tijelu trebalo bi pisati malim slovima te formulirati u futur: „Središnje tijelo sustava domovinske sigurnosti bit će vijeće za nacionalnu sigurnost,...“ • Dalje str.11. i 12. U dijelu koji govori o Oružanim snagama nekako mi je prenaplašena uloga NATO-a i savez-nika i skoro ispada da je glavna i jedina uloga Oružanih snaga djelovanje do “aktiviranja mehanizma kolektivne obrane” – a što ako mehanizmi ne prorade na vrijeme !?? Preveliko oslanjanje na saveznike i kolektivnu obranu baš i ne doprinosi učvršćenju državnosti i neovisnosti RH, niti osigurava samostalno odlučivanje hrvatskih građana o njihovoj budućnosti ! • Dalje str. 12. „Odluka o nastavku izgradnje sposobnosti nadzora i zaštite zračnog prostora Republike Hrvatske donijet će se do kraja 2017. godine.“ Nije li ovo prekonkretno za Strategiju !? 	<p>Ne prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p>	<p>sigurnost je tijelo je regulirano Zakonom o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske.</p> <p>Nacrt strategije polazi od samostalne provedbe borbenih operacija u obrani vlastitog teritorija te suradnje sa Saveznicima i korištenje mehanizma kolektivne obrane.</p> <p>Zbog važnosti ove sposobnosti odluka o izgradnji sposobnosti uvrštena je u Nacrt.</p> <p>Nacrt strategije naglašava važnost zadržavanja državne kontrole na ključnim nacionalnim</p>
--	--	--	---	---

		<p>• Dalje str. 15. „Nastavit će se s izgradnjom infrastrukture u cilju poboljšanja prometne i telekomunikacijske povezanosti te opskrbe energentima i pitkom vodom u svim područjima Republike Hrvatske.“ Čini mi se da bi bilo dobro dodati i naglasiti potrebu za državnom zaštitom izvora pitke vode !?</p>	<p>se.</p> <p>Ne prihvaća</p>	<p>resursima i kritičnim infrastrukturama. U poglavlju „Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura“ Republika Hrvatska će, izradom dokumenata koji definiraju politiku i metodologije upravljanja kritičnim infrastrukturama, jasno odrediti koji njihovi dijelovi moraju ostati u većinskom vlasništvu države, čime će se onemogućiti ugrožavanje vitalnih funkcija važnih za državu i stanovništvo u slučajevima poslovnih nestabilnosti.</p> <p>Termin je preuzet iz Plana razvoja istraživačke i inovacijske infrastrukture u Republici</p>
--	--	---	-------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Str.14. „Jačanjem inovacijske infrastrukture“ ??? Lapsus ili ? • Dalje na str. 16. „Negativni demografski trendovi, neuravnotežen regionalni razvitak Republike Hrvatske, smanjenje i starenje radne snage, povećanje izdvajanja za mirovine, zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb, uz niz drugih učinaka, posredno postaju ograničavajućim čimbenikom održivosti gospodarskog, regionalnog i sveukupnog razvoja Republike Hrvatske.“ Stječe se dojam negativnog pristupa umirovljenicima koji su teret i ograničavajući čimbenik !? Pa nisu oni to svojom voljom ! Tu bi trebalo nešto reći i o mogućim rješenjima problema izdvajanja za umirovljenike ! S obzirom da se radi o skoro 1/3 populacije i da se radi o 42,5 mlrd u rashodima proračuna od 128,4 mlrd rashoda vjerojatno bi tu trebalo napisati bar naznaku pravca u kojem bi se moglo ići u traženju rješenja tog (zaista) problema !? Usporedbe radi za MORH ide 4,4 mlrd, ako sam dobro upućen !? • Dalje na str. 17. „Istodobno, hrvatsko iseljništvo uključivat će se u društveni život Republike Hrvatske ...“ možda preformulirati u „Istodobno, stimulirat će se uključivanje hrvatskog iseljništva u društveni život Republike Hrvatske...“ • Dalje na str. 17. „Republika Hrvatska, kao stranka međunarodnih 	<p>se.</p> <p>Prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p>	<p>Hrvatskoj (Ministarstvo znanosti i obrazovanja)</p> <p>Već je sadržano u istom tekstu.</p> <p>Termin je uobičajen u međunarodnom pravu. Definiran je i Zakonom o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.</p>
--	---	---	---

		<p>instrumenata...“ predlažem „kao dionik“</p> <ul style="list-style-type: none"> • U cijelom dijelu „Zaštita i jačanje temeljnih vrednota i hrvatskoga nacionalnog identiteta“ nedostaje nešto o ulozi javnog medijskog servisa !!! • U dijelu na str.18. „Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske“ u rečenicama o sportu „Republika Hrvatska će koristiti svoje izvrsne sportske potencijale te talent i uspjeh svojih sportaša i klubova za širenje ugleda sportske nacije koja u svjetskim razmjerima postiže izvanredne rezultate. Na ovome području je od presudne važnosti suzbijati štetan utjecaj navijačkih huligana koji šire mržnju i nasilje na sportskim natjecanjima.“ čini mi se da bi trebalo spomenuti i važnost suzbijanja bilo kakvih kriminalnih ili sumnjivih aktivnosti u sportskim organizacijama. • U Zaključku se opet ponavlja „Procjena prijetnji pokazuje kako je vjerojatnost klasične vojne prijetnje koja bi ugrožavala nacionalnu sigurnost Republike 	<p>Prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se.</p> <p>Prihvaća se.</p>	<p>U poglavlju „Razvoj digitalizirane državne uprave i strateškog komuniciranja“ Promičući medijske slobode, Republika Hrvatska će osiguravati uvjeta za slobodan razvoj javnih, komercijalnih i nekomercijalnih medija.</p> <p>Nacrt strategije naglašava suzbijanje organiziranog kriminala u svim društvenim segmentima i aktivnostima.</p>
--	--	---	--	--

		Hrvatske vrlo mala.“		
Sindikata zaposlenih u zaštitarskoj djelatnosti	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE	<p>Sindikata zaposlenih u zaštitarskoj djelatnosti - SZSD predlaže ono je što je već predložio naš stručnjak za sigurnost i general pukovnik u mirovini Mate Laušić, a koji je rekao da "zaštitari moraju biti drugi ešalon policije". Zašto to već nisu? Zašto kasnimo za Europom? Vezano uz to predlažemo da se u ovaj Zakon o sustavu domovinske sigurnosti aktivno uključe i licencirane zaštitarke i zaštitari. Potrebno je da zaštitari dobiju ovlasti takve da mogu identificirati ljude i da ih po potrebi zadrže u određenim situacijama i okolnostima i izvan perimetra kojega štite. Treba omogućiti privatnim zaštitarskim tvrtka da ako je to potrebno da mogu krenuti i u potjeru za počiniteljima kaznenih djela, pa čak i onda kada taj zločin nema veze s osobama i imovinom koju zaštitari štite u tom trenutku. Zaštitarima treba omogućiti edukaciju i bolje plaće, a potom im dati veće ovlasti i bolju opremu. Trend je u svijetu takav da djelatnost privatne zaštite stalno raste, a države ih sve više koriste u zaštiti osoba i imovine i na javnim površinama. Upravo zaštitari u Engleskoj čuvaju kvartove umjesto policije, čuvaju zatvore te obavljaju Transporte zatvorenika. Moramo pratiti svjetske trendove, jer što je dobro jednoj Engleskoj, Španjolskoj, Portugalu, Francuskoj, Njemačkoj i drugim državama onda mora biti dobro i za Hrvatsku. Neke zaštitarske tvrtke štite objekte od posebnog značaja za obranu zemlje. Uputit ćemo i jednu opasku. Inspekcijske preglede planova i kontrolu provođenja utvrđenih mjera zaštite objekata posebno značajnih za obranu zemlje provodi inspekcija Ministarstva obrane u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova. Kada je zadnji put bila kontrola takvih objekata? Zašto se ne formira jedna mješovita kontrola MUP-a, MORH-a i MRMS-a te se ne izvrši kontrola tih objekata? Upravo na takvim objektima neke kolege rade po 250 sati i to bez adekvatne opreme. Mislimo da je krajnje vrijeme da se pozabavimo problemom privatne zaštite u Republici Hrvatskoj i s problemima 15.000 zaštitara koji sve više odlaze u Irsku, Njemačku, Austriju i druge države u inozemstvu. Hvala na pažnji!</p>	Djelomično se prihvaća.	<p>Nacrt strategije prepoznaje potrebu razvoja partnerstva za sigurnost i koordinirano djelovanje državnog, javnog i privatnog sektora.</p> <p>U poglavlju „Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura“ na dva mjesta Provođen će se kontinuirana izobrazba i obuka zaposlenika u sustavu javne sigurnosti, tijelima sigurnosno-obavještajnog sustava i sektoru privatne zaštite kao i uvođenje suvremenih organizacijskih modela i tehnoloških dostignuća u svim tijelima javne vlasti. Jačanje otpornosti</p>

			<p>nacionalne kritične infrastrukture na suvremene sigurnosne izazove i rizike zahtijeva istodobno održavanje i zaštitu nacionalnih kritičnih civilnih sposobnosti koje će pružiti potporu ukupnim sposobnostima koordiniranim sveobuhvatnim nastupom javnog i privatnog sektora, prvenstveno sektora privatne zaštite.;</p> <p>te u poglavlju „Uspostava i razvoj sustava domovinske sigurnosti“:</p> <p>U sustav domovinske sigurnosti uključivat će se i javne i privatne tvrtke, prvenstveno iz sektora privatne zaštite te građani i udruge.</p>
--	--	--	---

Mario Marin	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE	<p>Nacrt prijedloga Nacionalne sigurnosti u Republici Hrvatskoj koji je napisan na dvadeset pet strana teksta, samo u jednoj rečenici spominje zračni prostor Republike Hrvatske.</p> <p>Već u drugoj rečenici se nadzor i zaštita zračnog prostora stavlja pod upitnik s izjavom: „da će se do kraja 2017. godine donijeti odluka o nastavku izgradnje sposobnosti“.</p> <p>U više navrata u prijedlogu Strategije nacionalne sigurnosti se spominje riječ „turizam“ zbog značajnog udjela turističkog i prometnog sektora u BDP-u, Republike Hrvatske.</p> <p>Značaj zaštite Hrvatskog zračnog prostora vlastitim sredstvima kojim raspolažemo a prvenstveno onim kojima ćemo morati raspolagati u budućnosti za očuvanje sigurnosti između ostaloga i turizma je novi ili novi rabljeni nadzvučni avion kao zamjena za sadašnje avione MiG-21.</p> <p>Republika Hrvatska koja ima ukupnu gospodarsku površinu od 113.680 km², što je ujedno i površina zračnog prostora FIR Zagreb kojega nadzire Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o. .</p> <p>Republika Hrvatska koja ima ukupnu zračnu površinu nad kopnom i nad obalnim morem od 87.609 km² koja je pod direktnim nadzorom i zaštitom OSRH tj. HRZ i PZO-a.</p> <p>Iz gore navedenih činjenica i realnih informacija o porastu zračnog prometa iznad Republike Hrvatske i sve većeg porasta broja dolazaka turista u Republiku Hrvatsku kroz Hrvatske međunarodne zračne luke je uvjet koji zahtjeva neupitan nastavak samostalne sposobnosti nadzora i zaštite zračnog prostora vlastitim nadzvučnim avionom u sklopu NATO Integrated Air Defense System tj. air policing-a.</p> <p>Isto tako u nacrtu prijedloga strategije nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske na strani 13 napisan je prijedlog : „Nadzor i zaštita suverenih prava i interesa Republike Hrvatske na moru provodit će se nacionalnim sposobnostima integriranim u mrežu kojom se razmjenjuju podaci o situaciji na Jadranskom moru, u suradnji s odgovarajućim tijelima NATO-a i Europske unije.“</p> <p>Međutim ne spominje se podmorje, ne spominje se razvoj ugašenih sposobnosti podmorničarstva koje je na području Republike Hrvatske građene i razvijane i korištene u kontinuitetu od sto godina., sve do gašenja iste 2001 godine.</p> <p>S aspekta nacionalne sigurnosti i ugroza koje mogu doći i ispod površine mora bilo bi dobro i potrebno u prijedlog nacrta strategije nacionalne sigurnosti unijeti i podmorje i razvoj tj. nastavak ugašenih sposobnosti. Još veći razlog uvrštavanja istoga je Hrvatski projektno razvojni tim koji radi na projektiranju i razvoju džepne napadne podmornice Drakon 220.</p>	Djelomično se prihvaća.	<p>Nacrt strategije razmatra zaštitu suverenih prava Republike Hrvatske na moru. Dio ovih prijedloga nisu domena Strategije nacionalne sigurnosti nego ih je primjerenije razmatrati tijekom izrade drugih strateških i planskih dokumenata.</p> <p>U poglavlju „Razvoj i održavanje snažne i aktivne obrane te zaštita teritorijalne cjelovitosti i suverenosti Republike Hrvatske“: Nadzor i zaštita suverenih prava i interesa Republike Hrvatske na moru provodit će se usklađenim djelovanjem svih čimbenika pomorske obrane za izvršenje zadaća nacionalnog</p>
-------------	--	---	-------------------------	---

			<p>programa nadzora, zaštite i čuvanja mora. Nacionalne sposobnosti bit će povezane u mrežu kojom se razmjenjuju podaci o situaciji na Jadranskom moru, u suradnji s odgovarajućim tijelima NATO-a i Europske unije.;</p> <p>te u poglavlju „Ekološka Hrvatska i razvoj snažnoga i održivoga gospodarstva“:</p> <p>More i podmorje posebno su važni za gospodarski razvoj Republike Hrvatske, stoga pozornost treba usmjeriti na održivo gospodarstvo i zaštitu bogatstva koja se nalaze u morskim područjima nad kojima Republika Hrvatska ima suverenitet, suverena prava i</p>
--	--	--	---

				jurisdikciju.
Predrag Popović	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, I. Uvod, vizija i sigurnosni koncept	Baš ne preferiram uporabu izraza, "građani", niti u Ustavu niti u drugim strategijskim dokumentima. Predlažem uporabu izraza "žitelji, državljani, stranci".	Ne prihvaća se.	Izraz je uvršten temeljem lektorskih sugestija.
Predrag Popović	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, I. Uvod, vizija i sigurnosni konceptsvjesni smo kako se vanjske i unutarnje sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi mijenjaju kontinuirano i brzo, vrlo su složeni, povezani i nepredvidivi, čime se stvaraju potrebe za stalnim razvojem nacionalne sigurnosne politike i sposobnosti odgovora na promjene. (ovdje ne odgovara složenica "čime se stvaraju". Trebalo bi reći da glede rečenoga "stoga postoji stalna potreba za neprekidnim razvojem...")	Ne prihvaća se.	Slična formulacija je već u tekstu.
Predrag Popović	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, I. Uvod, vizija i sigurnosni koncept	...Nacionalna sigurnost u Republici Hrvatskoj ostvaruje se usklađenim djelovanjem.....Općenito, pomoćni glagol se piše ispred glavnog, dakle ne "ostvaruje se", već.... "se ostvaruje" pa konačno izgleda : Nacionalna sigurnost u Republici Hrvatskoj se ostvaruje usklađenim djelovanjem,, ili U Republici Hrvatskoj se nacionalna sigurnost ostvaruje usklađenim djelovanjem....	Prihvaća se.	
Predrag Popović	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE	Nisam baš siguran u točnost, ali mi se nekako više dopada oblik riječi "strategijski" od oblika "strateški".	Ne prihvaća se.	Izraz je prihvaćen u službenim dokumentima.

	HRVATSKE, I. Uvod, vizija i sigurnosni koncept			
Centar za mirovne studije	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, I. Uvod, vizija i sigurnosni koncept	Predlažemo koristiti riječ "mediteranska" umjesto "sredozemna država". Naime, pojam mediteran je prepoznat u međunarodnim odnosima a RH je i članica "Unije za mediteran"	Ne prihvaća se.	Sredozemna je hrvatska riječ, a u prijevodu na engleski jezik koristit će se odgovarajući engleski izraz.
Centar za mirovne studije	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, I. Uvod, vizija i sigurnosni koncept	Predlažeo dodati tekst: Nacionalna sigurnost u RH uključuje koncepte domovinske i ljudske sigurnosti. Ona polazi od zaštite svakog pojedinca u RH kako bi zaštitila i osigurala potrebe za različitim oblicima sigurnosti (socijalnim, ekonomskim, itd) svakog građana. Nadograđuje se sa konceptom domovinske sigurnosti koji ojačava koordinaciju različitih tijela države nadležnih za javnu i fizičku sigurnost građana. Zajedno uvezana, ova dva koncepta integralni su dijelovi koncepta nacionalne sigurnosti." Obrazloženje: Ovaj nacrt u sebi već sadrži brojne elemente ljudske sigurnosti (nezaposlenost, dugovi, socijalna nesigurnost i sl) što je pozitivno, te predlažemo da se odmah na početku ocrtaju i ti elementi strategije. Možda ne bi bilo loše niti ubaciti sliku koja vizualizira te odnose. tri kržnice jedna unutar druge - u centru je ljudska sigurnost, pa domovinska a vanjska kružnica je onda nacionalna sigurnost.	Prihvaća se.	Odgovarajuća formulacija uključena je u uvodni dio teksta. „Ova strategija uvodi novu paradigmu sigurnosti koja se temelji na modelu ljudske sigurnosti, odnosno sigurnosti pojedinca – svakog građanina Republike Hrvatske.“
Centar za mirovne studije	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, I. Uvod, vizija i	Dvojimo koliko je dobro da svaka Vlada na početku mandata predlaže novu Strategiju nacionalne sigurnosti. Ova strateški dokument bi trebao biti "nad-stranački" i što više otporan na politička prepucavanja. Možda za razmisliti da se, prema potrebi, dokument mijenja sredinom mandata svake Vlade? S druge strane možda je ovaj dokument uistinu prilika doseći pojedine nacionalne konsenzuse pa će biti i manje potreba za izmjenama. Također je potrebno naglasiti da se očekuje da se dokument donosi kroz što širu javnu raspravu kao što je to slučaj sa ovim dokumentom.	Ne prihvaća se.	Praksa u demokratskim zemljama je donošenje strateških dokumenata na početku mandata čime se ostavlja

	sigurnosni koncept			dovoljno vremena za njihovu provedbu tijekom mandata.
Ured Pučke pravobraniteljice	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, I. Uvod, vizija i sigurnosni koncept	U četvrtom odlomku navedenog poglavlja predlažemo iza riječi „temeljne vrednote“ dodati riječi „ustavnopravnog poretka“, nakon čega tekst odlomka glasi: „Naša je vizija sveobuhvatnim i koordiniranim djelovanjem države i društva, razvijati Republiku Hrvatsku kao sigurnu i slobodnu državu, sposobnu štititi svoj teritorij, suverenitet, stanovništvo, temeljne vrednote ustavnopravnog poretka, ljudska prava i slobode i nacionalni identitet, osiguravati gospodarski i društveni prosperitet te se skrbiti o pripadnicima hrvatskog naroda u drugim državama. Republika Hrvatska razvija svoj ugled i utjecaj u međunarodnom okružju sudjelovanjem u oblikovanju međunarodne stabilnosti i mira kao članica Ujedinjenih naroda, Europske unije, NATO-a i drugih međunarodnih i regionalnih organizacija.“	Djelomično se prihvaća.	U tekst unesena formulacija iz Ustava: „najviše vrednote ustavnog poretka.“
Centar za mirovne studije	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, II. Nacionalni interesi	Predlažemo uvrstiti još jedan nacionalni interes: • Očuvanje demokratskog sustava i zaštita ustavnih vrednota kao što su sloboda, jednakost, nacionalna ravnopravnost i ravnopravnost spolova, mirotvorstvo, socijalna pravda, poštivanje prava čovjeka, nepovredivost vlasništva, očuvanje prirode i čovjekova okoliša, vladavina prava i demokratski višestranački sustav Radi se o temeljnim vrednotama naše zemlje koje su prepoznate u čl. 3. Ustava RH. Upravo očuvanje tih vrednota trebalo bi stvoriti osjećaj sigurnosti kod građana RH.	Ne prihvaća se.	Vrednote određene Ustavom Republike Hrvatske polazište su Nacrta strategije i navedene su u Uvodu. Zaseban cilj „Zaštita i jačanje temeljnih vrednota i hrvatskog nacionalnog identiteta“ opisuje temeljne vrednote kao sastavni dio identiteta.
Centar za mirovne studije	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE,	Kada govorimo o interesu: "Ravnopravan položaj, suverenitet i opstanak hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini, položaj hrvatske nacionalne manjine u drugim državama te Hrvati u iseljeništvu uživaju osobitu skrb i zaštitu Republike Hrvatske." predlažemo da se to proširi sa rečenicom koja će govoriti o tome da RH na proporcionalan način pruža zaštitu manjina u vlastitoj zemlji. Postoji bojazan da bi se inače ovaj interes mogao krivo interpretirati pogotovo jer se nalazi u dokumentu koji se zove Strategija	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije naglašava puno poštovanje državnosti i suverenosti Bosne i Hercegovine od

	II. Nacionalni interesi	nacionale sigurnosti. treba izbjeći bilokoju konotaciju da bi se moglo raditi u mješanju u unutarnje političke procese bilo koje suverene zemlje. Kada se govori o BiH , predlažemo da se konzistentno govori o potrebi za ravnopravnošću svih građana BiH. Hrvatima u BiH će bitzi dobro samo ako će i svima drugima biti dobro. Treba izbjeći model zaštite jednog identiteta na račun drugog.		strane Republike Hrvatske, dok je skrb o Hrvatima izvan domovine ustavna obveza Republike Hrvatske.
Ured Pučke pravobraniteljice	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, II. Nacionalni interesi	U točki 2. pod navedenog poglavlja predlažemo iza riječi „Dobrobit i prosperitet građana“ dodati zarez i riječi „zaštita ljudskih prava, ravnopravnost građana te vladavina prava“, nakon čega tekst točke 2. glasi: „Dobrobit i prosperitet građana, zaštita ljudskih prava, ravnopravnost građana te vladavina prava najvažniji su pokazatelj kvalitete i uspješnosti države, demokratskog političkog sustava i stabilnog društva.“	Ne prihvaća se.	Sadržaj prijedloga višekratno je prisutan u tekstu Nacrta strategije kroz nekoliko strateških ciljeva te ne vidimo potrebu proširenja definicije nacionalnog interesa.
Ured Pučke pravobraniteljice	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, III. Sigurnosno okružje	U šestom odlomku podnaslova Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku ovog poglavlja predlažemo iza riječi „Ekstremističke skupine i pojedinci“ brisati zarez i riječi „s lijevih i desnih ideoloških polazišta“ te zarez, nakon čega tekst rečenice glasi: „Ekstremističke skupine i pojedinci nemaju potencijal ugrožavanja javne sigurnosti.“ Naime, smatramo nepotrebnim navoditi „lijeva i desna“ ideološka polazišta kada se konstatira da ekstremističke skupine i pojedinci nemaju potencijal ugrožavanja javne sigurnosti. Također, u istom odlomku predlažemo iza riječi „navijačkih“ dodati riječi „i drugih“, nakon čega tekst rečenice glasi: „Nasilje, ekstremistička retorika i simbolika kojom se koriste pojedinci unutar navijačkih i drugih skupina narušavaju sigurnosnu situaciju u Republici Hrvatskoj i njezin međunarodni ugled.“ Naime, smatramo da osim dijela navijačkih skupina postoje i druge skupine u našem društvu koje ekstremističkom retorikom i simbolikom suprotnom odredbama Izvorišnih osnova Ustava Republike Hrvatske također narušavaju sigurnosnu situaciju u Republici Hrvatskoj i njezin međunarodni ugled.	Prihvaća se. Prihvaća se. Prihvaća se	

Predrag Popović	III. Sigurnosno okruže, Globalna razina	Globaliziran, povezan i međuovisan svijet brzo se tehnološki razvija i nudi brojne prilike za postizanje dobrobiti i sigurnosti. Svijet istodobno postaje sve složeniji i nesigurniji, izložen brzim promjenama i novim izazovima. Hajde vi meni sad pojasnite kako ove dvije rečenice imaju smisla skupa.	Ne prihvaća se.	Dinamika globalnog, tehnološkog i društvenog razvoja istodobno nudi prilike i izazove za povećanje dobrobiti pojedinaca i društava. Brzina razvoja omogućuje prilike akterima koji izazivaju nesigurnost i predstavljaju ugrozu.
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okruže, Globalna razina	Predlažemo uvrstiti i sljedeći tekst: "Politički procesi de-globalizacije koji su nastali kao otpor globalizacijskim fenomenima, često su okarakterizirani isključivošću i protu-demokratskim tenzijama. Globalizacija, posebno njen financijski dio, nije uspjela umanjiti neke od temeljnih društvenih nepravdi a u nekim slučajevima produbila je nejednakost među ljudima. To dovodi do osjeća nesigurnosti građana diljem globaliziranog svijeta." (vidjeti nor istraživanje "Fears not values", https://www.bertelsmann-stiftung.de/fileadmin/files/user_upload/EZ_eupinions_Fear_Study_2016_ENG.pdf). Nije ideja boriti se protiv globalizacije nego ju učiniti pravednijom i uključivijom za što više ljudi.	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije opisuje globalne trendove koji imaju utjecaja na nacionalnu sigurnost i naglašava činjenicu da svaka kriza nudi i mogućnosti za pozitivne promjene uz odbacivanje negativnih posljedica tih promjena.
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okruže, Globalna razina	Predlažemo prepoznati i veliku pojavu tzv. "lažnih vijesti" kao i "lažnih istraživanja" koji preplavljaju medijski prostor a imaju za posljedicu donošenja odluka temeljem krivih činjenica i porastu populizma. Nažalost, sve češće su svjedoci i utjecaja takvih vijesti na izborne rezultate u pojedinim zemljama.	Ne prihvaća se.	Obuhvaćeno je terminom hibridnog djelovanja.
Centar za	III. Sigurnosno	Kada se govori o zdravstvenim ugrozama putem virusa treba prepoznati i	Ne	U Nacrtu

mirovne studije	okružje, Globalna razina	manipulacije oko strateškog širenja bezpotrebne panike oko pojedinih virusa čime se prisiljavaju države da poduzmu mjere (npr kupovina cjeviva) koje nisu proporcionalne ugrozi.	prihvaća se.	strategije naglašena je obveza zdravstvenog sustava za razvijanje mjera prevencije i suzbijanja zaraznih bolesti. U poglavlju „Razvoj digitalizirane državne uprave i strateškog komuniciranja“
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okružje, Globalna razina	Kada se govori o radikalnim idejama i pokretima predlažemo eksplicitno navesti i porast vjerskog fundamentalizma. Nažalost jedna od reakcija na islamski fundamentalizam je i katolički fundamentalizam.	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije naglašava rizik od svih oblika radikalnih ideja i pokreta na generičkoj razini.
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okružje, Europa i europsko susjedstvo	U pasosu: "Europsku uniju okružuje pojas nestabilnosti koji se proteže od sjeverne Afrike, preko Bliskog istoka do Kavkaza i Srednje Azije. Ovaj je pojas dugoročno izvorište sigurnosnih izazova, od terorizma, migracija, ekstremizma, organiziranog kriminala i hibridnog ratovanja, do otvorenih regionalnih oružanih sukoba." migracije su spomenute kao sigurnosni izazov. Brojna istraživanja pokazuju da migracije samo po sebi nisu sigurnosni izazov, već upravo suprotno. Ovdje treba pojasniti da su "nezakonite migracije" mogući sigurnosni izazov.	Prihvaća se.	
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okružje, Europa i europsko susjedstvo	Predlažemo dodati sljedeće: "Nepromišljeni, brzopleti i populistički odgovori na terorističke prijetnje kroz koje se narušavaju dostignuti demokratski standardi i neproporcionalno narušava zaštita ljudskih prava prijetnja su suvremenim demokratskim društvima."	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije naglašava potrebu osiguranja ravnoteže između sigurnosnih potreba društva i države te temeljnih vrednota zajamčenih

				Ustavom.
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okružje, Europa i europsko susjedstvo	Predlažemo uvrstiti sljedeće: "Nedostatak integracijske politike prema izbjeglicama i migrantima kao i brojni stereotipovi i predrasude, jačaju ekstremističke i fundamentalističke pokrete unutar europskih zemalja."	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije istaknuo je pozitivne i negativne aspekte migracijskih procesa.
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okružje, Jugoistočno susjedstvo	Predlažemo uvrstiti sljedeće: "Nedostatak kvalitetnih politika pomirenja i suočavanja s prošlošću imaju za posljedicu lako rasplamsavanje međunacionalnih tenzija."	Ne prihvaća se.	Konstatacija nije potkrijepljena konkretnim činjenicama koje bi je podupirale.
Jure Zubčić	III. Sigurnosno okružje, Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku	Poštovani, u potpunosti smatram pogrešnu procjenu vezano za ekstremističke skupine i pojedince. Svjedoci smo prethodnih godina u kojima je desni ekstremizam skupina u stalnom porastu. Definiranje kako ekstremističke skupine nemaju potencijal ugrožavanje javne sigurnosti te da je djelovanje sporadično smatram u potpunosti pogrešnim, te me to dovodi do zaključka da vlast u Republici Hrvatskoj namjerno zanemaruje društveni problem takvih skupina radi političkih interesa. Pitanje sigurnosti suverene države ne smije biti stavljano po strani radi političkih interesa. Ne tako davno na ulicama glavnog grada smo imali plinske boce na ulici, te uzvikivanje fašističkog pozdrava "Za dom spremni" velike skupine ljudi prilikom prosvjeda ispred Vijeća za elektronicke medije. Nadalje, svjedoci smo stalnih prijetnji i napada na novinare koji se usude prozivati takve skupine. Najnoviji događaj nam dolazi i iz našeg susjedstva, točnije Makedonije, gdje je upravo pripradnik takvih skupina bio među onima koji su izvršili napad na makedonski parlament. Smatram da ovakve skupine ipak imaju potencijal ugrožavanja javne sigurnosti, te da se to treba ispravnije definirati u ovom strateškom dokumentu, a da pritom to ne ostane samo na deklarativnom nivou.	Ne prihvaća se.	Procjene navedene u Nacrtu strategije temeljene su na procjenama sigurnosno-obavještajnog sustava.
Marko Perković	III. Sigurnosno okružje, Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku	vjerojatnost od terorističkog napada u Republici Hrvatskoj ne spada u Strategiju nacionalne sigurnosti već u sigurnosne procjene s obzirom na trenutne ugroze po Republiku Hrvatsku. Smatram da je Strategija dokument koji se donosi na duži period (5-10 godina)	Ne prihvaća se.	Procjene navedene u Nacrtu strategije temeljene su na procjenama sigurnosno-obavještajnog sustava.

Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okruženje, Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku	U prvom pasosu kada se nabrajaju resursi RH predlažemo dodati: "jadransko more, nacionalni parkovi, bogatu kulturnu baštinu"	Prihvća se.	
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okruženje, Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku	"Jedna od sigurnosnih prijetnji s kojim je Republika Hrvatska suočena je i tranzit pripadnika terorističkih organizacija preko hrvatskoga teritorija, za što se koriste i neregularne migracije." Za sada je javnosti poznat slučaj tranzita 2 osobe (teroristički napad u Parizu). S obzirom na stotine tisuća izbjeglica i migranata koji su prošli kroz RH očito je da se radi o izuzetku. Ne dovodimo u pitanje da ta vrsta opasnosti postoji, ali treba imati na umu da ne smije doći do generalizacije da su "sve izbjeglice i migranti" potencijalni teroristi.	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije ne generalizira niti daje naslutiti zaključka koji je naveden. Procjene navedene u Nacrtu strategije temeljene su na procjenama sigurnosno-obavještajnog sustava. Fenomen tranzita terorista i ekstremista je širi od migracijskih kretanja koje se spominju u komentaru.
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okruženje, Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku	"Ekstremističke skupine i pojedinci, s lijevih i s desnih ideoloških polazišta .." Ovdje se ujednačava tzv. lijevi i desni ekstremizam. Držimo da je desni ekstremizam puno pristuniji i vidljiviji od lijevog i da ga kao takvog treba i prepoznati.	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije ima generički pristup pojavama i trendovima.
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okruženje, Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku	Držimo pozitivnim da se korupcija u javnom sektoru prepoznaje kao prijetnja. Predlažemo da se eksplicitno navedu i slijedeće prijetnje: "gospodarski kriminal, politička pogodovanja posebno pri zapošljavanju u javnom sektoru. Politička pogodovanja pri zapošljavanju stvaraju duboko nepovjerenje mladih u zakonitost postupaka zapošljavanja putem javnih natječaja koja u konačnici imaju za rezultat i iseljavanje mladih iz zemlje"	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije ukazuje na potrebu jačanje povjerenja u institucije. Naglašena je potreba

				uspostave objektivnih i stručnih kriterija pri zapošljavanju i napredovanju, osobito u državnim i javnim službama te upravnim tijelima lokalne samouprave. U poglavlju „Demografska obnova i revitalizacija hrvatskog društva“
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okružje, Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku	Predlažemo uvrstiti slijedeće: "Nisko povjerenje građana u političke stranke, hrvatski sabor i pravosuđe stvaraju klimu razočaranja i nepovjerenja među građanima." (vidi istraživanje: http://barometar.pilar.hr/rezultati-2016/povjerenje-u-institucije.html)	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije ukazuje na potrebu jačanje povjerenja u institucije i općenito izbjegava negativne formulacije. U poglavlju „Razvoj digitalizirane državne uprave i strateškog komuniciranja” Republika Hrvatska će jačajući integritet, odgovornost i transparentnost tijela javne vlasti suzbijati korupciju u javnim

			<p>poslovima te povećavati povjerenje građana u državne institucije. Jačat će se antikoruptivni mehanizmi, unaprjeđivati suradnja i sposobnosti tijela javne vlasti te podržavati uloga građana, civilnog društva i medija u otkrivanju i suzbijanju korupcije. Sustav mjera koje će biti usmjerene na uspostavljanje objektivnih stručnih kriterija pri zapošljavanju i napredovanju, osobito u državnim i javnim službama te upravnim tijelima jedinica lokalne i regionalne samouprave, omogućavanje cjeloživotnog razvoja ljudskih potencijala, napredovanja prema sposobnostima i nagrađivanje</p>
--	--	--	---

				izvrnosti bit će u potpori stvaranja perspektive društvene pravednosti i mogućnosti razvoja mladih ljudi.
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okruženje, Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku	U ovom tekstu nije vidljiva prijetnja/rizik monopolističkih položaja u gospodarstvu. Primjer Agrokora koji je uzdrmao sigurnost zemlje je jedan takav primjer. Predlažemo da se na neki način artikulira problem manjka nadzora nad monopolističkim koncernima.	Ne prihvaća se.	Navedeni primjer nije primjer monopolističkog položaja. Republika Hrvatska ima zakonom uređeno to područje.
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okruženje, Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku	Jedan od izazova za RH je i kako očuvati javna dobra da ne dođe do njihove potpune privatizacije. Posebno je izazov očuvanja voda, obrazovnog, promotivnog i zdravstvenog sustava i sl.	Ne prihvaća se.	Već je navedeno u tekstu. U poglavlju „Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura“ Republika Hrvatska će, izradom dokumenata koji definiraju politiku i metodologije upravljanja kritičnim infrastrukturama, jasno odrediti koji njihovi dijelovi moraju ostati u većinskom vlasništvu države,

				čime će se onemogućiti ugrožavanje vitalnih funkcija važnih za državu i stanovništvo u slučajevima poslovnih nestabilnosti.
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okruže, Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku	Neprepoznat rizik/izazov je i duboka podjeljenost hrvatskog društva po povijesnim temama zbog kroničnog manjka politika suočavanja s prošlošću. Ta podjeljenost ponekad rezultira i političkim podjelama koje u konačnici blokiraju ili marginaliziraju donošenje važnih odluka.	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije naglašava važnost razvoja nacionalnog jedinstva te promicanje znanstveno utemeljene istine o događajima iz hrvatske prošlosti. Također se naglašava razvijanje simbola koji će ujedinjavati građane čuvajući uspomene na važne događaje iz hrvatske prošlosti.
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okruže, Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku	Predlažemo da se požari izdvoje kao zaseban rizik budući da požari na obali mogu ugroziti turizam a turizam je ključna grana gospodarstva o kojoj ovisi naš proračun. Zbog toga držimo da je važno razvijati zaštitu protiv požara kao prioritet. Nastavno na to, držimo da treba prepoznati kako je sustav civilne zaštite puno nerazvijeniji od sustava obrane, sigurnosno-obavještajnog sustava, policije te da u narednom periodu je potrebno jačati taj sustav. To se je posebno vidjelo u slučaju poplava kada sustav civilne zaštite nije uspio samostalno odgovoriti na izazov.	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije naglašava osjetljivost Republike Hrvatske na potrese, poplave i požare. Također, Nacrt naglašava važnost izrade sveobuhvatnog pregleda

			<p>sposobnosti zaštite i spašavanja prema kojem će se nastaviti razvoj svih operativnih snaga u tom području.</p> <p>U poglavlju „Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura“</p> <p>U području sustava civilne zaštite te svih segmenata zaštite i spašavanja izradit će se sveobuhvatan pregled postojećeg stanja sposobnosti, prijetnji i rizika te predložiti usklađen model izgradnje sposobnosti koji će obuhvatiti mogućnosti odgovora na svakodnevne potrebe za redovitim djelovanjem, izvanredne</p>
--	--	--	--

				situacije, katastrofe i krizna stanja.
Centar za mirovne studije	III. Sigurnosno okruže, Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku	Predlažemo slijedeći pasos proširiti na način: "Socijalne prilike obilježene su porastom siromaštva, društvenom nejednakošću, finansijskom zaduženošću, blokiranošću građana i strukturnom nezaposlenošću."	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije obuhvaća navedenu kategoriju jer je blokiranošću građana posljedica finansijske zaduženosti. u poglavlju „Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku“ Socijalne prilike obilježene su porastom siromaštva, društvenom nejednakošću, finansijskom zaduženošću građana i strukturnom nezaposlenošću.
Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti	III. Sigurnosno okruže, Sigurnosne prijetnje, rizici i izazovi za Republiku Hrvatsku	Međuovisnost svjetskog gospodarstva čini nacionalna gospodarstva ranjivima na vanjske utjecaje. Republika Hrvatska je, zbog značajnog udjela turističkog i prometnog sektora u BDP-u, posebno osjetljiva na globalne gospodarske i sigurnosne trendove."Zaštita ograničenog nacionalnog dobra, na primjer radiofrekvencijskog spektra kao važnog medija za funkcioniranje hitnih i ostalih službi koje služe u svrhu zaštite sigurnosti ljudskih života, pogotovo u kriznim situacijama, te razvoj i zaštita cjelokupne elektroničke komunikacijske infrastrukture od ključnog je interesa za nacionalnu sigurnost i nacionalno gospodarstvo u cjelini.".... Hrvatsko gospodarstvo suočava se s izazovima povećanja konkurentnosti, veće učinkovitosti javnog sektora, većih ulaganja u istraživanje i razvoj, smanjivanja dugova te upravljanja javnim tvrtkama i državnom	Prihvaća se.	

		<p>imovinom. Poljoprivreda je područje u kojem Republika Hrvatska ima brojne neiskorištene kapacitete, uz neobrađene površine, velik uvoz i male površine koje se navodnjavaju te velike površine nezaštićene od poplava.</p> <p>Predlažemo dodati rečenicu u navodnicima jer je HAKOM kao neovisno nacionalno regulatorno tijelo, između ostalog, zaduženo za upravljanje radiofrekvencijskim, adresnim i brojevnim prostorom RH kao ograničenim nacionalnim dobrom. Na temelju toga HAKOM predlaže da se u Strategiju na tri mjesta naglasi važnost svih ograničenih nacionalnih dobara za nacionalnu sigurnost RH.</p>		
Centar za mirovne studije	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, IV. Strateški ciljevi, instrumenti i mehanizmi njihova ostvarivanja	<p>Predlažemo da se cilj 3 preformulira na način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvoj i održavanje snažne, proporcionalne i aktivne obrane . <p>Važno je dodati riječ "proporcionalne" kako bi razvoj i održavanje obrane odgovarao realnim kratkoročnim i srednjoročnim izazovima. Neproporcionalan razvoj obrane može rezultirati nepotrebnom jačanju sustava i raspipanju limitiranih resursa.</p>	Ne prihvaća se.	<p>Termin nije prihvatljiv s obzirom na modele razvoja aktivne obrane u odnosu na suvremene oblike prijetnji.</p> <p>Termin se veže uz vrstu odgovora, a ne uz razvoj sposobnosti.</p>
Centar za mirovne studije	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, IV. Strateški ciljevi, instrumenti i mehanizmi njihova ostvarivanja	<p>Predlažemo da se cilj 2 preformulira na način:</p> <p>Uspostava i razvoj sustava domovinske i ljudske sigurnosti.</p> <p>U nacrtu strategije vrlo dobro su prepoznati izazovi za ljudsku sigurnost (npr, nezaposlenost, prezaduženost i sl.). Dok izazove vezane uz koncept domovinske sigurnosti se planiraju unaprijediti uspostavom sustava, izazovi vezani za ljudsku sigurnost ostaju nedorečeni tj ne vidi se mehanizam koji će uključiti druga tijela da se njima bave.</p>	Ne prihvaća se.	<p>Koncept ljudske sigurnosti bit će dodan u uvodnom dijelu Nacrta strategije.</p> <p>U poglavlju „Uvod, vizija i sigurnosni koncept“ Ova strategija uvodi novu paradigmu sigurnosti koja se temelji na modelu ljudske sigurnosti, odnosno</p>

				sigurnosti pojedinca – svakog građanina Republike Hrvatske.
Centar za mirovne studije	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, IV. Strateški ciljevi, instrumenti i mehanizmi njihova ostvarivanja	Predlažemo da se cilj 4 preformulira na način: - razvoj snažnog, održivog i diverzificiranog gospodarstva Predlažemo da se doda riječ "diverzificiranog" kako bi se smanjio visoki udjel sigurnosno osjetljivih grana u ukupnom BDP-u. Tu je ponovno primjer turizam čija bi se samo jednokratna ugroza jako odrazila na BDP. Nikada nije dobro ovisiti previše o jednoj grani. To ne znači smanjenje zarade od turizma, već potrebu za jačanjem drugih grana gospodarstva.	Ne prihvaća se.	Naslov cilja dovoljno je širok da obuhvaća različite oblike i modele gospodarskog razvoja.
Centar za mirovne studije	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, IV. Strateški ciljevi, instrumenti i mehanizmi njihova ostvarivanja	Upitno je da li je ovom cilju mjesto u Strategiji nacionalne sigurnosti: "Osiguranje opstanka te zaštita identiteta i političkog subjektiviteta hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini, kao i zaštita i potpora Hrvatima u drugim državama i iseljeništvu." Ovaj cilj se može shvatiti kao direktno uplitanje u suverenitet druge države te ga je potrebno preformulirati na način da se ne interpretira tako.	Ne prihvaća se.	Radi se o zaštiti hrvatskih nacionalnih interesa definiranih Ustavom koji imaju sigurnosne implikacije . Nacrt strategije naglašava puno poštivanje državnosti i suverenosti Bosne i Hercegovine od strane Republike Hrvatske. Naslov cilja i njegova razrada ne upućuje na navedenu tvrdnju o direktnom

				uplitanju u suverenitet druge države.
Ured Pučke pravobraniteljice	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, IV. Strateški ciljevi, instrumenti i mehanizmi njihova ostvarivanja	<p>U strateškom cilju pod točkom šest predlažemo iza riječi „vrednota“ dodati riječi „ustavnopravnog poretka“, nakon čega tekst ovog strateškog cilja glasi: „Zaštita i jačanje temeljnih vrednota ustavnopravnog poretka i hrvatskog nacionalnog identiteta.“</p> <p>Također, u tekstu pod naslovom C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske u kojem se razrađuje strateški cilj naslovljen kao Zaštita i jačanje temeljnih vrednota i hrvatskog nacionalnog identiteta, predlažemo u naslovu iza riječi „vrednota“ dodati riječi „ustavnopravnog poretka“ nakon čega tekst naslova glasi: „Zaštita i jačanje temeljnih vrednota ustavnopravnog poretka i hrvatskog nacionalnog identiteta“.</p> <p>U drugom odlomku pod istim naslovom, predlažemo iza riječi „na“ dodati riječ „ustavnopravnim“, iza riječi „slobode“ brisati slovo „i“ i dodati zarez, a iza riječi „prava“ dodati riječi „ i ravnopravnost“ nakon čega tekst glasi: „Hrvatski nacionalni identitet temelji se na ustavnopravnim vrednotama koje promoviraju slobode, prava i ravnopravnost te povoljnu društvenu klimu koja uključuje toleranciju, jednakost pred zakonom, jednakost prilika za osobno ostvarenje, zaštitu ljudskog dostojanstva, općih i manjinskih prava, uvažavanje sličnosti i različitosti, zaštitu ranjivih skupina te isključuje diskriminaciju na osnovi rase, etničke pripadnosti, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovinskog stanja, rodnog identiteta, izražavanja i spolne orijentacije.</p>	<p>Djelomično se prihvaća.</p> <p>Djelomično se prihvaća.</p> <p>Prihvaća se.</p>	<p>U tekst unesena formulacija iz Ustava: „najviše vrednote ustavnog poretka.“</p> <p>U tekst unesena formulacija iz Ustava: „najviše vrednote ustavnog poretka.“</p>
Centar za mirovne studije	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Dostizanje najvišeg	"Republika Hrvatska će unaprjeđivati normativne i provedbene uvjete za stalan parlamentarni, stručni i građanski nadzor zakonitosti rada sigurnosno-obavještajnog sustava, kao i građanski nadzor nad radom policije." Predlažemo da se ne definira usko nadzor samo nad "pojednim policijskim ovlastima". To je situacija koju imamo sada. Ovdje govorimo da će se nadzor unaprjeđivati (što je i realna potreba) pa u tom smislu predlažemo da se ostavi šire tumačenje kako bi pod građanski nadzor mogle doći i neke druge ovlasti policije (npr. rad PNUKOK-a koji je bez građanskog nadzora).	Ne prihvaća se.	Formulacija u tekstu omogućuje daljnje rasprave i usmjeravanje parlamentarnog, stručnog i građanskog nadzora u normativnom i

	stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura	Također predlažemo da se umjesto postojeća dva tijela građanskog nadzora tajnih mjera prikupljanja podataka (jedno nadgleda rad sigurnosno-obavještajnih službi a drugo rad policije) - spoje u jedno tijelo kako bi se racionalizirao sustav. Radi se naime o identičnom poslu.		provedbenom dijelu.
Centar za mirovne studije	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura	Predlažemo proširiti rečenicu na načina: "Ovladavanje novim znanjima i tehnologijama, kao i boljoj upućenosti u domaći i međunarodni sustav zaštite ljudskih prava, omogućit će uspješnije suočavanje sa sve složenijim prijetnjama i izazovima, osobito u kibernetičkom području." Držimo da je dobro da se edukacija o ljudskim pravima pojača u sklopu obrazovanja zaposlenika u sustavu javne sigurnosti.	Prihvaća se.	Edukacija o zaštiti ljudskih prava uvrštena je u sklopu pasusa o obrazovanju u okviru ovog cilja. U okviru poglavlja „Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura“: Razvijat će se sustavan pristup upravljanja znanjima u svim organizacijama. Ovladavanje novim znanjima i tehnologijama, kao i boljim poznavanjem domaćeg i međunarodnog sustava zaštite ljudskih prava, omogućit će uspješnije suočavanje sa sve složenijim prijetnjama i izazovima, osobito u

				<p>kibernetičkom području.</p> <p>Republika Hrvatska će sveobuhvatnim pristupom prevenirati i suzbijati radikalizam i ekstremizam uključujući obrazovanje za demokraciju, nenasilje i ljudska prava</p>
Centar za mirovne studije	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastrukture	<p>Predlažemo nadopunu na slijedeći način:</p> <p>"Suzbijat će se nezakonite migracije, osobito nezakoniti prelasci državne granice i prekogranični kriminalitet, provodit će se intenzivne mjere vraćanja državljana trećih država koji nezakonito borave u Republici Hrvatskoj, aktivno će se zalagati za konzistentno provođenje međunarodnog humanitarnog prava te zaštite prava stranaca, odlučno će se osuditi svako nezakonito i nasilno postupanje prema strancima na državnoj granici te povećavati ukupna sigurnost Republike Hrvatske i Europske unije."</p> <p>Držimo da je važno ugraditi u tekst i predanost konzistentnom provođenju međunarodnog humanitarnog prava te zaštite prava stranaca.</p> <p>Dodatno predlažemo dodavanje rečenice:</p> <p>"Ojačati će se procesi integracije izbjeglica i migranata u hrvatsko društvo." Samo kroz procesa jačanja integracije stranaca možemo osigurati kvalitetnu razinu sigurnosti svih građana. Sada su procesi integracije iznimno slabi i prepušteni u velikom dijelu volonterskom radu građana.</p>	<p>Ne prihvaća se.</p> <p>Prihvaća se</p>	<p>Navedeno je regulirano postojećim zakonima (Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, Zakon o strancima i Zakon o hrvatskom državljanstvu)</p> <p>U Nacrt strategije uvrštena je formulacija:</p> <p>Ojačat će se proces integracije stranaca kojima je odobrena međunarodna zaštita i boravak u Republici Hrvatskoj.</p>

				U okviru poglavlja „Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura“
Centar za mirovne studije	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura	Predlažemo nadopuniti rečenicu na slijedeći način: "Republika Hrvatska će sveobuhvatnim pristupom prevenirati i suzbijati radikalizam i ekstremizam uključujući i prilagodbe u obrazovnom sustavu prema potrebama ovoga cilja, posebno putem građanskog odgoja." Predlažemo da se svakako prepozna građanski odgoj kao učinkovita metoda prevencije i suzbijanja radikalizma i ekstremizma.	Ne prihvaća se.	Navedeni prijedlog je tema za sektorske strategije.
Centar za mirovne studije	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura	Predlažemo da kada se govori o zdravstvenom sustavu se neglasi da isti treba biti dostupan za sve; "Zdravstveni sustav koji mora biti dostupan svim građanima RH nastaviti će razvijati mjere prevencije i izgradnje sposobnosti u području javne zdravstvene zaštite usmjerene na sprječavanje zaraznih i masovnih nezaraznih bolesti."	Prihvaća se.	U poglavlju „Razvoj digitalizirane državne uprave i strateškog komuniciranja“

Centar za mirovne studije	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura	Kada se govori o ovisnosti o industrijskoj proizvodnji i masovnoj distribuciji prehrambenih proizvoda koja povećava rizik od trovanja zbog pogreške ili zlouporabe, predlažemo da se artikulira kako ovisnost i rizici se mogu smanjiti jačanjem podrške proizvodnji i distribuciji lokalno proizvedene ekološke hrane kroz mehanizme transparentne zelene javne nabave i poljoprivrednih subvencija.	Ne prihvaća se.	Navedeni prijedlog je tema za sektorske strategije.
Centar za mirovne studije	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura	Predlažemo da se strateški stavi puno veći nagalsak na razvoj sustava civilne zaštite, te da jačanje sustava civilne zaštite u narednom periodu bude primarni strateški cilj. Civilna zaštita godinama je marginalizirana u odnosu na druge sigurnosne institucije a potreba za njenim aktivnostima je puno veća od potreba za npr. vojnim aktivnostima.	Ne prihvaća se.	U tekstu je naglašena važnost daljnjeg razvoja Civilne zaštite kao segmenta ukupne zaštite stanovništva i kritičnih infrastruktura. Upoglavlju „Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura“ U području sustava civilne zaštite te svih segmenata zaštite i spašavanja izradit će se sveobuhvatan

				pregled postojećeg stanja sposobnosti, prijetnji i rizika te predložiti usklađen model izgradnje sposobnosti koji će obuhvatiti mogućnosti odgovora na svakodnevne potrebe za redovitim djelovanjem, izvanredne situacije, katastrofe i krizna stanja.
Miroslav Bogović	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura	U svrhu navođenja mehanizama nadzora naoružanja kao alata nacionalne sigurnosti predlažem slijedeći tekst: "Republika Hrvatska će kroz primjenu mehanizama nadzora naoružanja u kontekstu neširenja oružja za masovno uništenje aktivno sudjelovati u razvoju takvih mjera na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini i na takav način jačati sigurnosne mjere zaštite stanovništva i kritične infrastrukture od mogućih terorističkih ugroza."	Djelomično se prihvaća.	U poglavlju „Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske“ unesen je tekst: Republika Hrvatska trajno je posvećena provedbi mehanizmima i mjerama nadzora naoružanja, izgradnji mjera razvoja povjerenja i sigurnosti na globalnoj, europskoj, i regionalnoj i

				nacionalnoj razini. Prijedlozi koji se odnose na mehanizme kontrole naoružanja bit će uvršteni u tekst cilja „Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske.“
Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura	<p>Republika Hrvatska će, izradom dokumenata koji definiraju politiku i metodologije upravljanja kritičnim infrastrukturnama...." i ograničenim nacionalnim dobrima"... , jasno odrediti koji njihovi dijelovi moraju ostati u većinskom vlasništvu države, čime će se onemogućiti ugrožavanje vitalnih funkcija važnih za državu i stanovništvo u slučajevima poslovnih nestabilnosti.</p> <p>Predlažemo dodati riječi u navodnicima jer HAKOM kao neovisno nacionalno regulatorno tijelo, između ostalog, zaduženo je za upravljanje radiofrekvencijskim, adresnim i brojevnim prostorom RH kao ograničenim nacionalnim dobrom.</p>	Prihvaća se.	
Hrvatska udruga kriznog menadžmenta	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita	<p>PRIJEDLOG: Izraz "civilna pripremljenost" zamijeniti izrazom "civilna obrana" ili "pripremljenost civilne obrane".</p> <p>KOMENTAR: Riječ je o izrazu koji se primjenjuje u većini država članica EU koje razvijaju hibridnu funkciju civilno-vojnog planiranja u povezivanju sustava. Daljnjim razvojem metodologije procjene rizika u Republici Hrvatskoj i dizanjem pouzdanosti dobivenih rezultata sve više će se koristiti analiza ranjivosti i određivanje kritičnih funkcija društva te građana kao sastavnog dijela funkcije. Kako je već navedeno u tekstu, sve veća kompleksnost prijetnji tj. intenziteta i posljedica neželjenih događaja dovodi do toga da je civilna obrana okosnica</p>	Ne prihvaća se.	<p>Izraz je dio dokumenata prihvaćenih na Summitu NATO-a u Varšavi</p> <p>U Republici Hrvatskoj od Zakona o obrani usvojenog 2013. godine ne koristi se izraz civilna</p>

	stanovništva te kritičnih infrastruktura	nacionalne otpornosti.		obrana.
Centar za mirovne studije	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Uspostava i razvoj sustava domovinske sigurnosti	Držimo upitno koliko Vijeće za nacionalnu sigurnost kao jedno strateško-političko tijelo će se moći baviti koordinacijom sustava domovinske sigurnosti. pretpostavljamo da će se teret "operative" prebaciti na Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost koje do sada ima ekspertizu primarno vezanu za rad sigurnosno-obavještajnog sustava. Pitanje je da li će se ured moći reformirati na način da uključi i ostale elemente domovinske sigurnosti. Dodatno, izazovi ljudske sigurnosti koji su kvalitetno prepoznati u ovoj strategiji neće biti uključeni u nadležnost Vijeća te postoji bojazan da će oni kao prioritet ispasti. Predlažemo da se razmisli o tome tko će biti nadležan i koordinirati insitucije za izazove ljudske sigurnosti.	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije predviđa uspostavu koordinacije za sustav domovinske sigurnosti kao koordinativnog tijela. U poglavlju „Uspostava i razvoj sustava domovinske sigurnosti“ Za usklađivanje rada sustava domovinske sigurnosti uspostaviti će se koordinacija sustava domovinske sigurnosti, koja će se skrbiti o provedbi odluka, zaključaka i smjernica Vijeća za nacionalnu sigurnost. Koordinacija će, u skladu sa zaključcima Vijeća za nacionalnu sigurnost, pokretati i koordinirati izradu Strategije

				nacionalne sigurnosti ili ažuriranje postojećih strateških dokumenata.
Centar za mirovne studije	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Uspostava i razvoj sustava domovinske sigurnosti	"Pristup koji je obuhvaćao uglavnom sigurnosno-obavještajni sustav, obranu i policiju, zamjenjuje se pristupom koji dodatno uključuje gospodarske subjekte, znanstvene i stručne institucije, privatni i javni sektor te udruge građana i građane." Potrebno je naglasiti kako će se pri tome voditi računa da se poštuje autonomija i neovisnost svih potencijalno uključenih institucija da se ne dovedemo u situaciju sekurizacije društva.	Ne prihvaća se.	Pitanje autonomije i neovisnosti civilnih tijela je regulirano zakonskim propisima te se podrazumijeva njihova primjena u sustavu domovinske sigurnosti.
Hrvatska udruga kriznog menadžmenta	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Uspostava i razvoj sustava domovinske sigurnosti	PRIJEDLOG: Sustavu domovinske sigurnosti dodati središnje državno tijelo nadležno za zaštitu okoliša. KOMENTAR: Potrebno je spomenuti središnje tijelo državne uprave zaduženo za zaštitu okoliša, budući da ozbiljne prijetnje za nacionalnu sigurnost mogu predstavljati i događaji vezani uz zagađenje okoliša.	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije predviđa koordinirano djelovanje svih sastavnica nacionalne sigurnosti te tijela i institucija, ovisno o području djelovanja i nadležnosti.
Jure Zubčić	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Razvoj i održavanje snažne i	Poštovani, molim Vas da mi detaljnije pojasnite na što se konkretno odnose odnosi "...uvest će se programi osposobljavanja i aktivnosti koji će razvijati sigurnosnu kulturu kod šire populacije te jačanje svijesti kako su sigurnost i sudjelovanje u obrani pravo i obveza svakoga građanina i cjelokupne zajednice." Da li se pod tim smatra obvezni vojni rok? Jure Zubčić	Ne prihvaća se.	Način uključivanja predmet je daljnje razrade koncepta sigurnosne kulture.

	aktivne obrane			
Centar za mirovne studije	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Razvoj i održavanje snažne i aktivne obrane	Predlažemo novi naslov: "Razvoj i održavanje snažne, proporcionalne i aktivne obrane " Važno je uvesti kriterij proporcionalnosti u razvoj obrane. Već i ovaj dokument govori o tome kako za RH ne postoji direktna vojna opasnost te proporcionalno tom zaključku treba razvijati obranu.	Ne prihvaća se.	Obrazloženje dano u istovjetnom prijedlogu u poglavlju o strateškim ciljevima.
Centar za mirovne studije	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Razvoj i održavanje snažne i aktivne obrane	Kada se govori da će se uvesti programi osposobljavanja i aktivnosti koji će razvijati sigurnosnu kulturu kod šire populacije te jačanje svijesti kako su sigurnost i sudjelovanje u obrani pravo i obveza svakoga građanina i cjelokupne zajednice, držimo da mora stajati da će ti programi biti dragovoljnog karaktera.	Ne prihvaća se.	Obuhvat programa osposobljavanja i aktivnosti regulirat će se zasebnim konceptom i urediti posebnim zakonom.
Centar za mirovne studije	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Razvoj i održavanje snažne i aktivne obrane	"Postupno će se povećavati financijska sredstva za obranu prema ciljanih 2% BDP" Držimo da je ovo pogrešan smjer u kontekstu sigurnosnih izazova prepoznatih ovom strategijom. Predlažemo da se predloži smanjenje financijskih sredstava za obranu na 1%, a uštedena sredstva usmjere ka prioretima jačanju sustava civilne zaštite, međunarodne razvojne suradnje (npr. NATO prepoznaje razvojnu suradnju kao mehanizam izgradnje mira i prevencije sukoba te bi se ta sredstva mogla prikazivati kao udio u neobvezujućem cilju od 2% BDPa za obranu) i izazova vezanih za ljudsku sigurnost (borba protiv korupcije, ulaganje u obrazovanje, unaprjeđenje kvalitete zdravstvenog sustava, suzbijanje nezaposlenosti i sl.). I ova strategija prepoznaje te izazove kao veću prijetnju nacionalnoj sigurnosti nego potrebe za obranom. Dodatno, iz analize rizika i prijetnji vidljivo je da veliki izazovi stoje pred sigurnosno-obavještajnim sektorom (po nama jedna od ključnih institucija za suzbijanje terorizma) a u samoj strategiji nije dana ocijena koliko je taj sektor spreman za nositi se sa sigurnosnim izazovima te da limu treba dodatno jačanje kapaciteta.	Ne prihvaća se.	Dostizanje izdvajanja 2% za obranu je prihvaćena obveza Republike Hrvatske s NATO Summita u Walesu. Razvojna pomoć obrađena je u poglavlju „Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske“.

		Konačno, odredbu od 1% BDP-a za obranu trebalo bi u ovom paketu ugraditi i u vanskopolitički cilj suradnje sa susjednim zemljama, posebno Srbijom gdje bi zajedničko smanjenje proračuna za obranu na 1% BDP-a uvelike otklonio brojne spekulativne nesuglasice i unaprijedilo međusobne odnose.		Republika Hrvatska nastavit će aktivno pružati humanitarnu i razvojnu pomoć drugim državama, posebno u kriznim situacijama, samostalno ili u okviru multilateralnih organizacija i inicijativa.
Miroslav Bogović	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Razvoj i održavanje snažne i aktivne obrane	<p>U svrhu isticanja vjerovanja Republike Hrvatske u efikasnost mjera nadzora konvencionalnog naoružanja predlažem slijedeći tekst:</p> <p>"Dosljednom primjenom mjera nadzora konvencionalnog naoružanja na regionalnoj razini definiranih odrednicama Sporazuma o subregionalnoj kontroli naoružanja, te aktivnim sudjelovanjem u njihovom budućem razvoju, osigurati će se opstojnost mehanizma sprečavanja utrke u naoružavanju u regiji. Isto tako, aktivno će se podržati sva nastojanja razvoja takvih mehanizama u svrhu jačanja europske i globalne sigurnosti."</p>	Djelomično se prihvaća.	U poglavlju „Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske“ unesen je tekst: Republika Hrvatska trajno je posvećena provedbi mehanizmima i mjerama nadzora naoružanja, izgradnji mjera razvoja povjerenja i sigurnosti na globalnoj, europskoj, i regionalnoj i nacionalnoj razini. Prijedlozi koji se odnose na mehanizme kontrole

				naoružanja bit će uvršteni u tekst cilja „Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske.“
Ivan Cvitan	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Razvoj i održavanje snažne i aktivne obrane	Sustav kolektivne obrane u sklopu NATO saveza ne smije i ne može biti glavni uvjet za obranu državnog teritorija Republike Hrvatske i to bez obzira na intenzitet i jačinu ugroze. Imperativ održavanje snažne i aktivne obrane mora biti koncentrirana u vlastitim mogućnostima koje mora održavati Republika Hrvatska. U sadašnjem vremenu, a i iz šireg povijesnog iskustva moramo razumjeti da teret obrane ne možemo povjeriti isključivo drugim zemljama odnosno savezima, jer takvim ponašanjem ne ostavljamo dojam zemlje sposobne za nekakav snažan odgovor nekoj vanjskoj prijetnji. Republika Hrvatska mora dugoročno razmišljati o održavanju i usvajanju sustava i sposobnosti odvratanja od napada i mati pritom na umu svoj loš geostrateški položaj i trenutno okruženje u regiji koje nije politički najstabilnije niti "budimo iskreni" prijateljski nastrojeno. Ukoliko budemo u mogućnosti sebe štiti, moći ćemo štiti i druge članove NATO saveza.	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije polazi od samostalne provedbe borbenih operacija u obrani vlastitog teritorija te suradnje sa Saveznicima i korištenje mehanizma kolektivne obrane.
Mreža mladih Hrvatske	A. Sigurnost stanovništva, teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske, Razvoj i održavanje snažne i aktivne obrane	Smatramo da se u dokumentima kao što je nacionalna strategija treba jasno naznačiti da li to znači ponovno uvođenje nekog vida obaveznog vojnog roka, neovisno o formatu i trajanju. Kakvi god programi osposobljavanja i aktivnosti se provodili, smatramo da oni trebaju biti isključivo dobrovoljnog karaktera, prvenstveno imajući na umu sve negativne efekte koje takva jedna odluka može imati na populaciju mladih: nemogućnost sezonskog rada, otežan i prolongiran ulazak na tržište rada, itd.	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije ne razmatra konkretne načine osiguranja pojedinih sposobnosti nego će odluke o modelima provedbe biti dio sektorskih strateških dokumenata i odgovarajućih odluka.
Centar za mirovne studije	IV. Strateški ciljevi, instrumenti i mehanizmi njihova	Predlažemo novi naslov: Dobrobit i prosperitet građana – zaštita ljudske sigurnosti	Ne prihvaća se.	Zaštita ljudske sigurnosti obrađena je u nacionalnom interesu:

	ostvarivanja, B. Dobrobit i prosperitet građana			„Sigurnost stanovništva te teritorijalni integritet i suverenost Republike Hrvatske.“
Neven Lažeta	B. Dobrobit i prosperitet građana, Razvoj snažnoga i održivoga gospodarstva	Ovo je sve useless dok vi lijepo ne počnete odgovarati za svoja djela. Ustavom je također sve fino definirano, a nula odgovornosti. Sve je to uuuuseless.	Ne prihvaća se.	Nije dan konkretan prijedlog promjene teksta.
Centar za mirovne studije	B. Dobrobit i prosperitet građana, Razvoj snažnoga i održivoga gospodarstva	Predlažemo novi naslov: "Razvoj snažnog, diverzificiranog i održivog gospodarstva"	Ne prihvaća se.	Razrađeno je kroz tekst u okviru spomenutog cilja.
Centar za mirovne studije	B. Dobrobit i prosperitet građana, Razvoj snažnoga i održivoga gospodarstva	Kada se govori o (cjeloživotnom) obrazovanju i aktivaciju potencijala mladih kroz sustav odgovja i obrazovanja predlažemo da se eksplicitno navede obrazovanje mladih za demokraciju, nenasilje i ljudska prava.	Prihvaća se.	Uključeno u poglavlje „Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti stanovništva te kritične infrastrukture“: Republika Hrvatska će sveobuhvatnim pristupom prevenirati i suzbijati radikalizam i ekstremizam uključujući obrazovanje za demokraciju,

				nenasilje i ljudska prava.
Centar za mirovne studije	B. Dobrobit i prosperitet građana, Razvoj snažnoga i održivoga gospodarstva	Predlažemo uvesti pojam zelene javne nabave na način: Poticaj oživljavanju opustjelih krajeva Republike Hrvatske osiguravat će se i sustavnim potporama ekološki održivoj proizvodnji, uvđenjem sustava zelene javne nabave i korištenju očuvanog okoliša, zemljišta i voda.	Ne prihvaća se.	Navedeni prijedlog je tema za sektorske strategije.
Centar za mirovne studije	B. Dobrobit i prosperitet građana, Razvoj snažnoga i održivoga gospodarstva	Kada se govori o suzbijanju korupcije "Daljnji napori u suprotstavljanju korupciji usmjerit će se na otkrivanje i uklanjanje korupcijskih rizika. Promovirat će se integritet i transparentnost u radu državnih tijela i privatnog sektora." potrebno je u strategiju uvrstiti i digitalizaciju procesa javnih nabava te ugrađivanje softvera za detekciju koruptivnih rizika u sustavu interne kontrole javne nabave.	Ne prihvaća se.	Provedbeni mehanizmi obrađuju se akcijskim planovima i nisu predmet nacionalne strategije.
Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti	B. Dobrobit i prosperitet građana, Razvoj snažnoga i održivoga gospodarstva	Bolje upravljanje svim resursima, ..."uključujući i ograničena nacionalna dobra"..., i iskorištavanje prilika za rast i razvoj u hrvatskom društvu postaje imperativ na svim razinama, u privatnom i u državnom sektoru. Predlažemo dodati riječi u navodnicima jer je HAKOM kao neovisno nacionalno regulatorno tijelo, između ostalog, zaduženo za upravljanje radiofrekvencijskim, adresnim i brojevnim prostorom RH kao ograničenim nacionalnim dobrom.	Prihvaća se.	
Centar za mirovne studije	B. Dobrobit i prosperitet građana, Obnova demografske strukture i revitalizacija hrvatskog društva	U ovom poglavlju kronično nedostaje odluka o tome da će se revitalizacija hrvatskog društva dešavati i kroz kvalitetnu integraciju izbjeglica. Nešto blizu tome se samo ovlaš spominje kroz jednu rečenicu "imigracijska politika usklađena s potrebama tržišta radne snage." Naime, nedvojbeno je da će migracije prema Europi (a posebno prema EU) biti dominantan fenomen u narednom periodu. Držimo da se RH mora napokon prestati bojati i strateški odlučiti ojačati svoje gotovo nepostojeće integracijske politike i na taj način, kroz zakonodavstvo međunarodne zaštite povećati broj svojih državljana. Pogrešan je pristup vezati imigracijske politike samo uz "poterbu tržište rada". Treba pogledati i iz drugog rakursa: nov državljan RH sa svojim potencijalom mogu otvarati radna mjesta i doprinjeti smanjenju nezaposlenosti. Konačno, činjenica da će migracija biti i u narednom periodu uz odlučnost RH da poštuje domaće i međunarodno zakonodavstvo, svakako ima za posljedicu povećanje broja izbjeglica/migranata u RH koji će htjeti mi to ili ne poboljšati demografsku sliku i proširiti nacionalni identitet. Upravo zbog toga integracijske politike moraju biti ojačane i integrirane u	Ne prihvaća se.	Nacrt strategije sadrži odrednicu o razvoju programa integracije stranaca kojima je odobren azil i prebivalište u Republici Hrvatskoj. U postupanju prema migrantima i izbjeglicama primjenjuju se

		demografske polike. Alternative tome je zatvaranje granica RH, izolacija i povrede ljudskih prava. Vjerujemo da to nije nikome prihvatljiva opcija.		sve zakonske odredbe Republike Hrvatske i najbolja europska praksa. U poglavlju „Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti stanovništva te kritične infrastrukture“ Ojačat će se proces integracije stranaca kojima je odobrena međunarodna zaštita i boravak u Republici Hrvatskoj.
Centar za mirovne studije	B. Dobrobit i prosperitet građana, Obnova demografske strukture i revitalizacija hrvatskog društva	<p>Vezano uz odlomak: "Dugoročnim i stabilnim sustavom socijalnih i materijalnih prava usmjerenih na zaštitu i prava djece, osnaživanje obitelji i obiteljskih vrijednosti, s osobitim naglaskom na usklađivanje rada i obiteljskog života, djelovat će se na podizanje razine životnog standarda mladih obitelji. Osiguravanje odgovarajuće razine životnog standarda obitelji s djecom jedan je od glavnih preduvjeta za ostvarivanje demografskog rasta."</p> <p>Porebno je uvrstiti osim pojma "osnaživanja obitelji" i poštivanje i zaštita "različitih obitelji" (pogledajte npr. istraživanje udruge Roda "Kaleidoskop – unapređenje prava djece u različitim obiteljima za tolerantno društvo").</p> <p>"usklađivanje rada i obiteljskog života" treba uključivati i definiranje minimalne plaće za dostojanstven život umjesto samo minimalne plaće, pitanje davanja dječjeg doplatka svim građanima, te kreiranje i provedbu stambene politike koja će osigurati rješavanje stambenog pitanja kroz različite modele: javna gradnja stanova iz javnog fonda i prodaja po realnoj cijeni, javni najam, stavljanje državnih nekretnina u funkciju smanjenja troškova stanovanja za obitelji a posebno one višečlane čija je stopa rizika od siromaštva iznad 35%.</p>	Ne prihvaća se.	Provedbeni mehanizmi obrađuju se akcijskim planovima i nisu predmet Nacrta strategije.

Centar za mirovne studije	C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske, Zaštita i jačanje temeljnih vrednota i hrvatskoga nacionalnog identiteta	greškom upisan pa izbrisan komentar		
Centar za mirovne studije	C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske, Zaštita i jačanje temeljnih vrednota i hrvatskoga nacionalnog identiteta	Nakon rečenice: "Državni blagdani i važne obljetnice iz hrvatske povijesti, a osobito obljetnice važnih događaja iz Domovinskog rata, obilježavat će se s posebnim pijetetom i ponosom, iskazujući dostojanstvo i poštovanje zaslužnima za hrvatsku slobodu." predložimo uvrstiti rečenicu: " Cilj ovih obilježavanja je razvijati antiratni i mirovni identitet RH. Zatvaranje rana iz oružanih sukoba iz bliže i dalje hrvatske prošlosti jedan je od ciljeva ove strategije"	Ne prihvaća se.	Nije potrebno posebno naglašavati ciljeve obilježavanja već iskazivanje pijeteta svim žrtvama Domovinskog rata kao i poštovanje zaslužnima za hrvatsku slobodu.
Centar za mirovne studije	C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske, Zaštita i jačanje temeljnih vrednota i hrvatskoga nacionalnog identiteta	Predložimo da se eksplicitno navede obilježavanje Mirne reintegracije hrvatskog Podunavlja. Radi se o najznačajnijoj mirovnoj operacija koju je RH provela u suradnji sa UN-om i vratila suverenitet nad čitavim teritorijem. Ta operacija ni na koji način ne "viktimizira" RH već nas prikazuje kao zemlju koja je spremna na dialog, sporazuma i koja zna osloboditi svoj teritorij bez vojnih aktivnosti.	Ne prihvaća se.	U Nacrtu strategije navodi se da će se s posebnim pijetetom i ponosom obilježavati važni događaj iz hrvatske prošlosti. U poglavlju „Zaštita i jačanje temeljnih vrednota i hrvatskoća

				<p>nacionalnog identiteta“</p> <p>Državni blagdani i važne obljetnice iz hrvatske povijesti, a osobito obljetnice važnih događaja iz Domovinskog rata, obilježavat će se s posebnim pijetetom i ponosom, iskazujući dostojanstvo i poštovanje zaslužnima za hrvatsku slobodu.</p>
Centar za mirovne studije	C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske, Zaštita i jačanje temeljnih vrednota i hrvatskoga nacionalnog identiteta	Predlažemo da se poštivanje slobode medija eksplicitno navede kao jedan važan alat u osiguranju nacionalnog identiteta.	Prihvaća se.	<p>U poglavlju „Razvoj digitalizirane državne uprave i strateškog komuniciranja“</p> <p>Mediji su jedan od središnjih čimbenika javnosti te njihovo slobodno i odgovorno djelovanje ima važnu ulogu u dvostranom komuniciranja i podupiranju temeljnih vrednota na kojima počiva demokratski</p>

				sustav. Za stvaranje povoljnog ozračja u društvu, koje obilježava tolerancija, dijalog i uvažavanje, te odsustvo ekstremizma, govora mržnje, isključivosti,
Centar za mirovne studije	C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske, Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske	<p>Predlažemo da RH ojača svoj međunarodni ugled kroz puno angažiranije vanjske politike izgradnje mira.</p> <p>One bi se odražavale u:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znatnom povećanju sredstava za međunarodnu razvojnu suradnju. Ta sredstva se moraju izjednačiti sa iznosom sredstava koje RH troši na međunarodne vojne misije. - strateškog opredjeljenje da RH gdje god u inozemstvu sudjeluje u vojnim mirovnim misijama uvrsti i razvojnu/cuvulnu misiju i projekte međunarodne razvojne suradnje - u regiji krenuti sa vanjskopolitičkom inicijativom smanjenja obrambenih proračuna svih zemelja koje su sudjelovale u oružanom sukobu na 1% BDPa - ozbiljno pokrenuti politike suočavanja s prošlošću i pomirenja 	Ne prihvaća se.	<p>Razvojna pomoć regulira se u okviru cilja „Jačanje međunarodnog i ugleda i utjecaja Republike Hrvatske“:</p> <p>„Republika Hrvatska nastavit će aktivno pružati humanitarnu i razvojnu pomoć drugim državama, posebno u kriznim situacijama, samostalno ili u okviru multilateralnih organizacija i inicijativa.“</p> <p>Osim toga pitanje razvojne pomoći detaljnije će se urediti Nacionalnom strategijom</p>

				razvojne suradnje Republike Hrvatske (za razdoblje 2017.-2020.) koju donosi Hrvatski sabor.
Centar za mirovne studije	C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske, Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske	Ovo se odnosi na prethodno poglavlje: Zaštita i jačanje temeljnih vrednota i hrvatskoga nacionalnog identiteta Uvrstiti rečenicu: "U narednom periodu osvijestiti ćemo i antiratne i mirovne napore tijekom Domovinskog rata."	Ne prihvaća se.	Pokriveno je pojmom temeljnih vrednota koje obuhvaća i mirotvorstvo.
Centar za mirovne studije	C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske, Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske	Ovo se odnosi na prethodno poglavlje: Zaštita i jačanje temeljnih vrednota i hrvatskoga nacionalnog identiteta nakon rečenice: "Republika Hrvatska će održavati visoku razinu poštovanja i ostvarivanja nacionalnih i manjinskih prava." uvrstiti rečenicu : "Naš odnos prema nacionalnim manjinama koje žive u RH biti će odraz postupanja prema našoj dijaspori."	Ne prihvaća se.	Republika Hrvatska svoj odnos prema nacionalnim manjinama ne uvjetuje odnosom prema Hrvatima u drugim zemljama.
Centar za mirovne studije	C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske, Jačanje međunarodnog ugleda i	greškom upisan pa izbrisan komentar		

	utjecaja Republike Hrvatske			
Centar za mirovne studije	C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske, Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske	Osim stavljanja naglaska na sportske uspjehe RH u inozemstvu, jednaku pažnju treba dati i uspjesima naših znanstvenika i umjetnika budući da i oni uvelike doprinose ugledu RH	Prihvaća se.	U poglavlju „Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske“ Republika Hrvatska će koristiti uspjehe svojih znanstvenika i umjetnika kao i svoje izvrsne sportske potencijale te talent i uspjeh svojih sportaša i klubova za širenje ugleda sportske nacije koja u svjetskim razmjerima postiže zapažene rezultate.
Centar za mirovne studije	C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske, Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske	Predlažemo izmjenu rečenice: "Na ovome području je od presudne važnosti suzbijati štetan utjecaj navijačkih huligana koji šire mržnju i nasilje na sportskim natjecanjima." na način: "Na ovome području je od presudne važnosti suzbijati štetan utjecaj navijačkih huligana kao i drugih sportskih djelatnika koji šire mržnju, koriste diskriminatoran govor i nasilje na sportskim natjecanjima i u javnosti."	Ne prihvaća se.	Obuhvaćeno je izrazom koji se mijenja u poglavlju „Dostizanje najvišeg stupnja sigurnosti i zaštita stanovništva te kritičnih infrastruktura“ Stvarat će se ozračje nulte tolerancije prema

				nasilju, posebice zločinu iz mržnje, nasilničkom ponašanju među školskom populacijom i mladeži te zloporabi sportskih i drugih manifestacija za iskazivanje radikalizma, ekstremizma i huliganskog ponašanja.
Centar za mirovne studije	C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske, Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske	<p>Predlažemo nadopunu poglavlja: "Republika Hrvatska će nastaviti promicati savezništva i partnerstva, uključujući i Inicijativu triju mora, povezujući sjever i jugoistok i osnažujući svoju srednjoeuropsku dimenziju i suradnju s državama koje mogu postati pokretačima jačanja i očuvanja europskog projekta."</p> <p>sa rečenicom: "Pri tome, RH će s posebnom pažnjom uzeti u obzir kvalitetu zaštite ljudskih prava u zemljama partnericama."</p>	Ne prihvaća se.	Republika Hrvatska u provedbi svoje vanjske politike vodi računa o zaštiti ljudskih prava.
Centar za mirovne studije	C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske, Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske	<p>predlažemo uvrstiti rečenicu: "Prilikom izboza naoružanja RH će se u potpunosti pridržavati i poštivati UN, EU i domaće zakonodavstvo i standarde vezane uz izvoz naoružanja." (staviti referencu na Arms Trade Treaty?).</p>	Ne prihvaća se.	Podrazumijeva se poštivanje zakona.

Centar za mirovne studije	C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske, Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske	Nakon poglavlja koje govori o EU integracijama u jugositočnoj europi predložimo uvrstiti slijedeću rečenicu: "RH neće koristiti bilateralne nesuglasice za kočenje procesa integracijama u EU", a sukladno usvojenoj saborskoj deklaraciji.	Ne prihvaća se.	Republika Hrvatska snažno podupire procese proširenja EU- i NATO-a te je odlučna pružati potporu daljnjim euroatlantskim integracijama.
MIROSLAV BOGOVIĆ	C. Nacionalni identitet, međunarodni ugled i utjecaj Republike Hrvatske, Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske	U svrhu jačanja međunarodnog ugleda Republike Hrvatske kroz aktivno sudjelovanje u naporima OESS na funkcionalnom području nadzora naoružanja predlažem slijedeći tekst: "Kroz aktivno sudjelovanje u radu političkih i stručnih tijela Organizacije za europsku sigurnost i suradnju i Ujedinjenih naroda ojačati će svoju međunarodnu poziciju i time pokazati trajnu posvećenost mehanizmima nadzora naoružanja na globalnoj, europskoj, regionalnoj i nacionalnoj razini."	Prihvaća se.	Uz modifikaciju teksta u poglavlju „Jačanje međunarodnog ugleda i utjecaja Republike Hrvatske“ Republika Hrvatska trajno je posvećena provedbi mehanizama i mjera nadzora naoružanja, izgradnji mjera razvoja povjerenja i sigurnosti na globalnoj, europskoj i regionalnoj razini.
Centar za mirovne studije	IV. Strateški ciljevi, instrumenti i mehanizmi njihova ostvarivanja, D. Hrvati	Ovdje se otvara načelno pitanje da li je ovakvom cilju mjesto u Strtegiji nacionalne sigurnosti. Bojimo se da će se krivo interpretirati ovaj cilj iz pozicije pripadnika ne-hrvatskog naroda u BiH pa vidite kako vam zvuči. Našje prijedlog da kada se govori o BiH se primarno ghovori o ravnopravnosti svih građana a ne samo Hrvata u NiH. Hrvatima u BiH će biti dobro samo ako će i svima drugima biti dobro.	Ne prihvaća se.	Radi se o zaštiti hrvatskih nacionalnih interesa definiranih Ustavom koji imaju sigurnosne

	izvan Republike Hrvatske			implikacije. Nactr strategije naglašava puno poštovanje državnosti, suverenosti i ravnopravnosti svih građana Bosne i Hercegovine od strane Republike Hrvatske.
Ured Pučke pravobraniteljice	NACRT PRIJEDLOGA STRATEGIJE NACIONALNE SIGURNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE, V. Zaključak	<p>U prvoj rečenici prvog odlomka ovog poglavlja, predlažemo iza riječi „vrednota“ dodati riječi „ustavnopravnog poretka“ nakon čega tekst rečenice glasi: „Strategija nacionalne sigurnosti, polazeći od temeljnih vrednota ustavnopravnog poretka, geopolitičkog položaja Republike Hrvatske, nacionalnih interesa i ocjene sigurnosnih prijetnji, rizika i izazova s kojima se Republika Hrvatska suočava i s kojima se može susresti u sagledivoj budućnosti, postavlja strateške ciljeve.“</p> <p>Također, u istom odlomku nakon riječi „granice“ brisati zarez i riječ „migracijama“. Naime, slobodno kretanje ljudi je jedan od temelja Europske unije te se navođenje migracije, bez detaljnijeg određivanja tog pojma i konteksta, ne može smatrati prihvatljivim kao rizik za nacionalnu sigurnost Republike Hrvatske.</p> <p>Jednako tako, u istom odlomku nakon riječi „ekstremizmu“ dodati riječi „narušavanju temeljnih ljudskih prava i sloboda“ nakon čega tekst glasi: „Rizici za nacionalnu sigurnost Republike Hrvatske prepoznaju se na različite načine u korupciji, organiziranom i gospodarskom kriminalu, neregularnim i nezakonitim prelascima državne granice, terorizmu, nasilničkom ponašanju i ekstremizmu, narušavanju temeljnih ljudskih prava i sloboda, prirodnim i ljudskim djelovanjem izazvanim nesrećama i katastrofama, ugrožavanju kritičnih infrastruktura i nepovoljnom demografskom trendu“.</p>	<p>Djelomično se prihvaća.</p> <p>Prihvaća se.</p> <p>Prihvaća se.</p>	<p>U tekst unesena formulacija iz Ustava: „najviše vrednote ustavnog poretka.“</p>